

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2024

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 8 (104)

(огляд матеріалів ЗМІ за 19 – 25 лютого 2024 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	39
Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ	43
<i>Підписання безпекових угод Україною: особливості, значення та їх дієвість</i>	43
Міжнародна підтримка України	49
<i>Політико-правова допомога</i>	49
<i>Військова допомога</i>	56
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	60
Плани врегулювання. Переговорний процес	68
Плани повоєнного відновлення України	71
Внутрішньополітична повістка США та Україна	76
<i>Питання допомоги Україні</i>	76
<i>Вибори президента США - 2024</i>	84
Коментарі зарубіжних політиків	89
Реакція представників української громадськості	110
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	120
Експертні оцінки	124
Додатки	136
<i>Додаток 1</i>	136
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №81/2024	136
<i>Додаток 2</i>	137
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №95/2024	137
<i>Додаток 3</i>	146
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №98/2024	146
<i>Додаток 4</i>	148
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №127/2024	148
<i>Додаток 5</i>	149
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №128/2024	149
<i>Додаток 6</i>	153
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №129/2024	153
<i>Додаток 7</i>	158
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №130/2024	158

Офіційна діяльність Президента України

Про присвоєння О. Апостола звання Герой України: Указ Президента України №80/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» АПОСТОЛУ Олегу Орестовичу – полковнику. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №81/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Президент відвідав передові позиції українських військ на Куп'янському напрямку та нагородив захисників ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський під час поїздки на Харківщину побував у батальйонному командному пункті 14-ї окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого, яка виконує бойові завдання з оборони Куп'янська.

Глава держави заслухав доповідь командира бригади підполковника Олексія Трубнікова про оперативну ситуацію на відповідній ділянці фронту та взаємодію із суміжними підрозділами Сил оборони.

Комбриг також розповів Президентові про досвід застосування дронів різних типів у зоні відповідальності та про особливості боротьби з ворожими БПЛА за допомогою систем РЕБ.

Окремо обговорили забезпечення підрозділів технікою, боєприпасами та інші актуальні потреби воїнів.

Володимир Зеленський також поспілкувався з військовими та нагородив захисників, які відзначилися під час захисту незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України. (...).

Зокрема, Глава держави присвоїв звання Героя України та вручив орден «Золота Зірка» полковнику Олегу Апостола, який із 2008 року служить у Десантно-штурмових військах, а нині командує 95-ю окремою десантно-штурмовою бригадою ЗСУ. Олег Апостол із 2014 року захищав Україну на сході. З початком повномасштабного російського вторгнення брав участь в обороні та звільненні низки населених пунктів у Миколаївській області, під час чого було знищено та захоплено багато ворожої техніки. З кінця 2022

року підрозділи під керівництвом Олега Апостола здійснюють успішні оборонні та штурмові дії в Донецькій, Харківській та Луганській областях.

Володимир Зеленський також передав відзнаку Президента «Хрест бойових заслуг» полковнику Олександру Луценку.

Крім того, захисники отримали з рук Президента ордени Богдана Хмельницького III ступеня та «За мужність» II–III ступенів.

Задля безпеки воїнів частину нагород Володимир Зеленський передав командирам для вручення за місцем несення служби.

У Харкові Володимир Зеленський відвідав українських захисників, які проходять лікування після поранень ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський відвідав українських військовослужбовців, які лікуються у військово-медичному закладі в місті Харкові після поранень.

Начальник закладу розповів Главі держави про особливості надання екстреної медичної допомоги пораненим та організацію евакуаційних заходів. Зокрема, він поінформував про роботу передових медичних груп, які перебувають за кілька кілометрів від лінії фронту й надають першу допомогу пораненим воїнам у спеціальних мобільних комплексах.

Глава держави оглянув реанімаційне відділення. Йому показали новітні ліжка для опікових хворих, розповіли про ефективне використання апаратів гострого діалізу.

Володимир Зеленський поспілкувався з військовими, які відновлюються після поранень. Він поцікавився перебігом лікування, самопочуттям і планами захисників.

Від імені українського народу Глава держави подякував захисникам за стійкість, мужність і самовідданість, із якими вони боронили Україну й наших людей. Президент вручив воїнам державні нагороди: ордени Богдана Хмельницького III ступеня та «За мужність» III ступеня. (...).

Володимир Зеленський також поспілкувався з медичним персоналом закладу, запитав про потреби та забезпечення. (...).

За самовідданість і високий професіоналізм, виявлені в захисті України, Глава держави нагородив лікарів та інших медичних працівників закладу орденами Данила Галицького та «За мужність» III ступеня.

Єдність має проявлятися не лише в думках і словах, а й у діях заради спільних цілей і нашої держави – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Повернулися з Харківщини, із позицій наших воїнів на Куп'янському напрямку. Відвідав 14-ту окрему механізовану бригаду – один із командних пунктів. Як завжди – доповідь, основні потреби. Зараз

надзвичайно важка ситуація на кількох частинах фронту – саме там, де російські війська зосередили максимум резервів. Вони користуються затримками в допомозі Україні. І це дуже відчутні речі. Дефіцит артилерії. Потреба у фронтовій ППО та в більшій дальнобійності нашої зброї. Ми працюємо максимально з партнерами, щоб відновити й продовжити підтримку. (...).

Для мене було честю відзначити наших воїнів державними нагородами – дуже хоробрих наших хлопців. «Золоту Зірку» вручив Герою України полковнику Олегу Апостолу – командувачу нашої славетної 95-ї окремої десантно-штурмової бригади. Орденом Богдана Хмельницького відзначив сьогодні ж капітана Андрія Заїку з 14-ї окремої механізованої, орденами «За мужність» – сержанта Романа Прокопчука з 95-ї та солдата Віктора Климюка з 14-ї бригади. А також був нагороджений «Хрестом бойових заслуг» полковник Олександр Луценко, і найближчим часом вручу йому нагороду. Це справді вірцеві наші воїни. Відвідав шпиталь, де лікують наших військових після поранень. Подякував усьому колективу – лікарям, медичним сестрам, кожному й кожній, хто допомагає. Це надзвичайно важливо, щоб зараз допомагали кожен так, як може, конкретним підрозділам, конкретним напрямкам, конкретним нашим воїнам і всій державі. Єдність має проявлятися не лише в думках та словах, а й у діях, обов'язково – в активності заради спільних цілей, заради всієї нашої держави.

(...). Сьогодні в Японії розпочала роботу Конференція щодо економічного зростання та відновлення в Україні. Це міждержавна наша робота – на рівні урядів. Зараз у Японії – українська делегація на чолі з Денисом Шмигалем. Дуже предметні перемовини. Вже є десятки домовленостей, які посилять нас, нашу співпрацю. (...).

І щодо ситуації, на жаль, не схожої – ситуації, яка щодня демонструє ерозію солідарності. Те, що відбувається на нашому західному кордоні – кордоні з Польщею, – не можна сприймати як щось нормальне чи буденне. Потрібна проста й зрозуміла справедливість. Через польський кордон проходить лише 5 % нашого агроекспорту. Тож насправді ситуація не в зерні, а, найімовірніше, в політиці. І під Куп'янськом, неподалік від кордону з Росією, де не стихає ворожа артилерія, новини з кордону з Польщею мають просто знущальний вигляд. Потрібні спільні рішення, раціональні рішення, щоб вийти з цієї ситуації. Рішення наші з поляками передусім та всіх у Європі, кого турбує доля Європи. (...).

Президентське подружжя вшанувало пам'ять Героїв Небесної Сотні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У День Героїв Небесної Сотні Президент України Володимир Зеленський разом із першою леді Оленою Зеленською вшанували пам'ять активістів, які загинули під час Революції Гідності у 2014 році.

Володимир та Олена Зеленські встановили лампадки біля пам'ятного хреста на місці загибелі активістів на Алеї Героїв Небесної Сотні в центрі Києва.

Хрест встановлений громадськістю в березні 2014 року на місці розстрілів учасників Революції Гідності. У майбутньому він має стати частиною Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності.

У церемонії вшанування пам'яті також взяли участь представники дипломатичних установ.

Звернення Президента України з нагоди Дня Героїв Небесної Сотні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Наймолодшому з них, Назарію Войтовичу, було 17. Найстаршому, Івану Наконечному, – 82. А всі вони разом – символ того, як різні люди з різних регіонів України самовіддано й мужньо захищають єдині цінності. Всі вони разом віддали життя за незалежність. Усі вони разом – Герої Небесної Сотні.

Сьогодні Україна вшановує пам'ять про їхній подвиг. Пам'ять про те, як українці вміють виборювати власну свободу. (...). Пам'ять, яку вшановуємо сьогодні не на словах, відвага, яку ми примножуємо сьогодні на полі битви, у боротьбі, яка триває, у війні, яка йде сьогодні, у єдності, яку ми не втратили і яка вказує нам шлях зараз. Шлях спільних цінностей. Рівність. Гідність. Повага. Шлях нашої держави до європейської родини. І, звісно, найголовніша – незалежність України. Все це десять років тому для народу було стимулом боротися.

Все це є стимулом для нас і сьогодні. Захищати свою землю. Захищати свою свободу. Захищати своє завтра. Захищати свою Україну. (...).

Реальне, чесне закінчення війни неможливе без повного відновлення справедливості – звернення Президента до учасників слухання Гельсінської комісії США на тему «Притягнення Росії до відповідальності за воєнні злочини проти України: уроки Нюрнберга» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Звернення – за наведеним посиланням)

Про утворення військової адміністрації: Указ Президента України №82/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановляю:

1. Утворити Вараську міську військову адміністрацію Вараського району Рівненської області.

2. Генеральному штабу Збройних Сил України, Рівненській обласній державній адміністрації здійснити відповідно до Закону України «Про

правовий режим воєнного стану» заходи, пов'язані з утворенням військової адміністрації, зазначеної у статті 1 цього Указу. (...).

Доручив нашому уряду до 24 лютого бути на кордоні між нашими державами; Україна прагне спільно та справедливо розв'язати ситуацію на кордоні – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Зараз хочу звернутися до всіх, хто пам'ятає, що означає повний сенс слова «солідарність». Слова, яке так сильно змінило історію всієї нашої Європи на краще. Це було. І багато в чому є. Але ми бачимо й надмірну та несправедливу політизацію зараз, через яку спільні досягнення можуть почати розсипатися. Саме так розсипатися, як українське збіжжя, яке, на жаль, світ побачив на польських дорогах, грубо викинутим із машин та вагонів. Це зерно, яке з великими труднощами вирощують наші фермери, наші селяни попри всі складнощі безжальної російської агресії. Попри обстріли. Часто – на тих полях, які довелося розміновувати. (...).

Україна завжди пам'ятатиме польський вибір, зроблений 24 лютого у відповідь на російське вторгнення. Це був вибір на користь спільної сили. На користь того, що ми маємо спільно вигравати битви на Дніпрі, щоб не довелося шукати способів робити нове чудо на Віслі. Мільйони поляків були й залишаються з нами – і серцем, і справою. І я вдячний їм усім. І я вдячний усім зараз, хто не мовчить і підтримує справедливе рішення заради наших спільних інтересів. І, я думаю, кожен зрозуміє, що Україна не може змиритись із тим, що відбувається на кордоні між нашими державами. І тим паче з тим, що там почали з'являтися відверті пропутінські гасла. Це неправильно. І антисолідарно. І, зокрема, у вчорашньому випадку із нашим зерном, яке висипали з вагона, – це було ще й просто неправдиво. Бо ані грама з того збіжжя не везли в Польщу на продаж, не везли на польський ринок. Зараз немає жодного погодження на експорт у Польщу зерна з України. (...). Але всі бачать, що в ситуації досі значно більше політики, ніж економіки. І тільки в Москві зараз радіють. І коли наші українські водії стоять заблоковані на польських дорогах, це говорить про те, що політикам варто активізувати справжній діалог. На всіх рівнях. І результат.

Україна цінує відносини з Польщею – усі аспекти наших відносин. Контакти між людьми. Оборонну й політичну співпрацю, яка завжди робить наші народи тільки сильнішими. Взаємодію у Європі. І, звичайно, ми цінуємо наші економічні відносини, нашу взаємодію в торгівлі. І ми прагнемо все це зберегти. Україна прагне спільно та справедливо розв'язати ситуацію на кордоні – абсолютно прагматично.

Я хочу звернутися до польського суспільства та засвідчити українську вдячність кожному й кожній, хто розділяє політичні маніпуляції та фундаментальні питання національної безпеки. Я хочу звернутися до уряду

Польщі – до pana Прем'єр-міністра Туска та міністрів. Я доручив нашому уряду найближчим часом, до 24 лютого, бути на кордоні між нашими державами. Глава уряду України, увесь наш уряд від логістики до аграрного сектора і, звичайно, міністр оборони України, бо ця блокада на кордоні, на жаль, додає загроз і для постачання зброї нашим хлопцям на фронт. І я прошу тебе, Дональде, пане Прем'єр-міністре, теж приїхати до кордону. Анджею, пане Президенте, я прошу тебе підтримати цей діалог. Це національна безпека. Ми не маємо це затягувати. Найближчі дні дають нам шанс це зробити. Я готовий бути також на кордоні разом із нашим урядом. І я хочу звернутися зараз до Єврокомісії: треба зберегти єдність у Європі. Це фундаментальний інтерес Євросоюзу. Тому Україна звертається до Єврокомісії, щоб у цій зустрічі взяв участь представник Єврокомісії – також заради спільних інтересів і припинення політичних маніпуляцій. (...).

Захист неба й наших фронтових позицій від російських авіаційних та ракетних ударів – одне з головних завдань цього річчя – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Кілька підсумків цього дня.

Перше – хочу подякувати нашим Повітряним силам, кожному, хто захищає наше небо. Є хороші результати щодо російських військових літаків. Сім бойових літаків – російських «сушок» – за тиждень. Я дякую вам, наші воїни, за влучність. Одне з головних завдань цього року для нашої держави – якраз захист неба й наших фронтових позицій від російських авіаційних і ракетних ударів.

(...). Я запропонував сьогодні нашим партнерам у Польщі заради спільних інтересів розв'язати наявні проблеми на кордоні. Наш уряд, усі наші інституції готові до зустрічей і діалогу. Я готовий приєднатися до цих зустрічей. Дуже важливо, щоб і Єврокомісія була в діалозі. Нам усім потрібен результат. І тим паче, коли нашим державам і народам у Європі так чи інакше загрожує російська агресія. Коли українці та поляки чи будь-хто інший у нашій Європі не знаходять спільної мови між собою, від цього радіє лише Москва.

Третє – готуємо нові безпекові угоди з нашими партнерами. Дуже предметні. (...). Звичайно, наші воїни. Ласточкине, Авдіївський напрямок. Новомихайлівка, Мар'їнський напрямок. Синьківка, Куп'янський напрямок. Роботине, Запорізький напрямок. Найбільша активність російських штурмів за цю добу. І максимальна важлива стійкість та хоробрість наших воїнів. (...).

Про зміни у складі Ставки Верховного Головнокомандувача: Указ Президента України №83/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про Положення про проходження військової служби в Національній гвардії України іноземцями та особами без громадянства: Указ Президента України №84/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Президент зустрівся з главами іноземних диппредставництв: Цей рік повинен додати Україні й кожній із наших держав більше сили та принципових кроків ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із главами іноземних представництв та міжнародних організацій, акредитованих в Україні.

Він подякував іноземним дипломатам за те, що вони залишаються в Україні в цей складний час повномасштабного російського вторгнення, підтримують нашу державу й безпосередньо чують українців та знають про їхні турботи й прагнення. (...).

Як зазначив Володимир Зеленський, за два роки повномасштабної війни Україна з допомогою партнерів звільнила понад 50 % окупованої російською армією території, виграла битву за Чорне море та забезпечила роботу «зернового коридору», домоглася зростання ВВП на 5 %, захистила енергетику, зберегла роботу державних і соціальних інституцій, стабільність фінансового сектора, досягла політичного рішення про початок переговорів щодо вступу у Євросоюз, створює нову архітектуру безпекових гарантій на основі Вільнюської декларації G7, у межах якої вже підписано двосторонні угоди з Великою Британією, Німеччиною, Францією й триває підготовка інших. (...).

За його словами, у поточному, 2024, році потрібно зробити якнайбільше задля завершення цієї війни згідно з фундаментальними основами міжнародного права та нормами Статуту ООН. Тож на цей рік є абсолютно конкретні завдання.

Першим безумовним пріоритетом, за словами Глави держави, залишається захист українців від російського терору. (...).

Другим завданням Президент назвав єднання світу навколо реалізації Української формули миру, яка здатна відновити силу міжнародного права, та проведення першого Глобального саміту миру на рівні лідерів держав. (...).

Він додав, що реалізація Формули миру, зокрема, може виконати важливе гуманітарне завдання – повернути додому депортованих у Росію українських дітей і дорослих – полонених та політичних бранців.

Третім завданням Володимир Зеленський назвав спільну з партнерами роботу над зміцненням оборонної співпраці та над посиленням тиску на Росію, яка зневажає всі правила та становить глобальну загрозу. За його словами, санкції – це механізм скорочення строків та інтенсивності путінської агресії. Також, на думку Глави держави, що швидше будуть

конфісковані заморожені російські активи, то швидше РФ відчує справжню ціну агресії проти міжнародного права. (...).

Головнокомандувач Збройних Сил України Олександр Сирський під час онлайн-включення поінформував іноземних дипломатів про оперативну ситуацію на фронті, зокрема на найскладніших напрямках на сході країни. Він наголосив, що захисники України й далі ефективно стримують ворога, завдаючи йому системних втрат.

Під час виступів дипломатів Посол Італійської Республіки П'єр Франческо Дзадзо, зокрема, зазначив, що Україна буде пріоритетом під час цьогорічного головування Італії в «Групі семи» (G7), та висловив повну підтримку всіх десяти пунктів Української формули миру. (...).

Посол Федеративної Республіки Бразилія Нортон де Андраде Мелло Рапеста зі свого боку розповів про пріоритети цьогорічного головування його країни в «Групі двадцяти» (G20) і наголосив, що Бразилія традиційно підтримує на всіх міжнародних майданчиках територіальну цілісність і суверенітет України.

Посол Європейського Союзу Катаріна Матернова зазначила, що ЄС і далі підтримуватиме Україну стільки, скільки буде необхідно, і всім, чим необхідно. (...).

Катаріна Матернова також висловила захоплення стійкістю, мужністю та винахідливістю українців. Зокрема, вона відзначила Укрзалізницю, яка під час повномасштабної війни продовжує якісно працювати, банківський сектор, який не зупинився ні на день, а також цифровізацію.

Зі свого боку Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Бріджит Брінк від імені Президента США Джозефа Байдена та всього американського народу наголосила, що Сполучені Штати залишаються разом з Україною та продовжуватимуть підтримувати її в цій важкій боротьбі.

(...). Наприкінці зустрічі Володимир Зеленський подякував усім країнам та їхнім суспільствам, які з перших днів повномасштабної російської агресії почали допомагати Україні, прийняли вимушених переселенців. (...).

Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Шарлем Мішелем ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Європейської ради Шарлем Мішелем.

Глава держави подякував співрозмовнику за всебічну підтримку з боку Європейського Союзу із самого початку повномасштабного вторгнення Росії.

«Цінуємо вчорашню домовленість щодо запровадження 13-го пакета санкцій ЄС проти РФ. Сьогодні саме Європейський Союз посилає правильний сигнал решті світу», – наголосив він.

Сторони обговорили ситуацію на українсько-польському кордоні. Володимир Зеленський акцентував, що Україна готова до консультацій з метою швидкого та справедливого розв'язання ситуації. Глава держави також відзначив важливість продовження режиму лібералізації торгівлі з ЄС,

оскільки така підтримка не менш важлива під час війни, ніж підтримка зброєю.

Співрозмовники обмінялися думками щодо прогресу України на шляху до фактичного початку переговорного процесу про вступ до Євросоюзу. У цьому контексті Президент поінформував про виконання Україною чотирьох законодавчих кроків, необхідних для підготовки оцінки Європейської комісії в березні 2024 року.

Володимир Зеленський і Шарль Мішель погодилися щодо необхідності швидкого схвалення відповідних переговорних рамок, необхідних для фактичного початку перемовин, як це було узгоджено в грудні минулого року.

Президент України та Президент Європейської ради також приділили увагу підготовці ювілейного, 25-го, саміту Україна – Європейський Союз.

Що більше з Москви лунає божевільних заяв, то більшою повинна бути наша сила – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні почав день із проведення Ставки. Не лише щодо оперативної ситуації на передовій зараз, але й також з інших стратегічних питань, зокрема підготовки нашої держави до переходу на F-16 – була спеціальна доповідь про це. Усі параметри щодо першої партії літаків: конкретні терміни постачання, необхідне технічне та інфраструктурне забезпечення. Деталі позитивні. (...). Особлива увага – кільком напрямкам: Авдіївському та південним.

Сьогодні ж провів зустріч із представниками наших держав-партнерів – із членами дипломатичного корпусу, які працюють в Україні. Дуже важливо, що в нашій столиці, у нашій країні триває нормальна дипломатична робота, навіть можна сказати – рутинна робота між українськими дипломатами та іноземними представниками, між нашими інституціями та міжнародними організаціями. І я вдячний кожній державі, кожному лідеру, чії представники – в Україні та з Україною. (...). Ми працюємо, до речі, також і над тим, щоб розширити наше представництво у світі. Минулого року були відкриті нові посольства України в Африці й загалом був досягнутий більший рівень взаємодії з лідерами та країнами на Африканському континенті. На цей рік ми плануємо додати більше активності та потенціалу співпраці, зокрема, на напрямку Латинської Америки.

Говорив сьогодні з Президентом Європейської ради Шарлем Мішелем. Дуже конкретна розмова, максимально – про наші спільні інтереси, усіх європейців. Я вдячний тобі, Шарлю, пане Президенте, за цілковиту конструктивність. Перше – абсолютно неприйнятна ситуація на кордоні з Польщею. (...). Домовлятися варто, і пропозиції України – цілком конкретні. Друге. Обговорили з Шарлем, з паном Президентом, наші зусилля щодо

європейської інтеграції та необхідність якнайшвидшого затвердження переговорної рамки для України – затвердження державами – членами Євросоюзу. Мета абсолютно раціональна – уже в першій половині року, навіть до червня, можемо почати переговорний процес. І це буде найкращим сигналом усім, хто не вірить у Європу, що наше єднання справді міцнішає.

(...). Сьогодні відзначу одразу кілька країн за пакети підтримки для України. Данія – оголошено вже 15-й оборонний пакет. Боєприпаси, дрони, посилення наших воїнів. Дякую. Ціную, що всі наші домовленості з Метте, пані Прем'єр-міністром Данії, ідеально реалізуються. Велика Британія – є оголошення про підготовку пакета, і зокрема він додасть сили для відбиття російських штурмів. Є пакет від Нової Зеландії, який посилить нашу логістику, розвідку і зв'язок. А також за підтримку у тренуванні наших воїнів.

Що більше з Москви лунає божевільних заяв, то більшою повинна бути наша сила. Тільки сила нашого захисту життя, нашої здатності досягати власних цілей може повернути Росію до стану хоча б часткової тверезості. Російське божевілля повинне програти цю війну. (...).

Про призначення Ю.Гусєва Надзвичайним і Повноважним Послом України в Азербайджанській Республіці: Указ Президента України №86/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити ГУССВА Юрія Веніаміновича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Азербайджанській Республіці. (...).

Про призначення Е. Джапарової Постійним представником України при міжнародних організаціях у Відні: Указ Президента України №87/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити ДЖАПАРОВУ Еміне Айяровну Постійним представником України при міжнародних організаціях у Відні. (...).

Про Спеціального уповноваженого Президента України з питань реалізації міжнародних безпекових гарантій та розвитку сил оборони України: Указ Президента України №88/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

1. Затвердити Положення про Спеціального уповноваженого Президента України з питань реалізації міжнародних безпекових гарантій та розвитку сил оборони України (додається). (...).

У Львові Володимир Зеленський і Метте Фредеріксен ушанували пам'ять загиблих захисників України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Львові Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен, яка перебуває з візитом у нашій країні, вшанували пам'ять захисників, полеглих під час українсько-російської війни.

Володимир Зеленський і Метте Фредеріксен поклали квіти до могил українських воїнів на Марсовому полі Личаківського кладовища.

Глава держави та Прем'єр-міністерка Данії також ушанували пам'ять невідомого воїна Збройних Сил України, який загинув у 2022 році та був похований у Львові.

Личаківське військове кладовище є територією військових поховань у Львові. На Марсовому полі кладовища з квітня 2022 року ховають військовослужбовців, які загинули під час російсько-української війни.

У Львові Володимир Зеленський і Метте Фредеріксен підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку (Президент України Володимир Зеленський).

У Львові Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Данією та Україною.

Документ укладено у розвиток положень Спільної декларації, ухваленої Україною та членами «Групи семи» у Вільнюсі 12 липня 2023 року, до якої відразу ж приєдналися всі країни Північної Європи.

Згідно з угодою, Данія підтверджує свою непохитну підтримку незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів 1991 року.

Безпекові зобов'язання Данії відображають стратегічний вибір і всебічну підтримку невід'ємного права України на самооборону від поточної повномасштабної військової агресії Росії та стримування російської агресії в майбутньому.

Документ закріплює основні компоненти безпекових зобов'язань, наданих Україні Данією, зокрема стосовно довгострокової військової та фінансової допомоги, і визначає пріоритетні сфери двосторонньої безпекової співпраці у військовій і невійськовій сферах, зокрема в політичній, фінансовій, гуманітарній та в галузі реформ.

Відповідно до угоди, у 2024 році надана Данією військова підтримка становитиме щонайменше 1,8 млрд євро. Крім того, данський Фонд на підтримку України на загальну суму 8,5 млрд євро покриває підтримку у 2023 – 2028 роках та слугує комплексною основою для довгострокової військової допомоги та допомоги в цивільній сфері.

Данія надаватиме підтримку Україні протягом десяти років дії цієї Угоди.

Документ передбачає постійну військову допомогу в різних сферах у координації та співпраці з відповідними міжнародними партнерами й установами, зосереджуючись на військово-повітряних силах і протиповітряній обороні, морській безпеці, розмінуванні, технологіях та безпілотниках, а також інших ключових спроможностях та нагальних потребах України.

Серед іншого, Данія підтримуватиме зусилля із забезпечення цілісного потенціалу F-16 через авіаційну коаліцію, зокрема шляхом надання винищувачів, боєприпасів, тренажерів та навчання, а також роблячи внесок у довгострокове обслуговування винищувачів і створення належних умов в Україні.

Партнери співпрацюватимуть, щоб Україна могла протидіяти російській кіберагресії, кібершпигунству та гібридній війні.

Данія також продовжить активно взаємодіяти з містом Миколаєвом і Миколаївською областю для підтримки їх реконструкції, стійкості та реформ.

Крім того, угода підтверджує підтримку з боку Данії майбутнього членства України в ЄС і НАТО, зокрема шляхом підтримки планів реформ України та сумісності її Сил оборони й безпеки з Альянсом. Сторони підтверджують, що Україна є невід'ємною частиною євроатлантичної та глобальної безпеки. Україна зі свого боку зобов'язується імплементувати реформи, визначені ЄС, МВФ і НАТО.

У разі майбутнього збройного нападу Росії на Україну угода передбачає проведення консультацій протягом 24 годин з метою визначення відповідних подальших кроків.

Документ чинний протягом 10 років з дати підписання та передбачає можливість продовження строку дії за спільним рішенням сторін.

Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Данією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Працюємо, щоб F-16 захищали українське небо якнайшвидше – Глава держави за результатами зустрічі з Метте Фредеріксен у Львові ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Львівської області Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністеркою Данії Метте Фредеріксен, яка перебуває з візитом у нашій країні.

Вітаючи данську делегацію в Україні, Глава держави зазначив, що наша країна пишається теплими відносинами з Данією, які склалися зокрема й завдяки лідерству Метте Фредеріксен. За його словами, українці вдячні за кожен із проявів данської підтримки.

«Україна та Данія – ми справді змогли і нашим країнам, і всій нашій Європі дати нові безпекові перспективи. Я хотів би подякувати вашому суспільству за таку постійну щоденну потужну підтримку, за таке ставлення до України та українців», – сказав Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Метте Фредеріксен у Львові.

Глава держави зазначив, що Угода про співробітництво у сфері безпеки, яку він сьогодні підписав разом із Метте Фредеріксен, дасть Україні сили до набуття повноправного членства в НАТО.

(...). На його переконання, документ передбачає й принципову підтримку України на всіх фундаментальних напрямках взаємодії, зокрема на шляху європейської та євроатлантичної інтеграції.

«Особливо я хочу відзначити підтримку вступу нашої держави до НАТО. Данія стала першою країною поза межами «Групи семи», з якою ми підписали таку безпекову угоду. Як і завжди, данське лідерство очевидне, – додав він.

Данія стала першою країною Північної Європи, яка уклала з Україною двосторонню безпекову угоду.

Президент акцентував, що саме Данія відіграла ключову роль у розблокуванні рішення про надання Україні винищувачів F-16. Він подякував Прем'єр-міністерці особисто за роботу в цьому напрямі. (...).

Володимир Зеленський також повідомив, що українська й данська делегації домовилися про проведення спільного двостороннього форуму оборонних індустрій. Модернізація та зміцнення арсеналів на основі досвіду сучасної війни – це один зі спільних пріоритетів.

Окремо Глава держави наголосив на важливості продовження санкційного тиску на путінську систему та всі її елементи заради зменшення російської можливості продовжувати війну й терор. (...).

За його словами, Україна вдячна Данії, яка є прикладом для багатьох інших країн, за співпрацю в напрямі відбудови, зокрема в Миколаєві та Миколаївській області.

Глава держави також відзначив запуск програми експортного фінансування через експортно-інвестиційний фонд Данії для підтримки постачання в Україну, зокрема, обладнання. (...).

(...). Прем'єр-міністерка Данії зі свого боку запевнила у продовженні підтримки України. Вона зауважила, що вже оголошено про 15-й пакет допомоги й розпочинається підготовка наступного. (...).

Крім того, Метте Фредеріксен відзначила важливість надання Україні винищувачів F-16. Відповідаючи на запитання журналістів, вона зауважила, що для передачі цих літаків потрібна серйозна підготовка інфраструктури для обслуговування, а також завершення навчання пілотів.

«Ми дуже наполегливо працюємо в цьому аспекті, і я сподіваюся, що нам вдасться найближчим часом, іще до літа, побачити F-16 у повітряному просторі України», – розповіла очільниця данського уряду.

Метте Фредеріксен також зазначила, що укладена двостороння угода у сфері безпеки передбачає довгострокову співпрацю між країнами, і висловила сподівання, що буде підписано ще багато двосторонніх документів та сформоване міцне партнерство.

«Це дуже чітко покаже Росії та Путіну, що у вас багато партнерів і друзів, які залишаються з вами і на яких ви можете розраховувати. Союзники

й партнери повинні діяти. Ми маємо забезпечувати наші зобов'язання більшою мірою. Бо ви не можете виграти війну лише на основі слів, мають бути дії», – підсумувала Прем'єр-міністерка Данії.

Українське зерно не йде на ринок Польщі, ми будемо розв'язувати питання з його транзитом – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Українське зерно, яке сьогодні блокують на кордоні польські протестувальники, не йде на ринок Польщі, і наша держава працюватиме над тим, щоб розв'язати питання з його транзитом. Про це заявив Президент України Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів із Прем'єр-міністеркою Данії Метте Фредеріксен у Львові.

Глава держави розповів, що сьогодні на українсько-польський кордон має прибути група на чолі з Прем'єр-міністром України Денисом Шмигалем. У її складі будуть міністри, які відповідають за питання експорту та імпорту, логістику, інфраструктуру, агропромисловий комплекс, а також керівники прикордонної служби.

«Для нас важливо зберегти наші відносини. Але також дуже важливо зберегти правду. Українське зерно не йде на ринок Польщі. За бажанням польської сторони. Ми знайшли нові шляхи. Але коли ми говоримо про транзит, то це трішки поза європейським законодавством. Ми готові й будемо робити все, щоб розв'язати це питання», – зазначив Глава держави.

Президент висловив подяку полякам за те, що вони робили після початку повномасштабної війни, допомагали нашій країні, приймали людей.

Володимир Зеленський також подякував українським агровиробникам за розуміння тієї ситуації, у якій перебуває наша держава в час війни.

«Вони самостійно нічого не блокують попри те, що їхні продукти харчування не йдуть сьогодні через Польщу. І не на польський ринок, хочу зазначити. Тобто блокуються продукти, які йдуть транзитом», – сказав Глава держави.

У Львові Президент зустрівся з делегацією Сенату Конгресу США ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Львівської області Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із лідером демократичної більшості в Сенаті Конгресу США Чаком Шумером, а також сенаторами Річардом Блюменталем, Джеком Рідом, Майклом Беннетом та Меггі Гасан.

Глава держави наголосив, що візит сенаторів в Україну є особливо важливим напередодні другої річниці початку широкомасштабної військової агресії Росії проти України.

«Це серйозний меседж з боку США, американського народу. Це свідчить про те, що ви нас підтримуєте. Американці на боці правди, і в нас спільні цінності. Я дякую за те, що ви допомагаєте нам вберегти демократію

не лише в Україні. Боротьба за демократію та свободу має вестися по всьому світу», – зазначив Володимир Зеленський.

Глава держави подякував Конгресу, Демократичній та Республіканській партіям, Президенту США та американському народу за надання оборонної, фінансової та економічної допомоги Україні.

Володимир Зеленський відзначив лідерську роль Сполучених Штатів у підтримці нашої країни з перших днів широкомасштабного вторгнення, яка зберігається протягом двох років війни. (...).

Під час зустрічі Володимир Зеленський детально поінформував сенаторів про ситуацію на передовій і першочергові потреби Сил оборони України.

Глава держави закликав і далі наращувати військову допомогу, щоб досягти стратегічних цілей на фронті. Президент наголосив, що пріоритетом залишається отримання додаткових систем ППО, БпЛА різних типів, а також посилення далекобійних спроможностей нашого війська для ефективного захисту цивільного населення та об'єктів критичної інфраструктури.

Про присвоєння І.Грищенку звання Герой України: Указ Президента України №89/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ГРИЩЕНКУ Ігорю Миколайовичу - майстер-сержанту. (...).

Про присвоєння М.Данильчуку звання Герой України: Указ Президента України №90/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ДАНИЛЬЧУКУ Максиму Олександровичу - капітану. (...).

Про присвоєння О.Долейку звання Герой України: Указ Президента України №91/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ДОЛЕЙКУ Олександровичу - підполковнику. (...).

Про присвоєння І.Жеведю звання Герой України: Указ Президента України №92/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ЖЕВЕДЮ Іллі Михайловичу - старшому сержанту.

Про присвоєння П.Мельнику звання Герой України: Указ Президента України №93/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» МЕЛЬНИКУ Петру Олександровичу - капітану 1 рангу. (...).

Про присвоєння Д.Чубареву звання Герой України: Указ Президента України №94/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ЧУБАРЕВУ Денису Миколайовичу - старшому сержанту. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №95/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №98/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Коли зло у війні стає буденним, мистецтво подовжує життя правдивих емоцій – звернення Глави держави з нагоди відкриття національного кінофестивалю Cinema for Victory ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Звернення – за наведеним посиланням)

Демократії не мають самоусуватися з історичного процесу захисту всіх цінностей, які визначили наш сучасний світ – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Зараз – у Львові, робочий день. Спочатку була зустріч із Прем'єр-міністром Данії Метте Фредеріксен, потім – зустріч з американськими сенаторами – делегація на чолі з Чаком Шумером. Хороші перемовини і ще один корисний день для України.

Підписали з Метте безпекову угоду Україна – Данія. Це вже четверта така домовленість. Уже є угоди з Великою Британією, Німеччиною та Францією. Данія – перша серед країн поза межами «Групи семи», і угода значна. Як це вже стало зразком, маємо чітку фіксацію оборонної підтримки на цей рік – мільярд вісімсот мільйонів євро. Угода буде діяти протягом десяти років, тож щороку буде відповідний обсяг співпраці, зокрема саме оборонної.

Звичайно, є й увесь комплекс потрібних політичних і дипломатичних пунктів угоди, які фіксують наші принципові речі. Посилення тиску на Росію, максимальна взаємодія з Данією, підтримка нашого руху в Євросоюзі і НАТО – все те, що зміцнює нас. Метте, іще раз дякую тобі!

Разом працюємо і в галузі спільних оборонних виробництв. Конкретні речі ми обговорили сьогодні. Наші команди домовилися про проведення двостороннього форуму оборонних індустрій, а також інвестиційного форуму. Тобто відносини справді на висоті. Говорили сьогодні, до речі, і про конкретні терміни, коли в українському небі з'являться F-16, із якими Данія дуже, дуже допомогла.

На зустрічі з делегацією американського Сенату передусім подякував за позитивне голосування щодо пакета підтримки нашої держави, наших воїнів. Цей пакет – не рядовий, він має фундаментальне значення для нашого захисту і з погляду його змісту, і з погляду того, який сигнал дає світу підтримка чи непідтримка цього пакета. Демократії не мають самоусуватися з історичного процесу – з процесу захисту всіх тих цінностей, які визначили наш сучасний світ.

Я поінформував сенаторів про ситуацію на полі бою зараз – про прямий зв'язок між тим, яку зброю мають наші воїни, і тим, якого результату досягає наш спільний ворог. Достатність артилерії, достатність далекобійності – це ключові речі для нас, для наших Сил оборони. І, звичайно, дуже активно працюємо, щоб уже в цьому році позбавити російські літаки можливості домінувати в небі поблизу фронту, а також над проектами спільних оборонних виробництв. Обговорили з американською делегацією відповідні пріоритети.

І готуємося зараз до продовження надзвичайно активної нашої міжнародної роботи найближчими тижнями. Будуть і нові домовленості, які посилять наших воїнів, захист наших міст, позиції нашої держави. (...).

Ніхто у світі не має права знищувати незалежні нації. Ніхто. І ми не дамо Росії знищити Україну. (...).

Ми стали на 730 днів ближчі до перемоги – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Я знаходжусь зараз у Гостомелі.

Саме звідси мало розпочатися те саме «взяти Київ і Україну за три дні». Можна сказати одним реченням: два роки тому ми вогнем зустрічали тут ворожий десант; два роки потому ми зустрічаємо тут наших друзів, наших партнерів.

Прем'єрка Італії Джорджа Мелоні, голова G7. Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо. Урсула фон дер Ляєн, Президентка Єврокомісії. Александр Де Кроо, Прем'єр Бельгії, що головує у Європейській раді. І це символічно і красномовно описує шлях, який ми пройшли за ці два роки, і різницю між 24 лютого тоді й зараз.

Знаєте, мимоволі сьогодні кожен українець згадує той день. І в кожного є своє власне 24 лютого. Унікальний спогад того дня. Як ти прокинувся, хто перший тобі написав «Як ти?», кому першому ти подзвонив, кого ти обійняв міцно, що сказав тоді своїм найближчим людям. І найважливіше – що ти зробив далі.

(...). Ми стали на 730 днів ближчі до перемоги. Хтось чекає на якогось віщуна, що сказав би, коли вона настане, а мільйони українців просто пам'ятають слова Кобзаря: боріться – поборете! І слідує цьому вже 730 днів самовідданості та відваги. Вони гартуються на сході, на півдні й півночі, на всіх напрямках, де б'ються наші воїни. 730 днів стійкості та витримки. Вони стоять опорами в усіх цивільних містах і селах. І сьогодні кожен із нас подзвонить своїм. Почути рідні голоси, побажати одне одному те, чого так чекаємо. І сьогодні кожен із нас, на жаль, має про кого помовчати. І вшанувати пам'ять. І всі разом ми схилиємо голови. 730 днів болю.

Але водночас 730 днів надії. На найвищу справедливість, яка полягає в тому, що у всіх нас різні історії початку війни, але має бути єдиний фінал цієї війни і буде – перемога. І, згадуючи все, що пройшли за ці два роки, розумієш: інакше бути не може. Згадуючи, що вже зробили українці, знаєш: ми точно зможемо. Нам під силу. Нам вдасться. І тут, у цьому місці, якнайкраще розумієш: може не витримати метал, але не українці. Можна спалити літак, але неможливо знищити мрію. Мрію, з якою 730 днів кожен з нас засинає і прокидається, з якою засинаєш ти, ви, усі ми, усі наші громадяни, усі українці.

Народ, який вистояв у перші три дні. І не впав на четвертий. І виборов п'ятий день. А далі – місяць. А далі – шість місяців. І ось тепер – два роки. Битви за свободу. Битви за життя, яку героїчно ведуть неймовірні люди, до яких я завжди промовляю у зверненнях: «Великий народе великої країни».

Неймовірно пишаюся я кожним і кожною. Я захоплююся кожним і кожною. Вірю в кожного й в кожна. Будь-яка нормальна людина хоче, щоб війна закінчилась. Але ніхто з нас не дозволить, аби закінчилась Україна наша.

Саме тому до слів «завершення війни» ми завжди додаємо «на наших умовах». Саме тому біля слова «мир» завжди звучить «справедливий». Саме тому в майбутній історії біля слова «Україна» завжди стоятиме слово «незалежна». Боремося за це. Вже 730 днів нашого життя. І переможемо. У найкращий день нашого життя. (...)

Дякую нашим друзям за кожен пакет підтримки, який допомагає нашим воїнам битись, а державі зміцнюватися – Володимир Зеленський у Гостомелі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Упродовж двох років відбиття повномасштабного російського вторгнення для України надзвичайно важливо знати, що можна спиратися на підтримку друзів і партнерів. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час нагородження українських військовослужбовців у Гостомелі Київської області.

У церемонії, яка відбулася на території аеропорту «Антонов», узяли участь Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн, Голова Ради міністрів Італійської Республіки Джорджа Мелоні, Прем'єр-міністр Королівства Бельгія Александр Де Кроо, Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо.

Звертаючись до високих гостей, Глава держави висловив подяку їм і народам їхніх країн, а також усім друзям і партнерам України за все, що вони зробили для українців упродовж повномасштабної війни. (...).

За словами Володимира Зеленського, упродовж цих років у співпраці та єдності з друзями й партнерами вдалося реалізувати багато спільних завдань.

«Головне – тисячі наших міст, тисячі наших сіл урятовані від знищення окупантом. Україна збільшує простір своєї безпеки та арсенал власних можливостей. Зокрема, ми змогли оновити наш український оборонно-промисловий комплекс і виходимо на такий рівень виробництва власної зброї, який дає нам змогу повертати цю путінську війну додому, у Росію», – сказав Глава держави.

Він наголосив, що завдяки єдності України й партнерів вдається долати всі виклики та забезпечувати здатність світу нарощувати тиск на російську державу та її економіку війни.

«Я дякую нашим друзям за кожен пакет підтримки, який допомагає нашим воїнам битися, а державі з кожним днем зміцнюватися. Я дякую за кожне санкційне рішення проти Росії. І я дякую за кожен крок, який допомагає наблизити справедливе завершення цієї війни. Путін повинен програти абсолютно в усьому, як тут, у Гостомелі. Так і тільки так виграє мир», – заявив Президент України.

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо зі свого боку зазначив, що два роки тому Президент РФ Володимир Путін припустився серйозної помилки, намагаючись захопити Україну. Він наголосив, що Канада завжди підтримує Україну в боротьбі з агресором, адже йдеться про відстоювання наших спільних цінностей.

«Ви боретеся за свій суверенітет, за свою територію, за свою мову, культуру, демократію. Але так само ви боретеся за нашу демократію, за право кожного обирати своє майбутнє», – сказав Джастін Трюдо.

Прем'єр-міністр Канади висловив переконання, що Україна обов'язково переможе у війні.

Голова уряду Італії Джорджа Мелоні зазначила, що Гостомель став символом гордості та мужності України.

«Ми зібралися, щоб сказати дякую всім чоловікам і жінкам, які 24 лютого два роки тому почали боротися. Боротися за себе, за свої сім'ї, за те, що для них найдорожче. Протягом 730 днів українці нагадують нам, що таке вірити у власну свободу та націю», – сказала вона.

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн зазначила, що завдяки мужності українців, які до останнього патрона захищають свою землю, Україні вдалося повернути половину окупованих Росією з лютого 2022 року українських територій.

«Впевнена, що Україна ще дивуватиме всіх, поки останній російський солдат не буде остаточно витіснений із вашої землі. Сьогодні ми тут, щоб сказати, що ми будемо допомагати вам стільки, скільки буде потрібно. Буде фінансова допомога, буде більше боєприпасів, тренувань для ваших військ, засобів протиповітряної оборони та інвестицій в оборонну промисловість України», – наголосила Урсула фон дер Ляєн.

Прем'єр-міністр Королівства Бельгія Александр Де Кроо зазначив, що попри війну Україна втілює важливі реформи задля вступу до Європейського Союзу, а українські підприємства та аграрний сектор працюють. Він акцентував, що ті, хто прогнозував окупацію Києва, дуже помилилися, адже росіяни зазнали поразки від мужніх українських військових.

«Російська поразка в Гостомелі була початком кінця російської спроби захопити Київ», – сказав Прем'єр-міністр Бельгії.

Він наголосив, що під час цієї війни Росія зазнала низки стратегічних поразок, а НАТО збільшило свою ефективність і знову перетворилося на центр колективної безпеки у Європі. (...).

Українці не зрадили своєї незалежності, світ не схибив у підтримці України – Володимир Зеленський під час нагородження військовослужбовців у Гостомелі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У другу річницю початку повномасштабної агресії Росії проти України Президент Володимир Зеленський зустрівся з військовослужбовцями, які брали участь в обороні аеропорту «Антонов», та вручив державні нагороди.

Захід відбувся на території аеропорту «Антонов» біля міста Гостомеля на Київщині.

У церемонії також узяли участь: Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн, Голова Ради міністрів Італійської Республіки Джорджа Мелоні, Прем'єр-міністр Королівства Бельгія Александр Де Кроо, Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо.

«Сьогодні ми – у символічному місці, у Гостомелі. Саме тут Путін хотів виграти битву за нашу столицю, битву за Київ – ключову битву того бліцкригу, який він планував. І саме тут він зазнав першої й фундаментальної поразки. Коли наші воїни знищили десант російських убивць і не дали Росії створити тут її плацдарм, світ побачив найголовніше. Побачив, що будь-яке зло може бути розбитим. І російське – не виняток», – заявив Глава держави.

За його словами, коли світ іще не вірив в Україну, українці довели, що можуть боротися, воювати й робитимуть це.

«Єднання людей може зробити більше, ніж будь-який диктатор. А сміливість – звичайна народна сміливість – перегортає навіть такі сторінки історії, які, здавалося, ніколи не завершаться. Українці не зрадили своєї незалежності. Світ не схибив, не помилився та підтримав Україну», – наголосив Президент.

Володимир Зеленський подякував усім друзям і партнерам України за підтримку нашої держави й народу, а також українським воїнам і мільйонам звичайних людей, які долучилися до захисту країни. (...).

Присутні вшанували пам'ять загиблих воїнів хвилиною мовчання.

Глава держави вручив орден «Золота Зірка» Герою України, майстер-сержанту Ігорю Грищенку, який із початку повномасштабного вторгнення РФ брав участь у бойових діях на Київському напрямку та продовжує захищати країну на Південно-східному напрямку. На лінії зіткнення Ігор Грищенко високопрофесійно виконує функції штурмана ударного комплексу БПЛА, знищуючи ворожих солдатів і техніку.

Найвищу державну нагороду також отримав капітан Максим Данильчук, який у 2022 – 2023 роках виконував бойові завдання в Донецькій та Харківській областях. Завдяки його вмілому керівництву захисники України знищили чимало російських окупантів і ворожої техніки. Зокрема, торік у лютому капітан забезпечив відбиття численних атак штурмових груп ПВК «Вагнер» на Донеччині.

«Золоту Зірку» з рук Президента одержав і зенітник, підполковник Олександр Долейко. Завдяки вмілому керівництву його підрозділ на початку російської агресії під час повітряних боїв знищив велику кількість ворожих цілей, захистивши українських військовослужбовців і техніку від знищення. Унаслідок ворожого ракетного удару зазнав поранення, але продовжував командувати та забезпечив виведення дивізіону з-під удару. Після лікування Олександр Долейко повернувся на службу.

Президент також присвоїв звання Героя України та вручив орден гранатометнику Національної гвардії, старшому сержанту Іллі Жеведю, який

у червні 2022 року виявив мужність і відвагу в зупиненні переважальних сил російських окупантів на Донеччині, сприяв відбиттю наступу противника. У березні разом із побратимами потрапив у засідку, але в складній ситуації Ілля Жеведь швидко організував оборону та знищив ворожу бронетехніку й близько десяти окупантів. Під час ворожого обстрілу встиг своїм тілом накрити пораненого побратима, а сам зазнав вогнепального поранення руки. Однак продовжив уміло вести вогонь і дав змогу здійснити евакуацію пораненого товариша.

Глава держави вручив «Золоту Зірку» Герою України, капітану морської охорони Державної прикордонної служби Петру Мельнику. Під його керівництвом прикордонний загін навесні 2022 року виконував завдання в Маріуполі в умовах відсутності стійкого зв'язку, під постійними ракетно-артилерійськими, ракетно-бомбовими ударами противника, на тлі гуманітарної катастрофи та в умовах фактичного оточення. У Маріупольському морському торговельному порту група прикордонників під керівництвом Петра Мельника відбила декілька наступів ворога. У середині квітня 2022 року прикордонники передислокувалися на комбінат «Азовсталь». Капітан особисто брав участь в операціях з евакуації авіацією пораненого особового складу.

Найвищу державну нагороду отримав також Герой України, командир мінометної батареї ЗСУ старший сержант Денис Чубарев, який неодноразово в боях продемонстрував, що вмiє ретельно спланувати й побудувати щільну оборону, яка відсікає будь-яку агресію, дає змогу чинити опір з використанням 82-міліметрових мінометів протягом тривалого часу, унеможливує проникнення диверсійно-розвідувальних груп у тил військ Збройних Сил України, та систематично змушує противника відступати, нерідко з втратами.

Крім того, Володимир Зеленський вручив відзнаки Президента «Хрест бойових заслуг» підполковнику Олегу Дмитришину, молодшому сержанту Сергію Добку, сержанту Олені Дубині та солдату Дмитру Ковальському.

Президент також вручив захисникам України ордени Богдана Хмельницького II та III ступенів, «За мужність» II та III ступенів і відзнаку «Іменна вогнепальна зброя». (...).

На Михайлівській площі Глава держави разом із Президенткою Єврокомісії та головами урядів Італії, Канади та Бельгії вшанували пам'ять полеглих захисників України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У другу річницю початку повномасштабної агресії Росії проти України Президент Володимир Зеленський разом із Президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн, Головою Ради міністрів Італії Джорджею Мелоні, Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо та Прем'єр-міністром Бельгії Александром Де Кроо вшанували пам'ять полеглих захисників України у російсько-українській війні.

Глава Української держави та іноземні лідери пройшли вздовж строю воїнів почесної варти та поклали квіти до Стіни пам'яті на Михайлівській площі в Києві.

Воїни почесної варти ЗСУ встановили вінок від Президента Володимира Зеленського та вінки від голів урядів Італії, Канади, Бельгії та очільниці Європейської комісії

Під звуки сурми присутні вшанували пам'ять полеглих захисників України.

Володимир Зеленський і Джастін Трюдо у Києві підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо, який перебуває в нашій країні з візитом.

«Дякую, що ви в цей день з нами в Україні. Вдячні за всю вашу підтримку впродовж цих двох років – це дуже важливо й дуже потужно», – сказав Глава Української держави.

Під час зустрічі лідери підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою.

Володимир Зеленський високо оцінив підписання документа, зазначивши, що він закладає надійну основу для тривалого й поглибленого партнерства між державами. (...).

Угода засновує канадсько-українське стратегічне безпекове партнерство, яке визначає сфери для посилення двосторонньої співпраці в різних галузях, включно з обороною, стабільністю та стійкістю.

Документом передбачається виділення Канадою у 2024 році понад 3 млрд канадських доларів макрофінансової та оборонної допомоги Україні.

Крім того, документ підтверджує підтримку з боку Канади майбутнього членства України в НАТО, зокрема шляхом сприяння українським реформам та сумісності Сил безпеки й оборони України з Альянсом.

Угода фіксує механізм 24-годинного екстреного реагування у разі повторної військової агресії проти України, а також передбачає допомогу нашій країні у зміцненні власних спроможностей для належного реагування на можливу ескалацію агресії з боку РФ.

Документ чинний протягом десяти років з дати його підписання й передбачає можливість перегляду партнерами у разі вступу України до НАТО до завершення строку його дії.

Під час зустрічі Володимир Зеленський і Джастін Трюдо також обговорили надання нових систем ППО, виробництво й передачу в межах багаторічної програми допомоги Україні бронетехніки, необхідної для захисту українських воїнів та їх медичної евакуації.

(...). Співрозмовники також обговорили підготовку до липневого саміту НАТО у Вашингтоні, двосторонні проекти у сфері енергетики,

зокрема ядерної, а також участь Канади й канадського бізнесу в повоєнній відбудові України.

Було відзначено особливу роль Канади у створенні та координації Міжнародної коаліції країн за повернення українських дітей, незаконно вивезених агресором.

Президент відзначив важливість сьогоденного рішення Канади виділити фінансування для добудови Музею Голодомору-геноциду в Україні та подякував канадському уряду й українській громаді за підтримку.

Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Володимир Зеленський і Джорджа Мелоні у Києві підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Італією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Головою Ради міністрів Італійської Республіки Джорджею Мелоні.

Глава держави та очільниця уряду Італії обговорили взаємодію країн та узгодили подальші кроки в контексті італійського головування в «Групі семи». Президент подякував Італії за підтримку обороноздатності та відбудови України, які визначені пріоритетними питаннями італійського головування, а також за її рішення щодо продовження надання військово-технічної допомоги нашій державі до кінця 2024 року. (...).

Окремо Президент подякував Прем'єр-міністерці Італії за організацію зустрічі у форматі G7 плюс Україна з нагоди другої річниці повномасштабного вторгнення Росії.

Володимир Зеленський відзначив роль Італії в контексті наближення України до повноправного членства в ЄС.

Глава держави також висловив подяку за патронат Італії над Одесою та плани італійського уряду щодо відбудови пошкоджених унаслідок бойових дій українських історичних пам'яток.

За результатами зустрічі Президент України та Голова Ради міністрів Італійської Республіки підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки між двома країнами.

Володимир Зеленський підсумував, що цей документ закладає міцні підвалини для тривалого безпекового партнерства між Україною та Італією.

Документ укладено у розвиток положень Спільної декларації, ухваленої Україною та членами «Групи семи» у Вільнюсі 12 липня 2023 року.

Угода закріплює основні компоненти безпекових зобов'язань з боку Італії, зокрема щодо довгострокової військової та фінансової допомоги впродовж її дії. Вона визначає пріоритетні сфери двосторонньої безпекової

співпраці між Україною та Італією у військовій і невійськовій сферах, зокрема в політичній, фінансовій, гуманітарній та у сфері реформ.

У документі зафіксовано, що Італія й надалі забезпечуватиме найнагальніші та найбільш невідкладні потреби України для зміцнення її безпекових можливостей. Італійська республіка вже продовжила на 2024 рік дію відповідного законодавства, яке дозволяє подальшу військову підтримку, і надаватиме допомогу Україні протягом десяти років дії цієї угоди.

Також Італія і далі робитиме свій внесок у Місію ЄС із надання військової допомоги Україні шляхом проведення підготовки військовослужбовців.

Крім того, Італійська Республіка продовжуватиме партнерство з Одесою та областю з метою надання підтримки, відбудови, посилення стійкості та проведення реформ.

Окремі блоки документа окреслюють співпрацю в питаннях санкційного тиску на агресора та притягнення РФ до відповідальності.

Угода фіксує конкретні обсяги наданої Україні фінансової підтримки та військових пакетів від Італії з початку повномасштабної російської агресії разом із зобов'язанням Італійської Республіки продовжувати надавати таку допомогу впродовж усіх десяти років чинності договору.

Крім того, документ підтверджує підтримку з боку Італії майбутнього членства України в НАТО, зокрема шляхом підтримки українських реформ та сумісності Сил безпеки й оборони України з Альянсом.

Угода фіксує механізм 24-годинного екстреного реагування у разі повторної військової агресії проти України.

Документ чинний протягом десяти років з дати підписання і передбачає можливість перегляду партнерами у разі вступу України в НАТО до завершення його дії.

Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Італією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Попри всі складнощі Україна ставатиме тільки сильнішою разом зі своїми партнерами у вільному світі – Президент після зустрічей з Урсулою фон дер Ляєн, Джорджею Мелоні, Джастіном Трюдо та Александром Де Кроо ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустрічі з Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо, Головою Ради міністрів Італії Джорджею Мелоні, Президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн та Прем'єр-міністром Бельгії Александром Де Кроо, які прибули до нашої країни з візитом у другу річницю повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

Глава держави акцентував, що з головами урядів Канади та Італії сьогодні були підписані двосторонні угоди про співробітництво у сфері безпеки.

«Тобто в день другої річниці повномасштабного вторгнення Росії в Україну ми вкотре доводимо, що попри всі складнощі та виклики Україна ставатиме тільки сильнішою і буде завжди – разом зі своїми партнерами у вільному світі», – наголосив Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами переговорів з іноземними лідерами в Маріїнському палаці в Києві.

Глава держави подякував кожному й кожній, хто допомагає Україні, усім лідерам, громадським і політичним діячам, підприємцям, усім людям світу, які і серцем, і справою з Україною, з нашими воїнами та народом. (...).

Окремо Володимир Зеленський подякував Прем'єр-міністру Канади за підписання двосторонньої безпекової угоди, яка відкриває нові можливості для взаємодії України та Канади у сфері безпеки.

«Зафіксовано оборонну підтримку на рік, і угода, як і всі, працюватиме до нашого вступу в НАТО. Зафіксовано принципову для нас позицію щодо підтримки Канадою членства України в Альянсі. Зафіксовано конкретні можливості співпраці у сферах оборонного виробництва, розвідки, кібербезпеки, розмінування, захисту нашої критичної інфраструктури. І це ще далеко не весь зміст угоди», – заявив Глава держави.

Крім того, як відзначив Президент, укладена сьогодні безпекова угода між Україною та Італією містить ключові аспекти взаємодії, зокрема на європейському та євроатлантичному рівнях. (...).

Президент України також провів тристоронню зустріч із Президенткою Єврокомісії Урсулою фон дер Ляєн та Александром де Кроо, Прем'єр-міністром Бельгії, яка головує у Євросоюзі.

«Ми досягли політичного рішення про відкриття переговорів щодо членства. І вже готові отримати переговорну рамку й після цього розпочати власне переговори щодо вступу України в ЄС. Можемо це все зробити саме в час головування Бельгії – разом із вами, пане Прем'єр-міністре. Це буде не лише чітким свідченням, що об'єднана Європа не піддається жодному путінському шантажу, а й свідченням, що Європа визнає та поважає повну відданість українського народу європейським цінностям і солідарності. Маємо разом долати кожну з наявних у Європі суперечностей, і маємо разом захищати нашу Європу від усіх форм російської агресії проти Європи. Наша Європа є й буде серед глобальних лідерів», – зазначив Володимир Зеленський і висловив вдячність Урсулі фон дер Ляєн та Александру Де Кроо.

Прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні зауважила, що її держава надає Україні військову та гуманітарну підтримку. Крім того, вона відзначила співпрацю між двома країнами в економіці, у різних галузях промисловості та в енергетичному секторі.

«Сьогоднішнім підписанням угоди ми підтверджуємо, що Італія продовжить забезпечувати необхідну підтримку свободи й незалежності України – країни, проти якої було вчинено агресію, – допомагаючи їй будувати майбутнє», – сказала Джорджа Мелоні.

Голова Ради міністрів Італії наголосила на підтримці переговорів про вступ України до Європейського Союзу.

«Я хочу сказати Президенту Володимирі Зеленському та всьому українському народові: ви не самі. Ми глибоко вдячні вам за те, що ви продовжуєте боротьбу за захист Європи та нашої безпеки. Тому що безпека України та безпека Європи насправді збігаються», – переконана вона.

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн акцентувала на продовженні підтримки України, зокрема шляхом надання військової, фінансової допомоги та подальшого санкційного тиску на військово-політичне керівництво Росії.

«Ми вже надали пів мільйона боєприпасів, і до кінця року досягнемо рівня одного мільйона. Також 60 тисяч солдатів підготовлені з нашою допомогою», – розповіла вона.

Президентка Єврокомісії наголосила, що Україна повинна бути здатною успішно захищатися в майбутньому, тому ЄС хоче зміцнити оборонні потужності нашої держави як частини європейської системи.

«Ми розробляємо стратегію оборонної промисловості, яку презентуємо за три тижні. Це буде перший крок інтегрування України в наші оборонні промислові програми. І водночас ми навчаємося від вас, із вашого досвіду на полі бою. Ми хочемо інтенсифікувати цю співпрацю й відкрити інноваційний оборонний офіс у Києві», – повідомила Урсула фон дер Ляєн.

Прем'єр-міністр Джастін Трюдо наголосив, що безпекова угода між Україною та Канадою передбачає виділення нашій державі фінансової допомоги обсягом 3 млрд канадських доларів.

«Ця підтримка продовжить те, що ми робили з 2022 року, ми надаватимемо її далі. Це охоплює серйозну підтримку бронетанкової коаліції – це наша сильна сторона – і дасть нам змогу продемонструвати лідерство серед партнерів. А також підтримка авіаційної коаліції, продовження наших зобов'язань, які ми взяли в липні. Ми орієнтуємося на довгострокову перспективу, щоб Україна змогла досягти цілковитої перемоги над Путіним», – сказав очільник уряду Канади.

Прем'єр-міністр Бельгії Александр де Кроо запевнив у продовженні підтримки України в боротьбі з агресією Росії.

«Цього року бельгійський внесок з військового боку буде на понад один мільярд. Ми є частиною коаліції F-16 і тренуємо ваших пілотів, щоб вони могли якомога швидше застосувати винищувачі для захисту вашого неба», – розповів він.

Александр де Кроо повідомив, що Бельгія вирішила відкрити в Києві та Харкові офіс бельгійської агенції розвитку. За його словами, питання відбудови України є надзвичайно важливим, і саме Росія має за це заплатити.

Прем'єр-міністр Бельгії також зазначив, що нині опрацьовується питання використання заморожених активів Росії.

Маємо бути в єдності, як цього вимагає наша з вами спільна перемога – звернення Президента України до лідерів G7 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Звернення – за наведеним посиланням)

Президент узяв участь у відеоформаті в зустрічі лідерів країн G7, ініційованій Італією у зв'язку з другою річницею повномасштабного вторгнення Росії в Україну ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський узяв участь у режимі відеоконференції в засіданні «Групи семи» (G7). У відеовключенні зі столиці України, з Будинку митрополита заповідника «Софія Київська», також узяли участь Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо та Президентка Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн.

Окрему зустріч у форматі G7 плюс Україна ініціювала Голова Ради міністрів Італійської Республіки Джорджа Мелоні у зв'язку з другою річницею повномасштабного вторгнення Росії в Україну, яке почалося 24 лютого 2022 року.

Звертаючись до лідерів країн G7, Глава держави від імені всіх українців подякував за життєво важливу підтримку нашої держави та людей.

«Ми починали наш шлях разом два роки тому ще не знаючи, які випробування чекають на нас. Але зараз ми можемо чітко сказати, що нашого лідерства достатньо, щоб відновлювати безпеку. Коли провідні демократії світу справді рішучі, ця рішучість долає всі виклики», – сказав Володимир Зеленський.

Він нагадав, що за цей час країни «Групи семи» та Україна вже змогли зробити багато, і світ відчуває, що режим Путіна може програти війну. (...).

Глава держави подякував світовим лідерам за ці два роки, які вони були разом з Україною. (...).

Окремо він подякував особисто Джорджі Мелоні за її лідерство та побажав Італії результативного головування в «Групі семи».(...).

Джорджа Мелоні, яка ініціювала зустріч у форматі G7 плюс Україна, зазначила, що два роки тому, коли Росія шокувала світ повномасштабним вторгненням, Володимир Путін мав на меті змусити Україну капітулювати за кілька днів. Але він не врахував двох чинників: стійкості українців та єдності Заходу.

«Це – два елементи, які зробили його план провальним. І я думаю, що ми маємо зробити набагато більше, щоб перемога була наша – перемога України, а не Росії», – наголосила Прем'єр-міністерка Італії.

За її словами, в Україні нині вирішується, чи ґрунтуватиметься майбутнє світу на нормах міжнародного права, Статуту ООН.

«Тому ми тут і продовжуватимемо надавати Україні всю необхідну допомогу стільки, скільки буде потрібно. Україна майбутнього має бути мирною, вільною та процвітати», – резюмувала Джорджа Мелоні.

Президент України зустрівся з міністром оборони Швеції (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Міністром оборони Королівства Швеція Полом Йонсоном, який прибув із візитом до нашої країни в день другої річниці початку повномасштабного вторгнення Росії.

Глава держави зазначив, що візит очільника оборонного відомства Швеції є важливим знаком солідарності його країни з Україною. (...).

Володимир Зеленський подякував уряду Швеції за потужну конкретну підтримку України, насамперед оборонну. Зокрема, за оголошений цими днями 15-й пакет на суму майже 700 млн євро, що став найбільшим за обсягом. До нього увійшли пріоритетні на сьогодні артилерійські снаряди, системи ППО, протитанкова зброя. Швеція також зробила внесок у практичне наповнення морської коаліції.

Під час зустрічі було обговорено перспективи налагодження спільного виробництва зброї та майбутні двосторонні переговори щодо підписання угоди про безпекові гарантії.

Володимир Зеленський також високо оцінив підтримку з боку Швеції Української формули миру та розповів про підготовку до проведення першого Глобального саміту миру, що запланований у Швейцарії.

Про присвоєння Б.Добробабенку звання Герой України: Указ Президента України №99/2024 (Президент України Володимир Зеленський).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ДОБРОБАБЕНКУ Богдану Григоровичу - капітану (посмертно). (...).

Про присвоєння В.Гукалу звання Герой України: Указ Президента України №100/2024 (Президент України Володимир Зеленський).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ГУКАЛУ Василю Михайловичу - солдату (посмертно). (...).

Про присвоєння О.Буялу звання Герой України: Указ Президента України №101/2024 (Президент України Володимир Зеленський).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БУЯЛУ Олегу Юрійовичу- лейтенанту (по смертно). (...).

Про присвоєння С.Хомінічу звання Герой України: Указ Президента України №103/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ХОМІНІЧУ Сергію Вікторовичу - майору.

Про присвоєння О.Федорову звання Герой України: Указ Президента України №104/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ФЕДОРОВУ Олегу Васильовичу- сержанту. (...).

Про присвоєння В.Сукачу звання Герой України: Указ Президента України №105/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» СУКАЧУ Віталію Олексійовичу - молодшому лейтенанту. (...).

Про присвоєння Е.Сабаніну звання Герой України: Указ Президента України №106/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» САБАНІНУ Едуарду Володимировичу- капітану. (...).

Про присвоєння О.Настенку звання Герой України: Указ Президента України №107/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» НАСТЕНКУ Олександровичу - капітану. (...).

Про присвоєння Д.Куценку звання Герой України: Указ Президента України №108/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» КУЦЕНКУ Дмитру Олександровичу - молодшому сержанту. (...).

Про присвоєння В.Куцьку звання Герой України: Указ Президента України №109/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» КУЦЬКУ Владиславу Сергійовичу - майору. (...).

Про присвоєння Ю.Шевченку звання Герой України: Указ Президента України №110/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ШЕВЧЕНКУ Юрію Євгеновичу - солдату (по смерті). (...).

Про присвоєння О.Черкасенку звання Герой України: Указ Президента України №111/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЧЕРКАСЕНКУ Олегу Георгійовичу - старшому лейтенанту (по смерті). (...).

Про присвоєння О.Фадєєнку звання Герой України: Указ Президента України №112/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ФАДСЕНКУ Олегу Віталійовичу - молодшому лейтенанту (помертно). (...).

Про присвоєння В. Титаренку звання Герой України: Указ Президента України №113/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ТИТАРЕНКУ Владиславу Вадимовичу - лейтенанту медичної служби (помертно). (...).

Про присвоєння П. Трухану звання Герой України: Указ Президента України №114/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ТРУХАНУ Павлу Віталійовичу - молодшому лейтенанту (помертно). (...).

Про присвоєння О.Слющенку звання Герой України: Указ Президента України №115/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СЛЮЩЕНКУ Олексію Олеговичу - солдату (помертно). (...).

Про присвоєння Ю.Сікиринському звання Герой України: Указ Президента України №116/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СІКИРИНСЬКОМУ Юрію Олексійовичу - старшому сержанту (помертно). (...).

Про присвоєння В.Рикову звання Герой України: Указ Президента України №117/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» РИКОВУ Владиславу Миколайовичу - полковнику (помертньо). (...).

Про присвоєння Р.Прусу звання Герой України: Указ Президента України №118/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ПРУСУ Руслану Анатолійовичу - старшому лейтенанту (помертньо). (...).

Про присвоєння М.Максіяну звання Герой України: Указ Президента України №119/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» МАКСІЯНУ Михайлу Івановичу - штаб-старшині (помертньо). (...).

Про присвоєння В.Лонському звання Герой України: Указ Президента України №120/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЛОНСЬКОМУ Владиславу Олеговичу - капітану (помертньо). (...).

Про присвоєння В.Лободюку звання Герой України: Указ Президента України №121/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЛОБОДЮКУ Володимирі Івановичу - старшому лейтенанту (помертньо). (...).

Про присвоєння І.Кримському звання Герой України: Указ Президента України №122/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КРИМСЬКОМУ Івану Степановичу- капітану (помертнo). (...).

Про присвоєння А.Коваленку звання Герой України: Указ Президента України №123/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КОВАЛЕНКУ Антону Ростиславовичу - молодшому сержанту (помертнo). (...).

Про присвоєння О.Кавуну звання Герой України: Указ Президента України №124/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КАВУНУ Олександрo Василювичу - молодшому сержанту (помертнo). (...).

Про присвоєння В.Жукову звання Герой України: Указ Президента України №125/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЖУКОВУ Вадиму Андрійовичу - головному сержанту (помертнo). (...).

Про присвоєння А.Жованику звання Герой України: Указ Президента України №126/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЖОВАНИКУ Андрію Євгеновичу - лейтенанту (помертнo). (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №127/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №128/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №129/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 6)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №130/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 7)

Офіційна діяльність дружини Президента України

Вплив перших леді та джентльменів на індекс м'якої сили держав: Олена Зеленська взяла участь у презентації дослідження для глобальної платформи Саміту перших леді та джентльменів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у презентації дослідження «Вплив перших леді та джентльменів на м'яку силу» для глобальної платформи Саміту перших леді та джентльменів. Його виконала провідна світова консалтингова компанія з оцінки брендів Brand Finance. Нове дослідження базується на Глобальному індексі м'якої сили (Global Soft Power Index).

Онлайн-захід відвідали: перша леді України Олена Зеленська, перша леді Албанії Арманда Бегай, дружина Прем'єр-міністра Белізу Россана Брісенйо, чоловік Прем'єр-міністра Данії Бо Тенгберг, перша леді Ісландії Еліза Рейд, перша леді Литовської Республіки Діана Науседене, перша леді Республіки Північна Македонія Елізабета Гьоргієвська, партнер Президентки Словаччини Юрай Різман, перший джентльмен Словенії Алеш Мусар, генеральний директор та голова Brand Finance Девід Хей і директор з брендингу Brand Finance Конрад Ягодзінський.

Згідно з дослідженням, перші леді та джентльмени можуть впливати на чинники, які становлять 35 % загальної м'якої сили країни, що свідчить про їхню значну владу та можливість формувати те, як їхні країни сприймають у світі.

Brand Finance визначила комплексний і всеосяжний підхід до вимірювання м'якої сили, охоплюючи й аналізуючи кожен вимір зовнішнього позиціонування та брендингу країни. Окрім оцінки атрибутів іміджу країн, Глобальний рейтинг м'якої сили (Global Soft Power Ranking) не має аналогів, оскільки він також враховує глобальну репутацію та вплив усіх 193 країн – членів Організації Об'єднаних Націй.

Дослідження збирає й аналізує дані за трьома ключовими показниками ефективності – упізнаваність, репутація та вплив, а також за 35 атрибутами національного бренду, що охоплюють вісім стовпів м'якої сили: бізнес і торгівля, урядування, міжнародні відносини, культура і спадщина, медіа й комунікації, освіта й наука, люди й цінності та стале майбутнє.

У своєму дослідженні Brand Finance вивчала діяльність колишніх і нинішніх перших леді та джентльменів у 15 з 35 атрибутів національного бренду, де вони відіграють особливо важливу роль у формуванні сприйняття, щоб зрозуміти їхній вплив на м'яку силу.

Окрім впливу на сприйняття, м'яка сила є ключовим інструментом у просуванні економічних інтересів країн та підвищенні добробуту їхніх

суспільств. На основі свого аналізу Brand Finance підготувала додаткову інформацію про фінансовий вплив діяльності перших леді та джентльменів.

Перша леді України Олена Зеленська подякувала за презентацію й наголосила: «Це дослідження підтверджує не лише вагомість впливу м'якої сили. Воно водночас демонструє і значну відповідальність, із якою маємо підходити до наших ініціатив. Тому ми й перетворили Саміт перших леді та джентльменів із подієвого формату на постійну платформу – щоб наша з колегами робота була системною та стратегічною. А отже, спричиняла лише зростання добробуту і наших країн».

Довідка. Brand Finance – світовий лідер у галузі оцінки брендів та стратегічного консалтингу з офісами у понад 25 країнах.

Щороку Brand Finance публікує Глобальний індекс м'якої сили (Global Soft Power Index) – найповніше дослідження в галузі сприйняття брендів, у якому вивчають думки понад 170 тис. респондентів у більш ніж 100 країнах світу.

Саміт перших леді та джентльменів – глобальна платформа, яку ініціювала перша леді України Олена Зеленська, що об'єднує перших леді та джентльменів світу і сприяє діалогу та ефективному реагуванню на глобальні гуманітарні виклики.

Українські книжкові полицки в межах проєкту Олени Зеленської поповнилися «Історією України-Руси» Михайла Грушевського ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Українські книжкові полицки, які функціонують у провідних бібліотеках світу в межах проєкту першої леді України Олени Зеленської, поповнилися «Історією України-Руси» Михайла Грушевського.

Проєкт із поширення української книги налічує вже понад 190 полицок у 46 країнах (...), а також у штаб-квартирі міжнародної організації ЮНЕСКО. В асортименті полицок понад 47 тис. книг.

Дружина Президента України наголошує, що це не просто читацький проєкт. Адже в умовах боротьби за виживання, у яких опинилася Україна, книжки – теж частина боротьби за збереження культурної ідентичності, пам'яті, історії.

Десять комплектів десяти томного видання (у 12 книгах) «Історії України-Руси» Михайла Грушевського передали проєкту «Українська книжкова полицка» Посольство Канади в Україні та Канадський інститут українських студій. Переклад англійською та видання здійснив Центр досліджень історії України імені Петра Яцика при Канадському інституті українських студій Університету Альберти.

Презентацію й передачу видання, які відбулися на території Софії Київської, організовано за підтримки Міністерства закордонних справ України, Міністерства освіти і науки, Посольства Канади в Україні, Канадського інституту українських студій Університету Альберти,

Національного університету «Києво-Могилянська академія» та Національного заповідника «Софія Київська».

Участь у передачі взяли відомі сучасні історики України, США та Канади, які займаються дослідженням української історії, – Ярослав Грицак, Сергій Плохій, Франк Сисин.

Олена Зеленська подякувала за унікальне видання й наголосила на його важливості.

«Це не тільки праця життя Михайла Грушевського – це перша академічна історія саме України як окремої держави, що веде початок від Київської Русі. Для нас, сучасних українців, – ніби звичний факт. Але в часи, коли починав роботу Грушевський, доба Київської Русі була давно «монополізована» Російською імперією. Отже, Грушевський кардинально змінив імперський фокус, відкривши історію цілого народу світові та йому самому. І сьогодні, коли Росія вкотре намагається переписати історію й викреслити з неї Україну, праця професора Грушевського знову на захисті фактів та історичної правди. І особливо важливо, що через проект «Українська книжкова полицка» книга дійде не тільки до академічних кіл, а й до всіх охочих», – резюмувала перша леді.

Олена Зеленська звернулася до гостей виставки українського мистецтва у Відні: Бути в епіцентрі бурі – це щохвилини ризикувати життям, але знаходити сили творити ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська звернулася до гостей виставки українського мистецтва, що відкрилася у Відні (Австрія). У період із 22 лютого до 2 червня 2024 року у провідному австрійському музеї Бельведер експонуватиметься виставка In the Eye of the Storm. Modernism in Ukraine.

Вона складається з робіт українських модерністів першої половини ХХ століття з колекції Національного художнього музею України. Виставка дає глядачеві змогу переконатися, наскільки інтернаціональними та авангардними були мистецькі течії модернізму в той час у культурних центрах України: Києві, Львові та Харкові. Бойчукісти, послідовники художника монументальних форматів Михайла Бойчука, створили власну національну школу стінопису. У Харкові Василь Єрмілов став головним представником української версії конструктивізму. У Києві Олександр Богомазов, провідний футурист країни, розвинув стиль, відомий як спектралізм. Наприкінці 1920-х років Київський художній інститут став останнім притулком для піонерів сучасного мистецтва, таких як Казимир Малевич. Цей культурний розвиток був жорстоко перерваний сталінськими репресіями 1930-х років.

«Сама назва цієї виставки говорить дуже багато. Адже в епіцентрі шторму може бути тихо. Але це оманлива тиша. Бо небезпека поряд. Саме це відбувалося з митцями українського модернізму, твори яких представлені в Бельведері. Ви побачите розмаїття кольорів і силу ліній, притаманні

модернізму, наприклад, стінописи Бойчука. І який же контраст – знати, що все це створено в роки світової, потім громадянської війни, більшовицького терору, а згодом – сталінських репресій. Який контраст – знати, що той же Михайло Бойчук, творець власної школи, людина, яка могла дати світовій культурі так багато, був розстріляний з учнями та дружиною за звинуваченням у націоналізмі. Радянська імперія не давала шансу тим, хто любив свій народ. Ось що значить бути в епіцентрі бурі – це щохвилини ризикувати життям, але знаходити сили творити», – акцентувала у відеозверненні Олена Зеленська.

Вона наголосила, що в епіцентрі бурі опинилися й сучасна українська культура та всі, хто її творить: «Та сама руйнівна імперська сила, що вбила Бойчука за націоналізм, тепер нищить сучасних митців – своїми ракетами, дронами».

Перша леді закликала відвідувачів поширювати інформацію про українське мистецтво й подякувала організаторам заходу, а також Посольству України в Австрії та уряду країни.

«Тільки так можна протистояти бурі – разом, підтримуючи одне одного. Тоді ми всі точно врятуємося», – зазначила вона.

Виставка подорожує країнами Європи завдяки, зокрема, ініціативі #MuseumsForUkraine, заснованій Франческою Тіссен-Борнемісою для допомоги музеям, кураторам і митцям в Україні, та експонується в межах співпраці Національного художнього музею України з Національним музеєм Тіссен-Борнеміси (Мадрид), Музеєм Людвіга (Кельн), Королівськими музеями образотворчого мистецтва Бельгії (Брюссель), музеєм Бельведер (Відень) та Королівською академією мистецтв (Лондон).

Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ

Л. Дем'яненко,
стар. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ,
канд. філол. наук

ПІДПИСАННЯ БЕЗПЕКОВИХ УГОД УКРАЇНОЮ: ОСОБЛИВОСТІ, ЗНАЧЕННЯ ТА ЇХ ДІЄВІСТЬ

Процес підготовки до підписання безпекових угод був розпочатий на саміті НАТО у Вільнюсі в липні 2023 року. Тоді голови держав і урядів Альянсу погодилися, що окремо країни-члени укладуть довгострокові безпекові угоди з Україною.

На другий день саміту НАТО у Вільнюсі лідери України та держав «Групи семи» – США, Японії, Великої Британії, Німеччини, Франції та Італії – спільно проголосили, що беруть на себе політичне зобов'язання захищати Україну під час цієї війни, а також у разі можливого нового нападу РФ (eurointegration.com.ua).

Спільна декларація від 12 липня 2023 року не є юридичним зобов'язанням, і це викликає асоціації з сумнозвісним «Будапештським меморандумом». Тим більше, що в ньому є окремі схожі пункти – передусім стосовно дій у разі нового нападу. У цьому разі партнери дають гарантію лише того, що вони «проведуть консультації».

Однак, насправді різниця принципово інша:

– По-перше, через те, що ця заява не є кінцевим документом – очікується підписання безпекових договорів з кожною з держав, і вони будуть зобов'язуючими.

– По-друге, зобов'язання в рамках нинішньої війни РФ проти України цілком підпадають під визначення «гарантій безпеки». У тому числі передбачене «надання сучасного військового обладнання на суші, в повітрі та на морі з пріоритетом на протиповітряну оборону, далекобійну артилерію та вогневі засоби далекої дії, бронетехніку та інші ключові засоби, такі як бойова авіація».

Звісно, військова допомога надходить і зараз, але договір зробить постачання стабільними, у тому числі у разі зміни влади.

По-третє, G7 взяла на себе зобов'язання щодо санкцій проти Росії, як-от арешту активів, які залишаться заблокованими до виплати репарацій (eurointegration.com.ua).

Першою країною, яка підписала угоду про гарантії безпеки з Україною, стала Велика Британія. Президент України Володимир Зеленський та

прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак у п'ятницю 12 січня 2024 року підписали двосторонню безпекову угоду.

Документ, що має назву «Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною і Сполученим королівством Великої Британії та Північної Ірландії», підписали лідери двох країн після переговорів у Маріїнському палаці в Києві (eurointegration.com.ua).

Цей договір став першим у сфері безпекових угод на виконання домовленостей, узгоджених під час Вільнюського саміту НАТО між Україною, членами «Групи семи» та державами, що до них приєдналися.

Безпекові зобов'язання Великої Британії за цим документом діятимуть до вступу України в НАТО, повідомив після підписання президент Володимир Зеленський. «Якби такі гарантії були досягнуті у 1991 році, зокрема з Британією, то війна б не почалася», – переконаний він.

Ріші Сунак зі свого боку наголосив, що це «перше з безпекових запевнень, які підписує Україна». Британський прем'єр наголосив, що Британія першою надавала Україні також летальну зброю, танки, далекобійні ракети тощо.

Лідери повідомили, що в угоді прописаний термін її дії – десять років з можливістю продовження. Однак у разі вступу України в НАТО до закінчення терміну дії безпекових зобов'язань, вони будуть інкорпоровані в систему НАТО.

Наступна угода була підписана через декілька днів. Німеччина стала другою країною, яка підписала безпекову угоду з Україною. Угода включає дипломатичні, економічні і військові заходи на випадок нової агресії росіян. Договір підписано на десять років з можливістю продовження. Німеччина підтримуватиме Україну в розбудові сучасних Збройних сил, щоб запобігти будь-якій майбутній агресії Росії. (...) Німеччина підтверджує, що за таких обставин, діючи відповідно до своїх правових і конституційних вимог та згідно з міжнародним і європейським правом, вона надасть Україні за необхідності швидку та сталу допомогу у сфері безпеки, сучасну військову техніку в усіх необхідних сферах, а також економічну допомогу, шукатиме згоди в ЄС щодо накладення на Росію економічних та інших витрат, а також консультуватиметься з Україною щодо її потреб під час здійснення нею свого права на самооборону, закріпленого в статті 51 Статуту ООН (lb.ua).

Слідом за Німеччиною, під час зустрічі в Парижі 16 січня, Президенти України та Франції Володимир Зеленський та Емманюель Макрон, підписали двосторонню угоду про безпекову співпрацю в межах рамкової декларації «Групи семи».

Як повідомили в Єлисейському палаці, подія відбулася під час третього візиту Зеленського до Парижа з моменту повномасштабного вторгнення Росії в Україну після візитів у лютому та травні 2023 року (unian.ua).

Президент Франції Еммануель Макрон зазначив: «Ми сповнені рішучості стояти пліч-о-пліч з Україною, щоб Росія програла війну. ... Наша

підтримка не тільки довгострокова, але й також має колективний намір, оскільки Британія та Німеччина вже підписали цю угоду».

Зокрема, згідно з документом, Франція надаватиме військову та цивільну допомогу, щоб Україна могла захистити свої суверенітет, незалежність і територіальну цілісність від агресії з боку РФ. При цьому, в межах Контактної групи з питань оборони України Париж «відіграватиме провідну роль у коаліціях з артилерії та протиповітряної оборони, а також братиме участь у коаліціях щодо повітряних сил і морської безпеки та в інших коаліціях».

Франція також сприятиме розвитку оборонно-промислової бази України, зокрема шляхом залучення французьких інвестицій, локалізації виробництва на українській території та спільного виробництва пріоритетних видів озброєння і боєприпасів (unian.ua).

Двосторонні безпекові угоди України з Німеччиною та Францією містять різні цифри щодо фінансової підтримки, але загалом передбачають потужну оборонну допомогу (armyinform.com.ua).

Чим же відрізняються безпекові угоди з Францією та Німеччиною? Заступник керівника Офісу президента Ігор Жовква пояснив, те, що «Цифри дійсно відрізняються. Німеччина запланувала 7,1 млрд євро підтримки України в нинішньому році. Франція запланувала 3 млрд євро». Водночас за його словами, сильнішою є позиція Франції щодо євроатлантичної інтеграції України. В угоді чітко заявлено про підтримку вступу України до НАТО. «Хоча і в німецькій угоді сказано, що Берлін підтримує прагнення України до членства», – додав Ігор Жовква (armyinform.com.ua).

В обох угодах – загалом однакові блоки щодо механізму реагування у випадку, якщо Росія буде намагатися відновити свою агресію.

Обидві країни задекларували, що протягом 24 годин будуть проведені консультації про те, які ще види озброєння потрібно буде надати, які види санкцій застосувати, які види економічної допомоги.

«І вони чітко говорять про те, що санкції також частина гарантій безпеки. Сильно прописаний механізм щодо заморожених російських активів, згадано про відповідний механізм використання вже сьогодні на відновлення України», – сказав Ігор Жовква.

У німецькій угоді також сказано, що вона інвестує у сферу оборонно-промислового комплексу. Тобто буде не лише постачання німецької озброєння, а й німецькі інвестиції будуть надходити в ОПК України.

Наступною країною можуть стати Нідерланди, з якою Україна підпише двосторонні безпекові угоди. Про це повідомив пресекретар Президента України Сергій Никифоров в ефірі телемарафону. «Я б відзначив зустрічі (Президента України на полях Мюнхенської безпекової конференції. – Ред.) з прем'єр-міністром Данії Метте (unn.ua). «Я би відзначив зустрічі із пані прем'єр-міністеркою Данії Метте Фредеріксен і з паном прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте. Тому що вчора були підписані дуже важливі безпекові угоди з Німеччиною та Францією. І судячи з динаміки, яка є про

підготовку наступних двосторонніх безпекових угод в рамках Вільнюської декларації Групи семи виглядає так, що саме Данія і Нідерланди будуть наступними країнами, з якими такі угоди будуть підписані... думаю, що це станеться зовсім скоро», – додав пресекретар президента України Никифоров (unn.ua).

І дійсно, слідом за Німеччиною та Францією, у Львові Президент України Володимир Зеленський та прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен підписали угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Данією (unian.ua).

Данія стала першою країною, що не є членом «Групи Семи» (G7), з якою Україна уклала подібну угоду. У документі визначені конкретні обсяги підтримки України на поточний рік.

Таким чином, у 2024 році військова підтримка Данії становитиме щонайменше 1,8 млрд євро. Крім того, Данський Фонд на підтримку України виділив 8,5 млрд євро на поточну підтримку нашої держави у 2023–2028 роках.

Суттєво відрізняє цю угоду з Данією від попередніх, які Україна уклала з Великою Британією, Німеччиною і Францією, те, що окрім класичних положень щодо чіткої підтримки майбутнього членства України в ЄС і НАТО, нашого шляху реформ, співробітництва в галузі оборонної промисловості, у сфері розвідки, кібербезпеки, відновлення України, а також питання санкцій та притягнення агресора до відповідальності – маємо потужний військовий блок.

Зокрема, Данія як співголова Коаліції військово-повітряних сил (AFCC) та учасник Коаліції інтегрованої протиповітряної та протиракетної оборони «підтримуватиме зусилля із забезпечення цілісного потенціалу F-16 через Коаліцію військово-повітряних сил (AFCC), зокрема шляхом надання винищувачів, боєприпасів, тренажерів та навчання, а також роблячи внесок у довгострокове обслуговування винищувачів і створення належних умов в Україні» (unian.ua).

Окрім того, в угоді закріплено підтримку розбудови морського флоту України. Данія підтримуватиме зусилля із розмінування та надаватиме високотехнологічну військову допомогу: безпілотники, засоби зв'язку, радары та обладнання для виявлення ворожих цілей.

Данія продовжуватиме надавати підтримку Україні протягом десяти років строку дії цієї Угоди із можливістю її продовження за згодою сторін.

Крім того, традиційно зафіксовано механізм консультацій протягом 24 годин за запитом будь-якої із сторін у разі майбутнього збройного нападу Росії.

У день других роковин повномасштабного вторгнення Росії в Україну, Володимир Зеленський з Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо підписали угоду про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою. Документ передбачає виділення Канадою у 2024 році понад 3 млрд канадських доларів макрофінансової та оборонної допомоги Україні. «...ми

вкотре доводимо, що, попри всі складнощі та виклики, країна ставатиме тільки сильнішою і буде завжди разом зі своїми партнерами у вільному світі», – сказав Президент України (ukrinform.ua).

Радник керівника ОП Михайло Подоляк, заявив, що «Безпекові угоди з провідними державами Європи фіксують новий статус України і засвідчують намір цих країн нарощувати військоове виробництво. ...Ця угода (з провідними європейськими країнами – ред.) фіксує новий юридичний статус України. Ми не самі по собі, ми не десь там. Ми знаходимось фактично серед європейських партнерів як рівний партнер. Так, юридично це так не виглядає, що ми є невід'ємною частиною через членство в ЄС чи НАТО, але фіксація конкретних юридичних дій гарантує від інших країн ті чи інші умови забезпечення нас воєнною технікою певного зразка на певну суму. Це важливо, бо тоді ми можемо на цю зброю і на цю допомогу розраховувати (ukrinform.ua).

«Безпекові угоди – це питання лідерства європейського рівня. «Європейські лідери усвідомлюють, що вони припустилися певних помилок стосовно того, що не враховували агресивні амбіції РФ, скорочували власні військові виробництва, скорочували видатки на свої армії. Сьогодні вони це розуміють і починають себе переформатовувати», – пояснив радник керівника ОП.

(...). Радник керівника ОП підкреслив, що країни Європи, підписуючи з Україною безпекові угоди, сьогодні демонструють три речі. Перше – фактичну і символічну підтримку України. Друге – вони чітко говорять про те, що будуть нарощувати військоове виробництво. І третя складова – ці держави, фіксуючи у юридичному форматі певні відносини з Україною, що веде війну проти Росії, дають зрозуміти, Росія не є більше країною, з якою можна мати партнерські чи бізнес-відносини (ukrinform.ua).

«Україна працює також над тим, щоб кожна угода була надзвичайно змістовною й навіть виходила за межі базових умов, закладених у цій декларації, мала свої особливості з окремо взятою країною... Україна укладає двосторонні угоди про безпекові гарантії, які є проміжним етапом до повноправного членства в НАТО», – на цьому наголосив керівник Офісу Президента Андрій Єрмак (president.gov.ua).

Відтак, у випадку майбутнього збройного нападу Росії на Україну на вимогу будь-якого з учасників угоди країни проведуть консультації упродовж 24 годин для визначення відповідних подальших кроків. Домовленості розраховані на 10 років, і документ набирає чинності з моменту його підписання. Учасники можуть спільно прийняти рішення про продовження строку цієї угоди, або будь-яка з країн-підписантів може припинити дію договору, попередивши про це іншу сторону.

Важливим є те, що відповідно до спільної декларації лідерів G7 від липня 2023 року, двосторонні угоди про співпрацю у сфері безпеки між державами не перешкоджають шляху України до майбутнього членства в НАТО. Тож отримуючи додаткові механізми безпеки вже зараз, Україна

продовжує рух до своєї стратегічної мети – повноцінного членства в Північноатлантичному Альянсі.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Канада розширює та посилює санкції проти РФ до річниці вторгнення в Україну: кого покарали ([УНІАН](#)).

Влада Канади оголосила про заборону на експорт в РФ ряду товарів, які можуть бути використані у військових цілях.

Міністр закордонних справ Канади Мелані Жолі:

Ми продовжимо вживати заходів проти російського уряду і його здатності вести незаконну війну до тих пір, поки суверенітет і територіальна цілісність України не будуть повністю відновлені. Ведення проти Росії нових санкцій, приурочених до другої річниці повномасштабного вторгнення російських військ в Україну.

Всього санкції ввели проти 153 компанії і десять осіб, у тому числі помічника президента РФ Ігоря Левітіна, президента Федерації шахів Росії Андрія Філатова, глави «Військторгу» Володимира Павлова і співвласника «Трансмашхолдингу» Андрія Бокарева.

Крім цього, під санкції Канади потрапили страхові компанії «АльфаСтрахування» і «РЕСО-Гарантія», банк «Санкт-Петербург», авіаційний комплекс імені Ільюшина, концерн «Алмаз-Антей» та інші компанії, пов'язані з російським військово-промисловим комплексом.

«Більшість суб'єктів, що потрапили під санкції, надають товари і послуги, такі як компоненти для ракет «Калібр» і безпілотників, страхові та роздрібні послуги Міністерству оборони Росії», – уточнює МЗС Канади.

Також влада Канади оголосила про заборону на експорт в РФ ряду товарів, які можуть бути використані у військових цілях. Зокрема, під заборону потрапили вибухові речовини і детонатори, які використовуються в гірничодобувній та будівельній галузях.

Угорщина заблокувала спільну заяву ЄС до другої річниці повномасштабної війни в Україні, - журналіст Йозвяк ([Цензор.НЕТ](#)).

Угорщина через незгоду з певними формулюваннями блокує ухвалення спільної заяви ЄС до другої річниці повномасштабної війни в Україні.

За інформацією кореспондента «Радіо Свобода» Рікарда Йозвяка, Будапешт заблокував ухвалення спільної заяви Євросоюзу до другої річниці повномасштабної агресії Росії проти України.

«Ймовірно, буде лише спільна заява трьох лідерів європейських установ – Європейської ради, Єврокомісії та Європарламенту», - додав він.

«Європа підтримує фермерів»: фон дер Ляєн заявила, що Польща отримає більше грошей ([УНІАН](#)).

Голова Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн: підтримала польських фермерів, які вийшли на протести. Вона заявила про необхідність розвантажити кордон Польщі.

Європейський союз «вражають» зусилля Польщі з відновлення верховенства закону. Наступного тижня Єврокомісія прийме рішення про виділення Польщі до 137 мільйонів євро з фондів Євросоюзу.

Європа підтримує польських фермерів. Ми також підтримуємо збільшення українського експорту через Чорне море у світ, щоб розвантажити сухопутний кордон Польщі.

Росія повинна виконати вимогу Міжнародного суду ООН й припинити війну, - заява понад 50 країн ([Цензор.НЕТ](#)).

Про це йдеться в спільній заяві від імені понад 50 країн, яку зачитав у п'ятницю в ООН міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба.

«Розпорядження Міжнародного суду ООН про тимчасові заходи від 16 березня 2022 року, яке зобов'язує РФ негайно припинити військову операцію, розпочату нею 24 лютого 2022 року на території України, залишається юридично обов'язковим і повинно бути виконано Російською Федерацією», - наголошується в спільній заяві.

При цьому підкреслюється, що згідно з останніми рішеннями МС у січні й лютому цього року, не залишається сумнівів, що Росія порушує свої міжнародно-правові зобов'язання та повинна нести за це відповідальність. Натомість російські сили продовжують наносити удари по цивільній інфраструктурі та населенню України, що заборонено міжнародним гуманітарним правом.

Країни-підписанти засудили Іран й КНДР за їхню підтримку російської агресії й закликали припинити поставки зброї, а також обмежити експорт в Росію, що підживлює її війну проти України.

«Дії Російської Федерації підбивають довіру до Ради Безпеки та її резолюцій, загострюють регіональну напруженість і ставлять під загрозу всіх нас», - наголошується в заяві.

У документі, крім того, міститься вимога до РФ здійснити повний обмін військовополоненими, а також повернути всіх, хто був незаконно департований з окупованих територій.

«Ми продовжимо працювати над притягненням до відповідальності за тяжкі міжнародно-правові злочини, вчинені на території України під час російської агресії», - зауважується в документі.

У заяві також підтверджується відданість всеосяжному, справедливому та міцному миру для України на основі принципів Статуту ООН.

«Ми підтверджуємо нашу непохитну підтримку незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, що поширюються на її територіальні води», - підкреслили країни-підписанти.

Єврокомісія шукає баланс між допомогою Україні та захистом ринку ЄС ([Укрінформ](#)).

Єврокомісія шукає компромісні розв'язання проблем, пов'язаних з імпортом українського зерна та його транзитом через сусідні країни, та баланс між заходами з підтримки економіки України з одного боку та інтересами стабільності внутрішнього ринку ЄС – з іншого.

Речник Європейської комісії Олоф Гілл:

Це складні питання, для яких немає простих рішень. Пошук цих рішень має відповідати, з одного боку, зобов'язанням Єврокомісії у продовженні підтримки економіки України, включаючи її агросектор, який має системну важливість для економіки країни. З іншого боку, ми намагаємося знайти такі рішення, які захищатимуть чутливі сектори європейського ринку, особливо коли виникають ризики для порушення його стабільності. Це той баланс, якого ми маємо досягти.

Він нагадав, що минулого вівторка відбулася зустріч в рамках Координаційної платформи за участі всіх зацікавлених сторін, включаючи Єврокомісію, Україну та представників п'яти сусідніх з нею країн. Речник визначив цю зустріч як «надзвичайно корисну». Сторони продовжують контакти як на багатосторонньому, так і на двосторонньому рівнях, з метою пошуку взаємно прийнятних рішень шляхом переговорів.

Відповідаючи на запитання журналістів, чи призвела ситуація на кордоні з Україною до дестабілізації внутрішнього ринку, він знову зазначив, що це «складне питання».

«Польща ввела односторонню блокаду проти імпорту з України, і можна лише запитувати - чи це працює так, як було задумано, особливо з огляду на те, що зараз фермери блокують прикордонні пункти. Стосовно стабільності ринків, Єврокомісія регулярно проводить таку оцінку стану ринку та оприлюднює її онлайн», - зауважив Гілл.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо зростання аграрного експорту з Росії на європейський ринок, у тому числі – до Польщі, він нагадав, що російський сільськогосподарський імпорт не входить до загального переліку європейських санкцій проти Росії, оскільки вважається важливим для підтримання глобальної продовольчої безпеки.

«Поки ми дотримуємося такої позиції. Якщо вона буде змінюватися, ми вам повідомимо про це», - додав речник Єврокомісії.

Україна і Данія уклали безпекову угоду: які гарантії передбачено ([УНІАН](#)).

В угоді передбачено, що Данія надаватиме винищувачі F-16 та підтримуватиме розбудову морського флоту України.

У Львові президент України Володимир Зеленський та прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен підписали угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Данією.

Данія стала першою країною, що не є членом «Групи Семи» (G7), з якою Україна уклала подібну угоду. У документі визначені конкретні обсяги підтримки України на поточний рік.

Заступник керівника Офісу президента Ігор Жовква:

У 2024 році військова підтримка Данії становитиме щонайменше 1,8 млрд євро. Крім того, Данський Фонд на підтримку України виділив 8,5 млрд євро на поточну підтримку нашої держави у 2023–2028 роках.

Суттєво відрізняє цю угоду з Данією від попередніх, які Україна уклала з Великою Британією, Німеччиною і Францією.

Окрім класичних положень щодо: чіткої підтримки майбутнього членства України в ЄС і НАТО, нашого шляху реформ, співробітництва в галузі оборонної промисловості, у сфері розвідки, кібербезпеки, відновлення України, а також питання санкцій та притягнення агресора до відповідальності – маємо потужний військовий блок.

Зокрема, Данія як співголова Коаліції військово-повітряних сил (AFCC) та учасник Коаліції інтегрованої протиповітряної та протиракетної оборони «підтримуватиме зусилля із забезпечення цілісного потенціалу F-16 через Коаліцію військово-повітряних сил (AFCC), зокрема шляхом надання винищувачів, боєприпасів, тренажерів та навчання, а також роблячи внесок у довгострокове обслуговування винищувачів і створення належних умов в Україні».

Окрім того, в угоді закріплено підтримку розбудови морського флоту України.

Данія підтримуватиме зусилля із розмінування та надаватиме високотехнологічну військову допомогу: безпілотники, засоби зв'язку, радары та обладнання для виявлення ворожих цілей.

Данія продовжуватиме надавати підтримку Україні протягом десяти років строку дії цієї Угоди і з можливістю його продовження за згодою сторін.

Крім того, традиційно зафіксовано механізм консультацій протягом 24 годин за запитом будь-якої із сторін у разі майбутнього збройного нападу Росії.

США запроваджують понад 500 санкцій проти Росії: заява Байдена ([УНІАН](#)).

Сполучені Штати Америки вводять проти Росії понад 500 нових санкцій за її завойовницьку війну проти України і за смерть російського опозиціонера Олексія Навального. Також Штати вводять нові експортні обмеження щодо майже 100 організацій за надання прихованої підтримки російській військовій машині.

Президент США Джо Байден:

Ці санкції будуть спрямовані проти осіб, пов'язаних з ув'язненням Навального у в'язницю, а також проти російського фінансового сектора, оборонно-промислової бази, закупівельних мереж і осіб, які ухиляються від

санкцій на багатьох континентах. Вони дозволять Путіну заплатити ще більш високу ціну за свою агресію за кордоном і репресії всередині країни.

Він зазначив, що Вашингтон вживає заходів щодо подальшого скорочення доходів Росії від продажу енергоносіїв. Також він доручив своїй команді посилити підтримку громадянського суспільства, незалежних ЗМІ і тих, хто бореться за демократію по всьому світу.

Крім того, Байден нагадав про дефіцит боєприпасів в українській армії, в той час як Росія отримує зброю і боєприпаси з Ірану і Північної Кореї. Він знову закликав Палату представників прийняти двопартійний законопроект Про додаткові заходи щодо забезпечення нацбезпеки, «поки не стало надто пізно».

Цей законопроект забезпечує термінове фінансування України. Він також інвестує у власну оборонну промислову базу Америки. Він був прийнятий переважною більшістю голосів в Сенаті, і немає ніяких сумнівів в тому, що, якщо спікер призначить голосування, він швидко пройде в Палаті представників.

Протидія цьому законопроекту тільки грає на руку Путіну. Історія спостерігає за цим. Нездатність підтримати Україну в цей критичний момент не буде забута. Настав час, коли ми повинні рішуче підтримати Україну і об'єднатися з нашими союзниками і партнерами. Настав час довести, що Сполучені Штати відстоюють свободу і ні перед ким не схиляються.

Євросоюз затвердив 13-й пакет санкцій проти РФ ([УНІАН](#)).

В Європейському Союз затвердили 13-й пакет обмежувальних заходів проти Російської Федерації.

Рада ЄС сьогодні затвердила тринадцятий пакет обмежувальних заходів проти режиму Володимира Путіна з огляду на другу річницю початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Зокрема, санкції запроваджуються проти тих осіб, які відповідальні за продовження ведення незаконної, неспровокованої і невинуватеної агресивної війни Путіна, і проти тих осіб, які суттєво підтримують війну.

У цьому зв'язку, вирішено застосувати обмежувальні заходи відносно додаткових 106 фізичних і 88 юридичних осіб за дії, що підривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету і незалежності України. Таким чином, тепер загалом європейські санкції цього типу застосовуються проти понад 2 тисяч фізичних і юридичних осіб.

Насамперед, нові санкції цілеспрямовано вдарять по військовому і оборонному секторах та пов'язаних з ними осіб, у тому числі тих, які причетні до постачання озброєння з Північної Кореї до Росії, а також представників судової влади, політиків місцевого рівня і людей, відповідальних за незаконну депортацію і військово-перевиховання українських дітей.

Рада ЄС додала 27 нових компаній до санкційного списку, які безпосередньо підтримують військово-промисловий комплекс Росії у її

агресивній війні проти України. На ці компанії поширюватимуться більш суворі експортні обмеження щодо товарів і технологій подвійного призначення, а також стосовно товарів і технологій, які можуть сприяти технологічному вдосконаленню сектору оборони та безпеки РФ. Деякі з цих компаній розташовані у третіх країнах (Індії, Шрі-Ланці, Китаї, Сербії, Казахстані, Таїланді і Туреччині) і були залучені до обходу торговельних обмежень. Інші компанії є російськими та причетні до розроблення, виробництва і постачання електронних компонентів для військово-промислового комплексу РФ.

Крім того, розширюється перелік заборонених предметів, які можуть сприяти технологічному вдосконаленню оборонного і безпекового секторів Росії шляхом додавання компонентів для розроблення і виробництва безпілотних літальних апаратів.

Євросоюз запроваджує подальші обмеження на експорт товарів, які сприяють розширенню виробничих потужностей Росії, таких як електричні трансформатори.

У Латвії вирішили заборонити імпорту сільськогосподарських продуктів із Росії та Білорусі ([УНІАН](#)).

22 лютого, Сейм в остаточному читанні вніс поправки до Закону «Про розвиток села та сільського господарства», заборонивши імпорту сільськогосподарських продуктів з Росії та Білорусі.

Зокрема, Закон забороняє ввезення або імпорту сільськогосподарської та кормової продукції до Латвії з Росії та Білорусі, у тому числі якщо продукція цих країн ввозиться до Латвії з третіх країн.

Закон набуде чинності після того, як його підпише президент. Крім того, поправки передбачають, що заборона діятиме до 1 липня 2025 року, а надалі за необхідності вона може бути продовжена.

Також в анотації до поправок пояснюється, що Латвія як країна, що межує з Росією, рухається до якнайшвидшого розриву економічних зв'язків із країною-агресором, щоб захистити свою безпеку. Ініціатива Латвії – додатковий елемент загальної політики санкцій Європейського Союзу.

«Латвія має зробити все можливе для збереження миру та міжнародної безпеки. Латвія підтримуватиме Україну до її перемоги над Росією», – йдеться у викладі обґрунтованості змін.

У зв'язку з цим сказано, що зміни спрямовані на те, щоб не дати державним бюджетам країн-агресорів та підприємствам цих країн отримати додаткові доходи від експорту своєї продукції до Латвії, тим самим сприяючи можливості продовження війни в Україні.

Євросоюз продовжив санкції проти Росії за незаконну анексію українських територій ([УНІАН](#)).

Європейський Союз продовжив на рік – до 24 лютого 2025 року, обмежувальні заходи проти Російської Федерації, запроваджені у зв'язку з

незаконною анексією українських територій у Херсонській, Запорізькій, Донецькій і Луганській областях. Про це йдеться в повідомленні Офіційного журналу ЄС.

Зокрема, ухвалено рішення продовжити до 24 лютого 2025 року чинність обмежувальних заходів, які були запроваджені у відповідь на незаконне визнання, окупацію чи анексію Російською Федерацією окремих територій України, що не контролюються офіційною українською владою.

Йдеться про санкції, вперше запроваджені 23 лютого 2022 року у зв'язку з офіційним визнанням Росією окремих окупованих районів Донецької і Луганської областей, де контроль здійснювали бойовики «ДНР» і «ЛНР», як «незалежних утворень». Тоді російська влада заявила, що кордони так званих «ДНР» і «ЛНР» мають пролягати в цілих межах Донецької і Луганської областей України. У зв'язку з цим на окуповану частину Донбасу були введені додаткові російські збройні сили.

Окрім того, йдеться про санкції, запроваджені 6 жовтня 2022 року у зв'язку з незаконною анексією, здійсненою Росією, стосовно Луганської, Донецької, Запорізької і Херсонської областей.

Таким чином, в Євросоюзі на основі перегляду попередніх санкційних рішень вирішили, що поки незаконні дії РФ продовжують порушувати заборону на застосування сили, що є серйозним порушенням міжнародного права, доцільно зберегти в силі усі санкції і за необхідності схвалити додаткові заходи.

У цьому зв'язку, обмежувальні заходи було продовжено до 24 лютого 2025 року.

США хочуть «підрізати хвіст» Китаю за допомогу Росії: Конгрес зробив рішучу заяву ([УНІАН](#)).

Сполучені Штати розглядають можливість запровадження санкцій проти компаній КНР, які, на думку американців, допомагають Росії у її агресії проти України. Про це повідомляє CNBC.

Член комітету з міжнародних відносин Палати представників Конгресу США Джеральд Конноллі:

Китай має розуміти, що ті самі види санкцій, які дійсно починають діяти в Росії та впливають на російську продуктивність, економічні показники та якість життя, також можуть бути застосовані до Китаю.

Законодавці вже аналізують такі плани і вони можуть бути втілені в життя «дуже швидко». Якщо це трапиться, обмеження стануть першими прямими санкціями проти Пекіна з боку США за його підтримку Росії.

Санкції можуть завдати значної шкоди економіці КНР, яка і так досить повільно відновлюється після пандемії Covid-19, а також переживає труднощі в секторі нерухомості. Водночас обмеження будуть непопулярними всередині США, адже американська економіка значною мірою залежить від постачателів з Китаю, вважає CNBC.

Військова допомога

Британія інвестує €280 мільйонів у закупівлю та виробництво артснарядів для України ([Укрінформ](#)).

Велика Британія виділить упродовж року 245 мільйонів фунтів стерлінгів (близько 280 млн євро) на закупівлю та виробництво артилерійських снарядів для потреб України.

Міністр оборони Великої Британії Грант Шеппс:

Україна не зможе виграти війну проти РФ без підтримки міжнародної спільноти — і саме тому ми продовжуємо робити усе можливе, щоб ЗСУ могли боротися до перемоги. Майже чверть мільярда фунтів стерлінгів, виділених Великою Британією, збільшать українські запаси артилерійських боєприпасів, яких критично не вистачає. Разом ми забезпечимо поразку Путіна та перемогу демократії, міжнародного порядку та українського народу.

Окрім цього, британський уряд повідомив про підписання низки мільйонних контрактів між закупівельним агентством Міноборони та британською компанією Cook Defence Systems щодо придбання сотень запчастин для ремонту українських танків та іншої бронетехніки.

Британія передасть Україні ще 200 ракет Brimstone ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Великої Британії Грант Шеппс оголосив, що Британія передасть Україні ще 200 протитанкових ракет Brimstone, а також підготує ще 10 000 українських військовослужбовців.

«Сьогодні я можу оголосити про новий пакет з 200 протитанкових ракет Brimstone в рамках подальшого посилення захисту України. Ці ракети вже мали значний вплив на поле бою», - сказав Шеппс.

Він додав, що Велика Британія продовжить тренувати українські війська разом з іншими союзниками, додавши, що разом вони підготують «ще 10 000 військовослужбовців у першій половині 2024 року».

«Велика Британія продовжуватиме подвоювати цю підтримку. Всі волелюбні країни мають робити те ж саме. Настав час для Заходу і всіх цивілізованих країн зробити крок вперед і надати Україні підтримку, якої вона потребує», - сказав Шеппс.

Нова Зеландія оголосила про новий пакет допомоги для України на 25,9 млн доларів ([Цензор.НЕТ](#)).

Черговий пакет допомоги від Нової Зеландії включає кошти на закупівлю зброї та боєприпасів, підтримку українських біженців.

Міністр закордонних справ Нової Зеландії Вінстон Пітерс:

Ця війна призвела до жахливих людських жертв, заподіяла величезні страждання і суттєво вплинула на регіональну та глобальну стабільність.

Саме тому Нова Зеландія залишається відданою підтримці України. Ця підтримка в розмірі 25,9 мільйона доларів збільшить загальну суму допомоги, обіцяної Новою Зеландією за останні два роки, до більш ніж 100 мільйонів доларів.

Міністр оборони Нової Зеландії Джудіт Коллінз зазначила, що протягом останніх двох років військові країни перебували в Європі та Великій Британії, працюючи з однодумцями з країн-партнерів над підтримкою України, і ця підтримка триватиме.

«Уряд з радістю повідомляє, що значуще, помітне і заслуговуюче на довіру розгортання кваліфікованого персоналу NZDF на підтримку України буде продовжено до червня 2025 року. До 97 військовослужбовців NZDF продовжуватимуть навчати українських солдатів, а також надавати розвідувальну, зв'язкову і логістичну підтримку», - додала вона.

Данія оголосила про новий пакет допомоги Україні та постачання F-16 ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен оголосила про пакет військової допомоги Україні на 247,4 млн доларів.

«Час Україні не допомагає, на полі бою важливі лише дії. Боротьба України за волю – наша боротьба», - сказала вона.

Окрім того, Данія цього літа передасть Україні перші винищувачі F-16, повідомили у Міноборони країни.

З початку повномасштабного вторгнення Чехія передала Україні понад 60 танків, 131 БМП, 16 систем ППО, тисячі ракет та десятки тисяч боєприпасів ([Цензор.НЕТ](#)).

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала на засіданні уряду розповів, яку військову допомогу Чехія передала Україні протягом двох років.

З 24 лютого 2022 року Чехія з власних складів передала Україні: 62 танки, 131 БМП, 6 гелікоптерів, 16 систем ППО, тисячі ракет, десятки тисяч боєприпасів і 4 млн боєприпасів для ручної зброї.

«Прага проводить політику, яка підтримує Україну і стоїть проти російської агресії. Кожен день підтверджує, що ця політика правильна, хороша та відповідає інтересам Чеської Республіки», - підкреслив Фіала.

Швеція оголосила про найбільший пакет військової допомоги Україні: що туди входить ([УНІАН](#)).

Швеція передасть Україні наступний пакет військової допомоги на суму 7,1 млрд шведських крон (близько 700 мільйонів доларів), він стане найбільшим на сьогоднішній день.

Пакет допомоги Швеції включає:

10 десантно-штурмових катерів класу Stridsbåt 90;

20 десантних катерів;

підводне озброєння, таке як міни та торпеди;

ряд зенітних систем типу Robot 70;
протитанкові роботи моделі TOW;
гранатомети з боєприпасами;
артилерійські боєприпаси;
ручні гранати;
гранатомети «Карл Густав»;
медичне обладнання;
автомобілі швидкої допомоги.

Також 1 млрд крон піде на закупівлю військової техніки, ще 1 млрд – на замовлення нових бойових машин Stridsfordon 90.

Міністр оборони Швеції Пол Йонсон:

Підтримуючи Україну, ми інвестуємо в нашу безпеку. Якби Росія перемогла, у нас були б набагато більші проблеми з безпекою, ніж сьогодні.

Разом з попередніми 14 пакетами Шведська допомога Україні становить майже 30 мільярдів шведських крон (2,9 млрд доларів).

Україна отримає від Канади понад 800 дронів на \$73 млн ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр оборони Канади Біл Блер заявив, що Канада передасть Україні більш ніж 800 безпілотників цієї весни.

«Канада інвестує більше 95 млн дол., аби надати Україні понад 800 дронів SkyRanger R70», - зазначив він.

Блер додав, що ці дрони канадського виробництва – одні з найкращих у світі в своєму класі.

«Вони можуть транспортувати різні вантажі вагою до 3,5 кг, в тому числі боєприпаси. Ці дрони допоможуть українцям на передовій швидко, точно й ефективно визначати цілі», - підкреслив міністр.

За його словами, SkyRanger здатний визначати окремі транспортні засоби й джерела тепла з великої відстані та за поганих погодних умов.

«Ми очікуємо, що перші системи надійдуть Збройним силам України уже цієї весни. Вони поспішають – і так само ми», - наголосив Блер.

Міністр уточнив, що підписаний із виробником дронів контракт передбачає надання також запасних деталей й послуг з обслуговування.

США працюють над забезпеченням України ракетами ATACMS більшої дальності - Білий дім ([Укрінформ](#)).

Адміністрація США офіційно підтвердила, що розглядає можливості передачі Україні ракет ATACAMS більшої дальності, ніж тих, що передавалися раніше.

Координатор Ради нацбезпеки США Джон Кірбі:

Ми вже надавали Україні версію ракет ATACMS, відому як АРАМ (ракти для ураження піхоти та матеріальної частини – ред.), і вони застосовували їх із користю.

У цьому контексті Кірбі підкреслив, що оснащення ЗСУ версіями АТАСМС зі збільшеною дальністю ураження ніколи не знімалося з розгляду.

«Це досі є невід'ємною частиною дискусій, які ми ведемо з українською стороною. Україна дійсно має такі можливості, до того ж інші країни забезпечили її подібними засобами далекого ураження. Тож ми все ще ведемо обговорення з українцями щодо версії АТАСМС більшої дальності», - наголосив представник Білого дому.

Перша група українських пілотів завершить навчання на американських F-16 до літа ([Укрінформ](#)).

Перші чотири українських пілоти мають завершити навчання на американських винищувачах F-16 до цього літа. Про це повідомила Національна гвардія штату Аризона (США).

Як зазначається, ця група пілотів розпочала підготовку в середині жовтня на базі 162-го винищувального крила в Тусоні, штат Аризона. Пентагон заявляв, що процес підготовки триватиме кілька місяців.

Речниця Національної гвардії Аризони капітан Ерін Ханніган:

Друга група з чотирьох пілотів розпочала підготовку в січні, а третя група з чотирьох пілотів наразі проходить навчання з англійської мови, необхідне для керування американським винищувачем четвертого покоління.

За її словами, всі пілоти завершать навчання з травня по серпень.

Нідерланди вже почали передавати Україні БПЛА ([Укрінформ](#)).

Нідерланди у рамках коаліції дронів уже почали надавати Україні безпілотники.

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрєн:

Я не можу назвати точну кількість, але ми вже передаємо безпілотники Україні... Коаліція безпілотників дуже важлива, бо тепер ми об'єднуємо зусилля, а це означає, що ми зможемо збільшити кількість безпілотників... відповідно до потреб України.

Вона нагадала, що Нідерланди беруть активну участь і в коаліції протиповітряної оборони, «наприклад, із системами Patriot, а також з F-16, які теж у процесі».

Оллонгрєн підтвердила, що триває навчання українців польотам на F-16 та їх обслуговуванню. «Ми також готуємо літаки до фактичної передачі. Ми оголосили, що передамо 24 літаки F-16... разом із Данією, а також Норвегією якнайшвидше. Але все має бути готовим... Я впевнена, що цього року ми зможемо розпочати їхню передачу», - зазначила глава Міноборони Нідерландів.

Франція передасть Україні експериментальні дрони-камікадзе нового покоління ([УНІАН](#)).

Франція планує передати Україні нові експериментальні дрони-камікадзе, поставки можуть відбутися найближчими тижнями.

Міністр оборони Франції Себастьян Лекорню:

Україна буде однією з перших, хто отримає вигоду від цих безпілотників протягом наступних кількох тижнів. Це також можливість випробувати це нове покоління техніки в бою. І тут наші інтереси збігаються.

Лекорню також додав, що завдяки програмам військової економії Франція змогла подвоїти виробничі потужності, з можливістю до 2024 року виготовити до 78 гармат «Цезар» для України на заводах компанії Nexter.

Він також додав, що Франція потроїла щомісячні поставки снарядів в Україну, і зараз виробляє 3 000 снарядів на місяць, водночас визнавши, що цього обсягу недостатньо.

Також, зазначив Лекорню, Франція є однією з європейських країн, яка навчає найбільше українських солдатів: з початку війни вже підготували 10 000, а до 2024 року планується підготувати ще від 7 000 до 9 000, як на загальних, так і на спеціалізованих курсах.

Гуманітарна та фінансова допомога

Мер Лондона передасть автомобілі Україні за схемою Ulez ([Укрінформ](#)).

Мер британської столиці Садік Кан оголосив, що Транспортний департамент Лондона (TfL) внесе зміни до схеми утилізації автомобілів у зоні наднизьких викидів (Ulez), що дозволить передавати в Україну авто, які підлягають утилізації.

За його словами, пожертвовані автомобілі будуть назавжди передані українській владі та її партнерам для гуманітарних і медичних потреб. Програма почне діяти після отримання офіційного схвалення і після того, як TfL оновить свої правила і процеси.

Зазначається, що Лондонська служба швидкої допомоги (LAS) також планує долучитися до цієї програми й передати Україні 50 списаних автомобілів швидкої допомоги – 10 протягом наступних кількох тижнів і ще 40 до кінця літа.

Благодійна організація «Британсько-українська допомога» (BUA), яка співпрацює з організаціями в Україні, допоможе організувати впровадження нових заходів. BUA надаватиме документацію для отримання утилізаційного гранту, передаватиме транспортні засоби в Україну та звітуватиме про кількість переданих транспортних засобів.

Португалія продовжила тимчасовий захист для українців ([Цензор.НЕТ](#)).

Уряд Португалії продовжив термін дії документів про тимчасовий захист українських біженців до кінця року.

Цього разу тимчасовий захист продовжили на 10 місяців. минулого разу його продовжували на 6 місяців.

Тимчасовий захист у Португалії біженцям з України надається автоматично, перший раз він тривав рік. Потім уряд продовжував тимчасовий захист для українців у березні та вересні 2023 року.

За останніми даними Євростату, тимчасовим захистом в Португалії користуються 58,8 тис. біженців із України.

Понад 1600 портативних електрогенераторів: Україна отримала перший транш допомоги від ОАЕ ([Укрінформ](#)).

До України надійшло 7 вантажів гуманітарної допомоги від Об'єднаних Арабських Еміратів загальною вагою близько 100 тонн.

Зазначається, що це перший транш допомоги, до якого увійшли 1640 портативних електрогенераторів потужністю від 2,8 кВт до 8 кВт. Загалом передбачається надходження від партнерів з ОАЕ 2 тис. генераторів.

Частина отриманого обладнання вже розподілена для 38 підприємств енергетичного сектору. Це компанії, що працюють у системі генерації, розподілу та передачі електроенергії, газовидобутку і газопостачання переважно у регіонах, які найбільше постраждали від дій агресора.

«Український гуманітарний заклик» у Канаді за два роки зібрав більше \$50 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Канадська благодійна ініціатива «Український гуманітарний заклик» за два роки збрала для допомоги Україні близько 67 млн канадських дол (більше 51 млн дол США) й отримала немонетарних пожертв ще на 20 млн дол.

Голова Ради директорів Канадсько-української фундації Віктор Гетьманчук:

Коли Росія вдерлася до України 24 лютого, ми вже за кілька днів розпочали доставку гуманітарних вантажів. Ми продовжуємо розширяти нашу роботу як основна гуманітарна організація Канади, що допомагає охопленій війною Україні.

За його словами, гуманітарні поставки були спрямовані на негайну допомогу переміщеним особам, медичну допомогу, надання екстреного житла, забезпечення продовольчої безпеки, розмінування та ряд інших напрямків.

У Канадсько-українській фундації додали, що з лютого 2022 року в рамках Гуманітарного заклику в Україну було доставлено 700 тисяч продуктивних наборів, які забезпечили харчуванням 2 000 000 людей в Україні, Молдові та Румунії; 141 тону ліків для 1,5 млн пацієнтів; 197 генераторів для лікарень, сімей загиблих військовослужбовців Збройних сил України та на підтримку Міністерства енергетики України; 5 000 пічок для приготування їжі та обігріву на нещодавно звільнених територіях; 4400 ліжок, матраців, ковдр, подушок, постільної білизни для переселенців; 1 000

комплектів протипожежного обладнання й 10 000 спеціальних рукавичок для рятувальників; 50 апаратів вакуумного зашивання для лікування інфекцій у лікарнях й багато іншої допомоги.

Також було організовано 4 місії пластичних хірургів, які прооперували 95 постраждалих з важкими травмами обличчя, провівши загалом 110 операцій та закупили 39 автомобілів швидкої допомоги для Міністерства охорони здоров'я України.

Комітети Європарламенту підтримали виділення фінансової допомоги на €50 млрд для України ([Цензор.НЕТ](#)).

Профільні комітети Європейського парламенту підтримали рішення про створення багаторічної програми фінансової допомоги для України на 50 мільярдів євро.

Депутатка ЄС Віола фон Крамон:

Ми щойно затвердили UkraineFacility, фінансову допомогу обсягом 50 млрд євро на наступні роки. На наступному пленарному тижні у Страсбурзі парламент ще раз продемонструє солідарність з Україною.

Литва продовжила тимчасовий захист для українців ([Укрінформ](#)).

Уряд Литви продовжив тимчасовий захист для українців на рік. Також продовжено термін, протягом якого від біженців з України не вимагатимуть знання литовської мови для працевлаштування.

Як постановив литовський уряд, для українських біженців продовжено тимчасовий захист на один рік – до березня 2025 року.

Також у рішенні уряду йдеться, що «іноземці, яким надано або було надано тимчасовий захист у Литовській Республіці, звільняються від вимоги щодо володіння державною мовою для працевлаштування протягом 3 років після надання тимчасового захисту в Литві».

«Можливості для українців вивчати литовську мову будуть і надалі надаватися за допомогою заходів, що фінансуються Службою зайнятості, або через систему індивідуальних навчальних рахунків», - йдеться в листі-роз'ясненні Міністерства освіти, науки і спорту Литви.

За даними Міністерства соціального захисту та праці, з початку широкомасштабного вторгнення Росії в Україну в Литві було працевлаштовано майже 30 000 українців.

Словаччина продовжила ще на рік тимчасовий захист для українців ([Укрінформ](#)).

Словаччина продовжила до 4 березня 2025 року термін дії тимчасового притулку (Dočasné útočisko) для українців, які через розв'язану Росією війну вимушено переїхали до республіки.

Це зроблено відповідно до рішення Ради ЄС, яким тимчасовий притулок для українців був продовжений до березня 2025 року.

Українці можуть оновити документ через електронні служби Міністерства внутрішніх справ Словацької Республіки.

Статус тимчасового притулку дозволяє воєнним біженцям працювати на території Словаччини, здобувати середню та вищу освіту, відвідувати школу, мати доступ до медичної допомоги та житла, дає право на матеріальну допомогу в разі потреби.

Банк розвитку Німеччини передав на підтримку України понад 1,4 млрд євро ([Цензор.НЕТ](#)).

Державний банк розвитку Німеччини KfW від імені уряду Німеччини та ЄС підтримує Україну і реалізує понад 40 проєктів на загальну суму понад 1,4 мільярда євро.

520 млн євро виділено енергетичному сектору, оскільки лінії електропередач, підстанції та електростанції постійно зазнають атак з боку Росії. Тому необхідні постійні ремонтні роботи.

Понад 530 млн євро буде спрямовано на житлові програми та соціальні послуги для внутрішньо переміщених осіб і громад, які їх приймають.

Крім того, KfW зміцнює базову муніципальну інфраструктуру, виділяючи приблизно 135 млн євро – наприклад, на ремонт і модернізацію медичних центрів, шкіл і питних водопроводів.

Лише від початку повномасштабного вторгнення РФ KfW виділив понад 1,2 млрд євро – здебільшого на підтримку державних функцій.

Євросоюз виділив €75 млн на гуманітарні потреби в Україні ([Цензор.НЕТ](#)).

Європейська Комісія оголосила про виділення 75 мільйонів євро гуманітарної допомоги українцям, які постраждали від російської агресії.

«Цілеспрямовані атаки Росії на ключові об'єкти енергетичної та цивільної інфраструктури України, такі як лікарні, школи та електромережі, серйозно ускладнюють доступ людей до основних послуг. З кожним новим обстрілом все більше українців залишаються без даху над головою і потребують допомоги та притулку в холодних умовах. Зважаючи на те, що в Україні гуманітарної допомоги потребують приблизно 14,6 мільйона людей, це нове фінансування надходить у критичний час», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що 75 мільйонів євро з пакета передбачені на гуманітарні проєкти із забезпечення даху над головою, питної води, підтримку закладів освіти та охорони здоров'я.

«Гуманітарна стратегія ЄС зосереджена передусім на захисті людей, які відчувають наслідки війни, особливо у прифронтових районах», - зазначили у пресслужбі ЄК.

Ще 8 мільйонів євро виділяють на гуманітарні проєкти на території Молдови.

З урахуванням нового фінансування Єврокомісія виділила загалом 926 млн євро на програми гуманітарної підтримки цивільного населення України, яке постраждало від російського вторгнення.

З цієї суми 860 млн євро виділено на гуманітарні програми в Україні та 66 млн євро на підтримку українців, які виїхали через війну до сусідньої Молдови.

Єврокомісар з антикризового управління Янез Ленарчич:

Війна залишила майже 40 % українців залежними від гуманітарної допомоги. Ми продовжимо уважно стежити за змінами потреб на місцях, щоб реагувати на найнагальніші гуманітарні проблеми.

Японія спростила візові вимоги для короткострокового перебування українців ([Укрінформ](#)).

Уряд Японії дозволив видачу багаторазових віз із терміном дії 5 років та періодом перебування в країні до 90 днів для кожного візиту українським бізнесменам і родичам біженців від війни в Україні.

Ідеться про працівників українських компаній, які беруть участь у проєктах співпраці між двома країнами, членів родин евакуйованих із України, котрі проживають в Японії, а також заможних українців із високими доходами та їхні родини.

Ці категорії громадян отримують право звертатись за багаторазовими візами для короткострокового перебування в Японії, відповідно, з діловими цілями чи з метою відвідування родичів або знайомих.

У зовнішньополітичному відомстві зазначили, що рішення про послаблення візових вимог прийняте з нагоди японсько-української конференції з відновлення, що пройшла в понеділок у Токіо, та має на меті сприяти подальшому розвитку двосторонніх відносин.

«Очікується, що згадане спрощення візового режиму покращить зручність для бізнесменів та родичів евакуйованих з України, які проживають в Японії», - зазначили в МЗС.

Азербайджан тренуватиме українських саперів ([Укрінформ](#)).

Азербайджан надасть допомогу Україні у проведенні тренінгів для саперів Державної служби з надзвичайних ситуацій.

Міністр внутрішніх справ Ігор Клименко і посол Азербайджану в Україні Сеймур Мардалієв обговорили продовження співпраці у питаннях розмінування, зокрема проведення тренінгів для українських саперів.

Головною темою перемовин стало гуманітарне розмінування та обмін досвідом між країнами у цьому напрямку.

Посол Азербайджану в Україні Сеймур Мардалієв:

Наша країна із власного досвіду знає, що таке мінна небезпека. Через війну майже уся площа Азербайджану була забруднена боєприпасами. Саме тому ми готові ділитися власним досвідом з Україною та надалі допомагати

вам у цьому питанні. Зокрема ми хотіли б надавати вам допомогу у проведенні тренінгів для ваших саперів.

Окрім того, він поінформував про виробництво машин механізованого розмінування, одна з яких була передана Державній службі України з надзвичайних ситуацій у межах співпраці двох країн.

«Гуманітарне розмінування – це є пріоритет для нашої держави. Навіть при незначному виробництві машин механізованого розмінування ви надали нам одну з них, за що ми дуже вдячні. Цей транспортний засіб буде залучений в першу чергу для розмінування сільськогосподарських земель на деокупованих територіях», – зазначив Клименко.

Японія надасть Україні понад 12 мільярдів доларів допомоги, – Шмигаль (УНІАН).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль за результатами зустрічі з прем'єр-міністром Японії Фуміо Кішіда заявив, що Японія надасть Україні допомоги на 12,1 млрд доларів

«Японія надасть Україні допомоги на 12,1 млрд доларів включно з оголошеним та реалізованим обсягом. Це, зокрема, грант на суму 4,7 млрд доларів, який отримаємо до кінця цього місяця», – заявив він.

Шмигаль зазначив, що загалом у межах Конференції з відновлення та візиту урядової делегації було підписано 56 документів. Серед них зокрема:

конвенція про уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи;

домовленість з профільним японським міністерством про взаємодію у відбудові української інфраструктури;

угода про надання Україні гранту на швидке відновлення;

низка двосторонніх меморандумів про співпрацю в аграрній сфері;

домовленості з Японським агентством відродження міст та з Японським агентством водного господарства про їх участь у відновленні.

«Прем'єр-міністр Фуміо Кішіда заявив, що позиція Японії на підтримку України залишається непохитною», – наголосив прем'єр.

Японія надала Україні \$4,6 мільярда з початку повномасштабної війни (Укрінформ).

З лютого 2022 року Японія спрямувала Україні через проекти Світового банку та Японське агентство міжнародного співробітництва (JICA) 4,6 млрд дол. США.

Міністр фінансів України Сергій Марченко:

В умовах повномасштабної російської агресії Японія є одним із лідерів у підтримці України в усіх можливих напрямках. Пряма бюджетна допомога – не виняток. Японія вже надала підтримку на суму понад 4,6 млрд доларів США, у тому числі близько 372 млн доларів США – у формі грантів. Ця допомога є життєво важливою для забезпечення економічної та фінансової стабільності України.

Кошти від Японії на бюджетну підтримку були залучені через п'ять проєктів Світового банку: PEACE in Ukraine, INSPIRE, ARISE, HOPE та Development Policy Loan. А також через Японське агентство міжнародного співробітництва (JICA).

Південна Корея надасть Україні 100 автомобілів швидкої допомоги ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністерство охорони здоров'я України отримало від уряду Кореї 10 «швидких» для надання невідкладної медичної допомоги під час війни. Загалом Корея планує передати 100 автівок. У грудні минулого року Україна вже отримала 30 автомобілів швидкої допомоги, до кінця березня поточного року будуть доставлені ще 70 «швидких».

Автівки використовуватимуться для надання необхідної допомоги пацієнтам, які потребують додаткових заходів для підтримки життя під час транспортування до лікарень та між лікарнями.

Як зазначили у МОЗ, за майже два роки повномасштабної війни Росія пошкодила 103 автівки екстреної медичної допомоги, 258 знищила та ще 125 захопила.

Британія продовжить візи для українських біженців до 2026 року ([Укрінформ](#)).

Українці, які виїхали через повномасштабне вторгнення Росії, зможуть залишатися у Великій Британії до вересня 2026 року після отримання 18-місячної візи за новою схемою продовження.

Перші візи надавали можливість українцям перебувати у Великій Британії впродовж трьох років у рамках програм «Будинки для України», «Українська сімейна програма» та «Програма продовження перебування для України». Ці візи закінчуються в березні 2025 року.

У МВС Британії заявили, що ті, хто перебувають під однією з цих програм, тепер зможуть подати заяву на перебування до вересня 2026 року і матимуть ті ж самі права на доступ до роботи, пільг, охорони здоров'я та освіти. Подати заявку на продовження візи можна за три місяці до закінчення дії наявної візи.

Міністр з питань кордонів Великої Британії Том Персглов:

Ця нова схема продовження віз дає українцям у Великій Британії впевненість щодо їхнього майбутнього, оскільки війна триває, ми продовжимо надавати безпечний притулок тим, хто тікає від неї.

Понад 283 тис. українців отримали або продовжили притулок з початку вторгнення 24 лютого 2022 року. Упродовж кількох місяців після початку вторгнення багато британців пропонували свої домівки біженцям, які рятувалися від конфлікту. Ті, хто прихистив біженця або цілу родину, отримують £350 на місяць упродовж першого року перебування біженців у Великій Британії та £500 – протягом другого року.

Регіональний центр онкології у Вінниці отримав партію ліків із Франції ([Укрінформ](#)).

Регіональний центр онкології у Вінниці отримав 1080 упаковок протипухлинних ліків від французьких благодійників.

Препарати європейського виробництва для лікування онкопатологій передали у Вінницю ВГО «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги» й Асоціація «Медична та благодійна допомога Франція-Україна».

В обладміністрації поінформували, що загалом з початку року гуманітарні вантажі з протипухлинними ліками, а це близько 11 тисяч упаковок, уже отримали 24 медичні заклади України.

Найбільші партії благодійники передали на Вінниччину та Волинь. Розподіл відбувався відповідно до потреб.

Також в ОВА додали, що французькі благодійники від початку повномасштабного вторгнення проводять гуманітарну роботу в Україні. Раніше вони вже передавали у медзаклади Вінницької області знеболювальні, протизапальні засоби для лікування поранених військових, а також препарати для вагітних.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Путін знову заявив про бажання розпочати переговори з Україною: що сказав диктатор ([Главком](#)).

Російський диктатор Володимир Путін знову заговорив про мирні переговори з Україною. За його словами, Росія нібито готова до діалогу. Про це повідомляють пропагандисти із ТАСС. Путін також зробив абсурдну заяву, що його країна нібито від початку війни, яку вона ж і розв'язала, хоче миру (...).

«Історія розсудить, хто мав рацію»: голова МЗС Китаю закликав Україну та РФ розпочати мирні переговори ([Еспресо](#)).

Міністр закордонних справ Китаю Ван Ї заявив, що наразі найголовніше – встановити мир в Україні шляхом перемовин. Єдиним виходом із «кризи» є політичне рішення.

Про це дипломат сказав після завершення поїздки до Європи на Мюнхенську безпекову конференцію та відвідання Іспанії та Франції.

За його словами, війна в Україні, яку Китай називає «кризою», є однією з двох головних міжнародних гарячих точок, що викликають негативні наслідки по всьому світу, і її продовження не відповідає спільним інтересам міжнародної спільноти (...).

Історичний досвід доводить, що кінцевою точкою будь-якого конфлікту є повернення за стіл переговорів, наголосив міністр.

На думку голови МЗС Китаю, у ситуації з Україною є надія на встановлення миру.

Зеленський розповів, коли можливі переговори з РФ ([Корреспондент.net](#)).

Україна більше не піде на заморожений конфлікт і не довіряє Володимирі Путіну, зазначив президент.

Дипломатичне завершення війни України з Росією можливе лише на основі формули миру, яка передбачає звільнення усіх українських територій, тимчасово окупованих РФ. Про це сказав **президент Володимир Зеленський** в інтерв'ю американському телеканалу Fox News, оприлюдненому напередодні.

За його словами, українська влада не хоче повторювати Мінські домовленості, але щодо іншої частини території нашої держави (...).

Понад 70% українців згодні, що влада має шукати дипломатичний шлях завершення війни з РФ — опитування КМІС ([NV](#)).

За даними на лютий 2024 року, 72% українців погоджуються з думкою, що Україна має шукати і дипломатичний шлях завершення війни з країною-агресором РФ.

Про це свідчать дані нового дослідження Київського міжнародного інституту соціології.

За даними КМІС, за впевненості в перемозі у війні українці залишаються відкритими для переговорного процесу.

У травні 2022 року 59%, а в лютому 2024 року 72% респондентів погоджувалися з думкою, що Україна повинна шукати і дипломатичний шлях завершення війни.

Інститут зазначає, що у формулюванні питання йшлося про такий процес, а не про поступки країні-агресору.

Також, за їхніми даними, з 35% у травні 2022 року до 23% у лютому 2024 року поменшало тих, хто вважає, що Росію перемогти можна тільки військовим шляхом.

Опитування проводилося 5–10 лютого методом телефонних інтерв'ю з використанням комп'ютера (САТІ). Було опитано 1202 респонденти, які мешкають у всіх регіонах України, крім тимчасово окупованих територій. Максимальна похибка — не більше 3,2%.

Угорщина до 2-ї річниці великої війни закликала до переговорів, не згадавши агресора ([Європейська правда](#)).

Угорський уряд вийшов із заявою до другої річниці повномасштабної війни Росії проти України, де закликає «обидві сторони» до перемир'я та жодного разу не згадує країну-агресора.

Заяву опублікували завчасно, ще 22 лютого. Угорський уряд у ній вшановує загиблих внаслідок війни, висловлює співчуття «сотням тисяч» вдів і сиріт та зазначає, що Угорщина допомагає Україні у піклуванні про поранених.

У заяві наголошено, що Угорщина «підтримує через найбільшу у своїй історії гуманітарну програму мільйони тих, хто втратив все чи став біженцями», робить внески в енергетичну безпеку та відбудову України (...).

Водночас Будапешт зазначає, що забезпечення суверенітету України – в інтересах Угорщини (...).

Володимир Зеленський прокоментував перспективи у війні з Росією ([КорупціяІнфо](#)).

Володимир Зеленський прокоментував перспективи у війні з Росією.

Російський лідер своїми діями вже безліч разів продемонстрував, що найбільшу за територією державу очолює неадекватна особистість.

Зеленський також підкреслив, що наразі світові лідери хвилюються через кардинальні зміни в Росії. Однак Зеленський стверджує, що війна може завершитися лише в той момент, коли до міжнародної спільноти прийде

усвідомлення, що російський президент є серйозною загрозою для існування всього світу (...).

В той же час, світ все ще намагається притягнути Україну та Росію до переговорів, але президент Володимир Зеленський впевнений, що Росія не хоче миру і прагне лише зруйнувати Україну, тому не погоджується на такий розвиток подій.

Володимир Зеленський зауважив, що його ставлення до мирних переговорів з Росією «збігається зі ставленням українського суспільства».

Плутати поняття «мир» з «капітуляцією» України є лицемірством – Мелоні ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні:

Ми продовжуємо надавати безпекову підтримку Україні, тому що я завжди вважала справедливим право її народу захищати себе. Це обов'язково передбачає і військову підтримку. Тому що плутати таке широковживане слово «мир» з «капітуляцією», як дехто робить, це лицемірний підхід, який ми ніколи не поділятимемо.

Вона додала, що потрібен всеохопний підхід, який допоможе Україні впевнено дивитися в майбутнє. Прем'єрка Італії уточнила, що має на увазі співпрацю в галузі промисловості, економічній сфері, критичній та енергетичній інфраструктурі та надання гуманітарної підтримки.

Плани повоєнного відновлення України

На конференції з відбудови Кішіда запевнив, що Японія надалі допомагатиме відновлювати Україну ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Японії Фуміо Кішіда заявив, що Японія продовжуватиме надавати Україні різноманітну допомогу у відбудові та ділитися власним досвідом відновлення після руйнівних землетрусів.

Про це він сказав у своїй промові в понеділок на відкритті Конференції з відновлення України, що проходить у Токіо.

Кішіда назвав нинішню економічну ситуацію в Японії «непростою», але наголосив, що допомога Києву у відновленні й відбудові є «інвестицією в майбутнє».

Японський прем'єр повідомив, що Японія та Україна укладуть угоду про уникнення подвійного оподаткування та розпочнуть переговори про перегляд двосторонньої інвестиційної угоди з тим, щоб створити максимально сприятливі умови для участі японських компаній у проектах реконструкції в Україні.

За словами Кішіди, його уряд уже зробив низку кроків для заохочення інвестицій японських компаній в Україні, зокрема, нещодавно Токіо послабив обмеження на поїздки бізнесменів до воюючої країни, які чинним законодавством заборонені.

Конференція в Токіо за участю близько 300 державних і корпоративних учасників із Японії та України проводиться в умовах зростання занепокоєння з приводу того, що підтримка Києва західними країнами може зменшитись, тоді як Росія налаштована вести війну на виснаження.

Агентство відновлення цьогоріч уклало нові угоди на відбудову 25 об'єктів ([Укрінформ](#)).

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури із початку 2024 року уклало нові угоди на відбудову на 344,2 млн грн у Київській та Херсонській областях.

«Нові угоди стосуються 25 об'єктів відновлення. Це житлові багатоквартирні і приватні будинки, адміністративні будівлі та інфраструктурні об'єкти, пошкоджені чи зруйновані внаслідок російської агресії. Цього разу йдеться про відновлення у Київській та Херсонській областях», - йдеться в повідомленні пресслужби агентства.

Загальна сума 12 угод становить майже 344,2 млн грн. Прозорі закупівлі допомогли зменшити початкову вартість на 87 млн грн.

Серед укладених угод на початок року у Київській області - чотири багатоквартирних будинки у Бородянці (на вул. Центральна, 304 та 336,

Михайлівська,1, Паркова,1) та адміністративні будівлі архіву Бородянської селищної ради та Бородянської районної філії Київського обласного центру зайнятості.

У Херсонській області укладено 6 договорів на відбудову у селі Посад-Покровське. За новими угодами планується капітальний ремонт 10 приватних будинків та будівництво 5 нових на вулицях Бобровського, 33, 39, 79, Садовий, 24, Дедуха,72. Також укладено угоди на капітальний ремонт вулично-дорожньої мережі на чотирьох вулицях села.

Відбудова проводиться за кошти Фонду ліквідації наслідків збройної агресії РФ.

Українцям спростили найскладніший етап отримання компенсації за зруйноване житло ([Економівчна правда](#)).

Міністерство цифрової трансформації оголосило, що спростило процедуру припинення права власності на зруйноване житло, яка є необхідною для отримання держкомпенсації за програмою «Відновлення».

Відтепер для припинення права власності на знищений об'єкт нерухомості достатньо витягу з Реєстру пошкодженого та знищеного майна, який можна отримати в нотаріуса чи місцевій раді. Цей документ потрібний, якщо після обстеження зруйнованого житла комісія не видала копію акта.

Отримати витяг з Реєстру пошкодженого та знищеного житла можна у будь-якого нотаріуса, який має доступ до Реєстру. Крім цього, виписку можна отримати в місцевій раді, де розташовано знищений об'єкт нерухомості.

«Припинити право власності на знищене житло потрібно не раніше, ніж ви отримаєте житловий сертифікат і забронюєте за ним кошти, але до того, як ви укладете угоду купівлі-продажу», - нагадали у міністерстві.

У Горенці під Києвом відкрили відновлений після обстрілів дитсадок ([Укрінформ](#)).

У селі Горенка на Київщині відкрили відновлений після російських обстрілів дитячий садок «Казка».

Голова Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко зазначив, що до війни «Казку» відвідували 63 дитини з Горенки та Мощуна. У березні 2022 року внаслідок вибухів снарядів у дитсадку були вибиті вікна, пошкоджено покрівлю даху, вхідну групу, стіни та стелю групових приміщень, а також ігрові майданчики, огорожу та прибудинкову територію.

За словами голови ОВА, коштом благодійних фондів «Район номер 1», «Крок за кроком», «Коло» та місцевого бюджету заклад повністю відновили. Тепер його зможуть відвідувати 80 дітей, у тому числі з особливими освітніми потребами.

Також Кравченко додав, що за рахунок коштів громади на території садочку облаштували модульне укриття, міняють огорожу, вже незабаром

закінчать роботи з благоустрою, влітку відремонтують харчоблок. Благодійна організація arche poVa встановила сонячні панелі для забезпечення безперебійного електропостачання.

Крім того, Кравченко повідомив, що нині в Гостомелі тривають роботи з відновлення дитячого садка «Веселка».

За його словами, Київська ОВА планує відбудувати ще 15 дитячих садків, при цьому у 9 вже тривають роботи. Зокрема, в Бучанській, Ірпінській, Бородянській, Броварській та інших громадах.

єВідновлення: у Миколаєві мешканці придбали 26 квартир та приватний будинок (Укрінформ).

Мешканці Миколаєва, житло яких було повністю зруйноване у результаті обстрілів, придбали 26 квартир та один приватний будинок у рамках програми єВідновлення.

Міський голова Миколаєва Олександр Сенкевич:

У Миколаєві наразі комісія сформувала 82 житлові сертифікати на суму 86,3 млн грн для компенсації миколаївцям за зруйноване житло. Вже придбано 26 квартир та один приватний будинок на суму 33,6 млн грн.

За його словами, родини поступово підшуковують собі житло та укладають угоди.

Кремінна, Бородянка та Гостомель підписали меморандуми з IRS щодо сталого відновлення (Укрінформ).

У Києві відбулося підписання меморандумів щодо сталого відновлення між командою фахівців-урбаністів IRS та Кремінною, Бородянкою й Гостомелем.

Директорка IRS Ірина Ярмоленко:

Ми розуміємо, що руйнування в Україні є надзвичайно великими. Багато міст потребують комплексних підходів та комплексної аналітики професіоналів з питань урбаністичного, архітектурного планування міст та відновлення і модернізації наших суспільств. Сьогодні ми підписуємо меморандуми про взаєморозуміння з трьома населеними пунктами - Бородянка, Гостомель, Кремінна.

Вона зазначила, що ці три населені пункти беруть участь у IRS хакатоні «100 ідей для міст», де також передбачена підготовка концепцій різних інфраструктурних планів.

Виконувачка обов'язків селищного голови Бородянки Ірина Захарченко:

Ми переймаємо досвід Ірпеня по тому, як він активно відбудовувався. Сподіваємось, що сьогоднішнє підписання меморандуму дасть нам наймовірний поштовх і можливість у подальшій відбудові Бородянської громади.

Начальник Гостомельської селищної військової адміністрації Сергій Смаль поінформував, що на території Гостомельської громади було

пошкоджено більше 3200 об'єктів, зокрема багато закладів освіти. Він розповів, що IRS долучилися до відновлення одного повністю зруйнованого закладу освіти, що дасть можливість більш ніж 800 дітям піти до школи.

Заступниця начальника Кременської МВА із житлово-комунальних та соціальних питань Наталя Макогон повідомила, що у Кременській до повномасштабної війни проживали майже 22 тисячі людей. Наразі, за її словами, більш ніж на 70% місто зруйноване, зокрема житлові будинки, адміністративні будівлі, школи, дитсадки, заклади позашкільної освіти, є багато руйнувань промислового комплексу, доріг.

Вона додала, що Кременська громада наразі тимчасово окупована, але вірить, що повернеться у склад України.

IRS - це команда фахівців-урбаністів та проєктних менеджерів з відновлення українських міст, що розпочала діяльність у березні 2022 року.

В Україні оголосили конкурс архітектурних проєктів для відбудови шкіл ([Укрінформ](#)).

В Україні оголосили конкурс архітектурних проєктів для відбудови шкіл та запросили для участі в ньому архітекторів.

«Запрошуємо архітекторів узяти участь у конкурсі проєктів для відбудови шкіл. Команди архітекторів можуть подавати на конкурс проєктні ідеї. Дизайн-проєктом, який розробить переможець конкурсу, зможуть безоплатно скористатися всі громади. Його наявність дасть змогу донорам прискорити ухвалення рішень про фінансування відбудови шкіл, а громадам — заощадити час та кошти», - ідеться у повідомленні Міністерства освіти та науки.

Автори трьох найкращих проєктних ідей отримають винагороди у розмірі від 8 тис. до 12 тис. євро. Переможець укладе контракт на 300 тис. євро, який передбачатиме розроблення адаптивного дизайн-проєкту школи.

Команда, що бажає взяти участь у конкурсі, повинна складатися щонайменше із двох архітекторів: один повинен мати право практикувати в Україні, а інший — за її межами.

Проєкт «Школа майбутнього для України» ініціював уряд Литви в партнерстві з Державним агентством відновлення та розвитку інфраструктури України за сприяння Міністерства освіти і науки України. Проєкт та архітектурний конкурс реалізує Центральне агентство виконання проєктів (Central project management agency) у партнерстві з Асоціацією архітекторів Литви.

Уряд спрямував Агентству відновлення понад 17 мільярдів на автомобільні дороги ([Укрінформ](#)).

Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури спрямовано 17,104 млрд грн за програмою «Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення».

Представник Кабміну у Верховній Раді Тарас Мельничук:

Спрямовано Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури залишок коштів спеціального фонду державного бюджету у сумі 17 млрд 104 млн 119,5 тис. гривень, який утворився на 1 січня 2024 року, джерелом формування яких були доходи державного бюджету, визначені пунктом 1 частини другої статті 24-2 Бюджетного кодексу України, що надійшли у попередні роки та не використані у 2023 році, на нову бюджетну програму «Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення».

Видатки здійснюватимуться на фінансове забезпечення у 2024 році заходів, визначених пунктом 1 частини четвертої статті 3 Закону «Про джерела фінансування дорожнього господарства України», зокрема будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування державного значення, розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення тощо.

Уряд також затвердив Порядок використання коштів державного бюджету, передбачених для розвитку мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення у 2024 році.

Порядком визначено серед іншого цілі і напрями використання бюджетних коштів; завдання головного розпорядника бюджетних коштів; розподіл бюджетних коштів за напрямками використання; перелік об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення та обсягів їх фінансування тощо.

Внутрішньополітична повістка США та Україна

Питання допомоги Україні

19.02

США можуть надати Україні далекобійні АТАСМС, якщо Конгрес схвалить новий пакет допомоги – ЗМІ ([Укрінформ](#)).

Адміністрація президента США Джо Байдена працює над наданням Україні нових потужних балістичних ракет великої дальності АТАСМС.

Наприкінці минулого року США почали постачати Україні армійські тактичні ракетні системи, відомі як АТАСМС, але лише старої модифікації та середньої дальності.

За словами офіційних осіб, зараз США схильються до того, щоб надати Україні ракети більшої дальності, що дозволить Україні завдавати ударів на більшій відстані в межах Кримського півострова, який тимчасово окупувала Росія.

Однак подальше фінансування США для України залишається невизначеним через спротив колишнього президента Дональда Трампа та його союзників-республіканців у Конгресі. Представники американського оборонного відомства повідомили NBC News, що США мають обмежений запас АТАСМС і навряд чи відправлять їх в Україну без грошей на поповнення запасів США.

За словами двох американських чиновників, якщо Конгрес схвалить збільшення фінансування для України, США можуть включити АТАСМС великої дальності в один із перших пакетів військової допомоги, оплачених за ці гроші. У США також є боєприпаси та артилерія, які готові негайно надіслати в Україну, якщо фінансування буде схвалено, додали офіційні особи.

Також вони не виключили звернення до союзників з проханням надати ракети і Україні та поповнити свої запаси АТАСМС.

NBC News пише, що Білий дім не відразу відповів на запит про коментар. «Без додаткового (законопроект про фінансування – ред.) ми наразі не маємо пакету допомоги в галузі безпеки, який можна надати Україні», – сказав речник Міністерства оборони США.

У Сенаті США розкритикували Ліндсі Грема за відмову підтримати пакет для України ([Укрінформ](#)).

Впливові сенатори-республіканці й демократи, які роками працювали із сенатором Ліндсі Гремом, відкрито обурилися його рішенням піти проти

пакета із зовнішньою допомогою на \$95 мільярдів та приєднатися до ізоляціоністської позиції Трампа.

«Архітектори законопроекту вважали, що підтримка Грема стане вирішальною для того, щоби змусити більшість сенаторів-республіканців проголосувати за нього та створити максимальний тиск на спікера Майка Джонсона, щоби той виніс це питання в Палату представників», - зазначається в публікації The Hill.

Через те, що Грем проголосував «проти», законопроект не досяг потрібної мети навіть із підтримкою 22 голосів Республіканської партії, і це зменшує ймовірність, що він буде прийнятий нижньою палатою, зауважує видання. Тепер сенатори, які поклалися на Грема, відчують, що він зрадив їх, особливо після того, як минулого року він гостро критикував бюджетну угоду, яка не включає «жодного пенні» для війни в Україні.

Один із сенаторів, який брав участь у розробці та просуванні законопроекту, сказав, що Грем мав бути тим, хто подвоїв би підтримку ініціативи в республіканському таборі. Законодавець пояснив це так, що Грем мав принести додаткові десять голосів від Республіканської партії. Однак він несподівано відмовився від підтримки пакета з допомогою Україні після того, як Трамп виступив в опозиції до цієї ініціативи.

Дехто із сенаторів, чий імена не називаються, заявив, що Грем відверто намагається заслужити прихильність експрезидента Трампа, який минулого тижня закликав сенаторів провалити пакет, щоби позбавити президента Байдена політичної перемоги. За словами іншого законодавця, Грема затягнуло в орбіту Трампа, «і він настільки ревно дбає про власне самозбереження в Південній Кароліні, що буквально штовхнув би свою матір під потяг, щоби отримати те, що йому потрібно».

Байден готовий зустрітися зі спікером Палати представників щодо проєкту з допомогою для України ([Європейська правда](#)).

Президент США Джо Байден сказав, що готовий зустрітися зі спікером Палати представників Конгресу США Майком Джонсоном щодо законопроекту, до якого входить у тому числі допомога для України.

У спілкуванні з журналістами Байден сказав, що «буде радий з ним (Джонсоном) зустрітися, якщо йому є що сказати».

Президент США додав, що вважає великою помилкою поведінку республіканців, які виступають проти підтримки України.

20.02

У США представили ще один законопроект про допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

У Палаті представників США представили змінену версію пакета заходів з надання допомоги Україні та Ізраїлю, а також убезпечення кордонів.

«Двопартійна група законодавців закликає своїх колег підтримати модифіковану версію пакета допомоги іноземним державам та убезпечення кордонів, який вона представила минулого тижня», - йдеться у повідомленні.

Республіканець Браян Фіцпатрік та **демократ Джаред Голден** закликають своїх колег підтримати альтернативну версію законопроекту про іноземну допомогу та наполягають на терміновому наданні допомоги Україні.

«За два роки, що минули з моменту вторгнення РФ в Україну...підтримка Америкою молодої української демократії була двопартійним консенсусом у Конгресі», - написали Фіцпатрік та Голден у листі, направленому до Палати представників.

«Але зараз становище України під загрозою. У її борців за свободу закінчуються боєприпаси, вони відступають зі сходу під тиском подальшого просування РФ. Це прямий результат безвихідної ситуації у Конгресі», - підкреслили він.

Депутати заявили, що США не можуть відвернутися від українського народу, який «б'ється та вмирає, щоб зберегти свою демократію та суверенітет. Вони довели, що, маючи американську зброю та боєприпаси, можуть перемогти у цій боротьбі. Ми знаємо, що без них вони можуть зазнати поразки».

Білий дім звинуватив Конгрес у бездіяльності, через яку Україна втратила Авдіївку ([Українська правда](#)).

Координатор зі стратегічних комунікацій Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі підкреслив, що українська сторона протягом кількох місяців могла стримувати атаки окупаційних військ РФ, поки в неї не почали закінчуватись боєприпаси.

«Особливо артилерійські види боєприпасів, необхідні для того, щоб завадити російським силам досягти українських оборонних ліній і захопити ці позиції», – зазначив представник Білого дому.

Він наголосив, що рішення України вийти з Авдіївки не пов'язане браком мужності або військового управління, тактичної сміливості чи бойових навичок ЗСУ.

«Це сталося через бездіяльність Конгресу. І ми попереджали Конгрес, що в разі його бездіяльності Україна зазнає втрат на полі бою, що і сталося», – підкреслив Кірбі.

Він також назвав «мудрим» рішення українського командування відвести війська з Авдіївки, аби передусім зберегти людські ресурси, які є найціннішими у війні з Росією.

У цьому зв'язку представник Білого дому закликав законодавців у Палаті представників забезпечити якомога швидше надходження зброї та боєприпасів до українських військових.

Посол Брінк на 100% упевнена в схваленні допомоги Україні в Конгресі ([Укрінформ](#)).

Посол Сполучених Штатів в Україні Бріджит Брінк упевнена, що Конгрес схвалить законопроект про допомогу Україні, але не може назвати час ухвалення такого рішення.

«У нас немає “плану Б”, тому що ми на 100% зосереджені на “плані А”: Конгрес схвалює запит президента, і він підписує додатковий запит для України», – сказала вона.

Брінк підкреслила, що в американській системі за Конгресом залишається питання часу для ухвалення цього рішення.

«Я можу сказати, що мала дві розмови зі спікером (Палати представників США Майклом Джонсоном – ред.). Він підтримує Україну та розуміє, наскільки важливо, щоб Росія програла в цій війні, але Конгрес визначатиме час для цього кроку. Я впевнена в цьому, але час мені невідомий», – зазначила посол США.

Дипломат додала, що вона і вся команда президента Джо Байдена шалено тисне, аби якомога швидше було ухвалене рішення про допомогу Україні.

Брінк також пояснила, що запит президента складається з трьох частин: безпекова складова, що включає зброю, пряма бюджетна підтримка та економічна підтримка. За словами посла, пряма бюджетна підтримка спрямована на допомогу Україні досягти самодостатності, зокрема це інвестиції для зростання експорту та в енергетичну інфраструктуру.

«Я впевнена, що підтримка буде ухвалена. Терміни і точний склад – про це мені невідомо. Це дуже політичне питання, яке мені не передбачити. Але можу сказати, що ми надаємо найсильніші аргументи стосовно того, чому це необхідно, чому це не безстроковий запит, чому вам важливо бути успішними не лише на полі бою, але й бути в безпеці в економічному плані», – сказала посол США.

Білий дім тисне на Палату представників щодо допомоги Україні: Час спливає ([Європейська правда](#)).

Білий дім знову закликає республіканців у Палаті представників Конгресу США прискорити надання допомоги Україні і критикує законодавців за двотижневі канікули на тлі агресивної російської війни.

Директор з комунікацій Білого дому Бен Лаболт:

Республіканці в Палаті представників перебувають на п'ятому дні незаслужених канікул, в той час як їхня бездіяльність завдає все більшої шкоди нашій національній безпеці.

Він зазначив, що останні досягнення російських окупаційних військ на полі бою в Україні пов'язані з нестачею необхідної військової допомоги ЗСУ.

«Ми повинні зупинити Путіна, який продовжує вбивати невинних жінок і дітей, загрожуючи нашій власній національній безпеці. Спікер

Джонсон і республіканці в Палаті представників повинні діяти – час спливає», – додав Лаболт.

21.02

Без ухваленної допомоги від США Україні доведеться зробити вибір між містами – Пентагон ([LIGA.net](#)).

Заступниця речника Пентагону Сабріна Сінгх:

Послухайте, якщо ми не отримаємо більше, якщо ми не отримаємо фінансування, необхідного від Сенату або від Палати представників для ухвалення додаткового фінансування Сенату, – ми не зможемо надати ці критичні пакети допомоги.

Вона наголосила, що тоді «Україні доведеться робити вибір і ухвалювати рішення про те, які міста вона може утримувати за допомогою того, що має, і які партнери можуть продовжувати їх постачати».

Вона зауважила, що не може наразі нічого прогнозувати, адже це «дійсно рішення українців, з ким говорити».

«Але очевидно, що вони ведуть критичну боротьбу за своє життя, за свою країну, і саме тому, як ви чули, я сказала у дуже жорстких виразах, що нам негайно потрібна додаткова допомога. І ми говоримо про це і б'ємо на сполох з жовтня», – наголосила Сінгх та зазначила, що продовжуватиме закликати Конгрес США виконувати свою роботу.

Сінгх також додала, що Авдіївка – це було стратегічне відведення, яке Україна здійснила для того, щоб зберегти власну артилерію і боєприпаси.

«Ситуація критична»: у Білому домі пояснили позицію Байдена щодо зустрічі з Джонсоном ([Укрінформ](#)).

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Коментарі президента (Байдена – ред.) та бажання провести ще одну розмову зі спікером відображають відчуття терміновості, в яку ми всі віримо, і, відверто, ми вважаємо, що Конгрес також повинен вірити в це, замість того, щоби відпочивати в відпустці.

Він наголосив, що нині настав «критичний час», оскільки українське військо практично вичерпало озброєння та боєприпаси, однак попри втрату частини території продовжує утримувати переважну частину своїх позицій.

Кірбі нагадав, що президент Байден попереджав про це спікера Джонсона та інших лідерів Конгресу кілька тижнів тому на зустрічі в Білому домі та закликав ухвалити законопроект із зовнішньою допомогою.

Щойно Конгрес ухвалить допомогу Україні, поставки почнуться доволі швидко – Пентагон ([Укрінформ](#)).

Оборонне відомство США запевняє, що здатне забезпечити відправку нових пакетів допомоги Україні у стислі терміни одразу після того, як Конгрес США ухвалить відповідний законопроект.

Заступниця речника Пентагону Сабріна Сінгх:

Як тільки Конгрес забезпечить нам ці повноваження (щодо фінансування допомоги – ред.), я думаю, що ми зможемо достатньо швидко доправити PDA (пакети, виділені за розпорядженням президента - ред.) українцям.

У цьому зв'язку вона підкреслила, що зазвичай Пентагон упродовж кількох днів міг зібрати необхідні системи озброєнь і боєприпаси щоразу, коли виділявся черговий пакет у межах PDA.

Україна має перемогти у війні, а не просто захиститися від агресії РФ, - Держдепартамент США ([Цензор.НЕТ](#)).

Перша заступниця помічника держсекретаря США посол Юрі Кім:

Що стосується Сполучених Штатів, мета полягає в тому, щоби дати Україні змогу виграти війну.

Вона підкреслила, що це війна, яку почала не Україна, а нав'язав Кремль мирній суверенній державі. За її словами, перемога України відповідає інтересам національної безпеки Америки, націленим на захист правил та принципів миру, встановлених після Другої світової війни.

Кім також висловила переконання, що Конгрес США «ухвалить мудре рішення» щодо продовження масштабної допомоги Україні.

22.02

Спікер Палати представників Джонсон ігнорує заклики Байдена поставити на голосування допомогу Україні ([Цензор.НЕТ](#)).

Спікер Палати представників США Майк Джонсон ігнорує заклики Білого дому поставити на голосування законопроект про безпеку кордонів, що включає також допомогу Україні.

Джонсон заявив у соцмережі X, що адміністрація Байдена «підвела Америку, не зумівши забезпечити безпеку кордону».

«Адміністрація відчинила двері для нелегальної імміграції, яка наповнює Америку фентанілом, торгівлею людьми та зростанням насильства, розоряючи муніципалітети та вбиваючи наших громадян», - написав республіканець.

Джонсон стверджує, що у Байдена «є можливість зупинити катастрофу та забезпечити безпеку кордону прямо зараз, але він просто не зробить цього».

Байден: Путін - схиблений сучий син ([Цензор.НЕТ](#)).

Президент США Джо Байден назвав очільника Кремля Володимира Путіна «схибленим сучим сином». Він висловився таким чином під час заходу зі збору коштів у Сан-Франциско.

«У нас є схиблений сучий син, цей чолов'яга, Путін, інші. І ми завжди повинні турбуватися про ядерний конфлікт. Але екзистенційна загроза для людства - це клімат», - сказав Байден присутнім на благодійному вечорі.

Також Байден розкритикував на цьому заході висловлювання колишнього президента США Дональда Трампа, який порівняв свої проблеми з американським правосуддям зі смертю російського опозиціонера Олексія Навального.

«Він порівнює себе з Навальним і каже, що через те, що наша країна стала комуністичною, його переслідували так само, як переслідували Навального. Звідки, чорт забирай, це береться», - сказав Байден.

Білий дім розіслав республіканцям «пакет читання у відпустці» про наслідки затримки допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

Білий дім розіслав республіканцям у Палаті представників «пакет для читання під час відпустки», до якого увійшли статті з різних ЗМІ про те, як затримка із голосуванням щодо надання допомоги від США впливає на війну в Україні.

Пакет містить, зокрема, статтю від Fox News про те, що українські війська змушені були вийти з Авдіївки через брак боєприпасів. Також там є стаття від Associated Press про те, як працівники на американських заводах чекають на ухвалення законопроекту про допомогу Україні, адже ці кошти підуть на заводи в Огайо, Пенсильванію, Техас та інші штати, де вони забезпечать робочі місця та підніматимуть місцеву економіку. Там є стаття BBC, яка розповідає про те, що «Зниклих в Україні дітей вистежили в Росії цифрові детективи».

Заступник речника Білого дому Ендрю Бейтс:

Республіканці Палати представників кажуть, що дбають про боротьбу з жорстоким поводженням з дітьми, але вони закривають очі на те, що Росія викрала тисячі українських дітей.

До пакета увійшли кілька статей, де спікеру Палати представників Майку Джонсону закидають, що він не погодився на зміни до законодавства про безпеку кордонів США, хоча профспілка прикордонників та Торгова палата США підтримали цей законопроект.

23.02

Байден закликав губернаторів штатів спонукати Конгрес ухвалити допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Президент США Джо Байден закликав губернаторів американських штатів докласти зусиль, щоби спонукати Палату представників Конгресу негайно ухвалити законопроект з підтримкою України, підтриманий раніше Сенатом.

«Дозвольте мені сказати чітко. Палата представників має ухвалити двопартійний законопроект про національну безпеку. Документ передбачає термінове фінансування для України, і він був прийнятий переважною більшістю в Сенаті. І немає жодних сумнівів – жодних – якщо спікер поставить його на голосування в Палаті представників сьогодні, він легко пройде», - наголосив глава Байден.

Натомість, продовжив президент, спікер розпустив нижню палату на канікули.

«Історія спостерігає. Годинник цокає. Відважні українські воїни та мирні жителі гинуть. Росія вперше за багато місяців захоплює територію України. Але тут, в Америці, спікер дав Палаті представників двотижневу відпустку. Вони мають повернутися. Вони повинні були повернутися і зробити це», - зауважив Байден.

У цьому контексті він звернувся до губернаторів, щоби ті, хто згоден з ним, спонукали представників Конгресу винести на голосування та ухвалити цей законопроект.

«Якщо Україну не підтримати в цей критичний момент, історія цього ніколи не забуде», - підкреслив президент США.

Конгресмен Вілсон впевнений, що питання допомоги Україні вирішать у березні ([Укрінформ](#)).

Член Палати представників Конгресу США від Республіканської партії Джо Вілсон:

Затримка з голосуванням у Конгресі пов'язана з внутрішніми питаннями, а не з Україною. У нас є люди, які мають законні занепокоєння щодо кордону Сполучених Штатів. У нас є люди, які законно стурбовані витрачанням 60, 90 мільярдів доларів. Це - легітимні занепокоєння. Вони будуть вирішені. І я просто впевнений, що ми продовжимо і ніколи не відступимо від підтримки народу України.

За його словами, рішення щодо цього питання буде «впродовж наступного місяця».

«Ми розв'яжемо це питання впродовж наступного місяця. І ми вже бачимо, що Сенат США 70% голосів підтримав закон про надання фінансування [Україні]. А в Палаті представників США ми матимемо понад 300 голосів з 435, які підтримають фінансування», - сказав конгресмен.

Він ще раз наголосив, що допомога Україні заблокована через внутрішньополітичну дискусію в США щодо кордону.

«Але причина, чому зараз не підтримується виділення фінансової допомоги - не в Україні. Це зовсім інші питання, а саме, що кордон Сполучених Штатів має бути захищеним. І адміністрація Байдена припустилася тут помилок, які не можна пробачити. А потім занепокоєння з приводу витрачання такої кількості грошей. Так що це - легітимні занепокоєння. Вони будуть подолані. І ми будемо стояти поруч з Україною», - заявив член Республіканської партії.

Він висловив переконання, що «Америка буде з Україною, з українським народом».

Путін сильно прорахувався, - Байден про нові санкції США проти РФ напередодні 24 лютого ([Цензор.НЕТ](#)).

Президент США Джо Байден 23 лютого виступив із заявою до другої річниці повномасштабного вторгнення РФ в Україну та оголосив про нові санкції проти Росії. Штати запроваджують понад 500 санкційних обмежень проти Москви.

«Через два роки ми ще яскравіше бачимо те, що знали з першого дня: Путін сильно прораховувався», - наголосив Байден.

За словами президента США, американський народ і люди в усьому світі розуміють, що ставки в цій боротьбі виходять далеко за межі України.

Натомість якщо Путін «не заплатить ціну за смерть і руйнування, він продовжуватиме».

«Сьогодні я оголошую про запровадження понад 500 нових санкцій проти Росії за її загарбницьку війну проти України й за смерть Олексія Навального», - зазначив Байден.

Лідер США наголосив, що ці санкції спрямовані проти осіб, пов'язаних з ув'язненням Навального, а також проти російського фінансового сектору, оборонно-промислової бази, закупівельних мереж та людей, які ухиляються від санкцій.

Санкції також стосуватимуться 100 організацій, які надають підтримку «російській військовій машині».

«Ми вживаємо заходів для подальшого скорочення енергетичних доходів Росії. І я наказав своїй команді посилити підтримку громадянського суспільства, незалежних ЗМІ та тих, хто бореться за демократію в усьому світі», - додав Байден.

Вибори президента США - 2024

Американські науковці визначили Трампа найгіршим президентом в історії США ([Укрінформ](#)).

Експертно-наукове опитування Presidential Greatness Project, яке фіксує ставлення американської наукової спільноти до президентів Сполучених Штатів, визначило Дональда Трампа останнім у рейтингу президентської величі.

«Основна мета цього опитування полягала у створенні рейтингу президентської величі, що охоплює всіх (американських – ред.) президентів від Джорджа Вашингтона до Джо Байдена», - зазначається в підсумковому документі дослідження.

Для цього респонденти мали оцінити відчуття величі кожного президента за шкалою від нуля до 100, де нуль – це повний провал президентства, 50 – середній показник, а 100 – найбільший. Потім рейтинги кожного президента усереднювалися, і за отриманими результатами створювався список.

Результати рейтингу 2024 року приблизно схожі з попередніми, які публікувалися у 2015 та 2018 роках, зазначають організатори. Однак в останньому списку все ж є розбіжності.

Так, перше місце, як і раніше, посідає Авраам Лінкольн з результатом 95,03 бали. За ним ідуть Франклін Рузвельт (90,83), Джордж Вашингтон (90,32), Тедді Рузвельт (78,58), Томас Джефферсон (77,53). До першої десятки також входять президенти Труман, Обама, Ейзенхауер, Ліндон Джонсон і Кеннеді.

Чинний лідер Американської держави Джо Байден наразі посідає 14-те місце.

Водночас на останній позиції перебуває 45-й президент Дональд Трамп. У попередньому рейтингу, проведеному у 2018 році, Трамп перебував на передостанньому місці.

Експертне опитування в межах проєкту Presidential Greatness Project 2024 проводилося чинними та колишніми членами Американської асоціації політичних наук, які займаються дослідженнями президентів та виконавчої гілки влади США.

У ЄС хочуть створити особливий підрозділ НАТО на випадок перемоги Трампа у виборах, – WP ([УНІАН](#)).

Європейські чиновники обговорюють можливість створення загальноконтинентального підрозділу НАТО на випадок, якщо Дональд Трамп зможе переобратись на президентських виборах у США.

Як повідомляє The Washington Post, відповідні розмови відбуваються у приватному порядку. Згідно з задумом, новий підрозділ працюватиме у згоді з американськими гарантіями безпеки, але також зможе слугувати надійною альтернативою в разі відмови від цього варіанту співробітництва.

За даними видання, поки що обговорення грузнуть у суперечках. Зокрема, Франція і Німеччина не можуть домовитися про те, хто оплачуватиме рахунки.

«Східна Європа не цілком вірить у рішучість Західної Європи протистояти російським загрозам. Неясно, як вони зможуть створити ядерний щит над континентом – і навіть якщо вони це зроблять, то в гіршому випадку ядерної війни вони не зможуть зрівнятися з російським арсеналом», – зазначають журналісти.

Водночас деякі посадовці задаються питаннями, чи не стане готовність Європи до розколу зі Штатами самоздійснюваним пророцтвом, яке посилює трансатлантичне розлучення, а не запобігає йому. (...).

Трамп несподівано згадав Навального в контексті своїх судових справ ([Укрінформ](#)).

Експрезидент Дональд Трамп у понеділок оприлюднив свої перші коментарі щодо смерті російського опозиціонера Олексія Навального, проте не став нікого засуджувати чи висловлювати співчуття.

Трампа пов'язав зі смертю Навального свої власні юридичні проблеми. У п'ятницю суд зобов'язав його виплатити штраф у розмірі 355 млн доларів у справі про шахрайство із завищенням вартості об'єктів нерухомості.

«Раптова смерть Олексія Навального змусила мене дедалі більше і більше усвідомлювати, що відбувається в нашій країні, – написав Трамп у понеділок у своїй соцмережі Truth Social. – Це повільне, неухильне просування, в якому шахрайські, радикальні ліві політики, прокурори й судді ведуть нас по шляху до знищення. Відкриті кордони, сфальсифіковані вибори й грубо несправедливі рішення в судах знищують Америку. Ми – нація в занепаді, нація-невдаха! MAGA-2024». (MAGA – Make America Great Again, старе гасло, яке Трамп використовував у президентській кампанії 2016 року. Нині використовується як слоган його найбільшими прибічниками серед республіканців).

Президент Джо Байден прямо звинуватив у смерті Навального президента Росії Володимира Путіна.

Головна конкурентка Трампа на президентських перегонах 2024 року серед республіканців Ніккі Гейлі також звернула увагу на те, що Трамп промовчав про цю подію:

Мене дивує, наскільки він слабкодухий, коли йдеться про Путіна, адже подивіться: він досі нічого не сказав про смерть Навального. Він ще нічого не сказав про арешт російських активів і про те, що ці гроші можуть піти в Україну... Це питання розглядається в Конгресі – він мав би закликати до цього. Він ні про що не говорить. Усе, що він робить, – це просторікує до пізньої ночі, розповідаючи про свою судову тяганину.

У США після смерті Навального заговорили про «путінське крило» Республіканської партії ([Українська правда](#)).

Колишній член Палати представників (Республіканська партія) Ліз Чейні:

Ми повинні серйозно поставитися до того, до якої міри у вас зараз є путінське крило в Республіканській партії. Я вважаю, що проблема цього виборчого циклу полягає в тому, щоб путінське крило Республіканської партії не захопило Західне крило Білого дому.

Реакції президента США Джо Байдена і Трампа на смерть ув'язненого російського опозиціонера кардинально відрізнялися.

Байден у своїх коментарях у Білому домі після оголошення про смерть Навального рішуче поклав провину на «Путіна і його головорізів»: «Не робить помилки: Путін несе відповідальність за смерть Навального. Путін несе відповідальність. Те, що сталося з Навальним, є ще одним доказом жорстокості Путіна. Нікого не можна обдурити».

Тим часом Трамп нічого не сказав безпосередньо про Навального в дописі, який його кампанія назвала офіційною відповіддю на смерть опозиціонера. Натомість він більше 20 разів публікував дописи на різні теми, включаючи його кримінальні справи та політичних опонентів.

За словами Чейні, коли ви думаєте про Трампа, який, наприклад, обіцяє відплату, то те, що Путін зробив з Навальним, «це те, як виглядає відплата в країні, де лідер не підпорядковується верховенству права». (...).

Чейні також заявила, що ще не прийняла рішення про те, чи буде вона балотуватися в президенти як третя сторона, але запевнила, що зробить «все необхідне, щоб перемогти Дональда Трампа».

Гейлі назвала Трампа катастрофою для Республіканської партії (Укрінформ).

Кандидатка в президенти США Ніккі Гейлі:

У політиці стабільний менталітет є надзвичайно сильним. Багато політиків-республіканців підкорилися йому. Звісно, багато тих самих політиків, які зараз публічно схвалюють Трампа, бояться його в приватному порядку. Вони знають, якою катастрофою він був і залишатиметься для нашої партії. Вони просто бояться сказати це вголос.

Вона також заявила, що не полишить перегонів перед важливими голосуваннями на праймеріз у її рідному штаті в суботу, а також перед «супервівторком» 5 березня, коли внутрішньопартійні вибори проходять одразу в півтора десятка штатах.

«Я веду кампанію щодня, доки не проголосує остання людина, тому що я вірю в кращу Америку та світле майбутнє для наших дітей», - підкреслила Гейлі.

Вона наголосила, що її «власне політичне майбутнє не викликає жодного занепокоєння», і що вона планує продовжувати боротьбу за «щось більше», ніж вона сама. При цьому вона заявила, що американці мають право, щоби їхні голоси були почуті на виборах.

Гейлі також під час проведення кампанії розкритикувала 81-річного президента Байдена й 77-річного експрезидента Трампа через їхній вік. Коли в неї спитали, чи вважає вона, що обидва чоловіки мають ознаки деменції, 51-річна Гейлі відповіла з натяком на це.

«Я думаю, якщо ви запитаете будь-якого лікаря, він скаже вам, що коли вам за 80 років, ви схильні до цього. Слухайте, є причина, чому пілоти не можуть літати після 65 років. Є причина в армії, чому вони змушують вас виходити на пенсію до 65 років», - зауважила кандидатка в президенти США.

Байден доручив помічникам посилити нападки на «божевільні» коментарі Трампа – CNN (LIGA.net).

Президент США Джо Байден особисто наказав своїм старшим помічникам у передвиборчій кампанії в останні дні більш агресивно зосередитися на провокаційних коментарях 45-го президента Дональда Трампа. Про це повідомило видання CNN із посиланням на двох співрозмовників, які знайомі з розпорядженням Байдена.

За даними співрозмовників, суть вказівки Байдена, переданої його старшим співробітникам, полягала в тому, щоб значно активізувати зусилля

кампанії, спрямовані на висвітлення «божевільного лайна», яке Трамп говорить на публіці.

Видання повідомило, що ця, раніше не повідомлена вказівка Байдена, схоже, демонструє, що він сам вважає критично важливим «зобразити свого ймовірного опонента-республіканця ненормальним і непридатним для роботи на посаді».

Співрозмовники видання зазначили, що передвиборча команда чинного президента США вже давно зосередилася на тому, щоб підкреслити «чорнобілі контрасти між Байденем і Трампом, коли йдеться про їхні темпераменти та світогляди».

Радники кампанії Байдена кажуть, що попередження виборців про те, як виглядатимуть наступні чотири роки за президентства Трампа, є центральним елементом їхньої загальної виборчої стратегії – від зовнішньої політики до репродуктивних прав і захисту демократичних інститутів.

Суд зобов'язав Трампа сплатити \$454 мільйони у справі про шахрайство ([Укрінформ](#)).

Суд Нью-Йорка зобов'язав експрезидента Дональда Трампа виплатити 454,2 млн доларів у справі про шахрайське завищення вартості його активів.

Ця сума охоплює штраф у розмірі 354,9 млн доларів, який суддя Артур Енгорон призначив 16 лютого, плюс відсотки.

Енгорон також зобов'язав кожного з синів Трампа - Дональда-молодшого та Еріка - виплатити майже 4,7 млн доларів, а колишнього фінансового директора Trump Organization Аллена Вайссельберга - 1,1 млн доларів.

Загальна сума виплат становить \$464,6 млн і була визначена в четвер. Понад 114 тис. доларів і далі нараховуватися щодня як відсотки. Судове рішення було оприлюднене у п'ятницю.

Коментарі зарубіжних політиків

19.02

(УНІАН)

Віце-президент Європейської комісії, високий представник Євросоюзу з питань зовнішньої політики і політики безпеки Жозеп Боррель:

Найважливіші геополітичні питання, які стоять сьогодні перед ЄС, пов'язані з Україною, сектором Гази, глобальним Півднем і обороною.

Ми повинні збільшити і надати Україні зобов'язання у сфері безпеки.

Найважливішим зобов'язанням у сфері безпеки для України є членство в Євросоюзі.

(РБК-Україна)

Переможець президентських виборів у Фінляндії Александр Стубб висловив думку, що якби Захід не зміг підтримати Україну – «її б більше не існувало.

Також він припускає, що для російського диктатора Володимира Путіна питання України, зокрема її захоплення, є першочерговою проблемою.

«Ця війна занадто велика, щоб Путін міг її провалити, і це робить її досить проблематичною», - сказав Стубб.

На його переконання, підтримка України має бути постійною, як економічною, так і військовою. У цьому контексті переможець президентських виборів у Фінляндії відзначив, що поставки зброї країнами-партнерами та союзниками «є актуальним викликом».

«Єдине, що розуміє Путін, - це сила. Ви проявите будь-яку слабкість - будь-які м'які елементи - і він нападе», - заявив Стубб.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас вважає, що Заходу слід конфіскувати заморожені російські активи до президентських виборів у США: «Вибори – це завжди турбулентний час. Завжди краще зробити все можливе до важливих виборів».

За словами Каллас, конфіскація російських коштів стала б додатковим інструментом, який, поряд із військовою допомогою Україні та заходами щодо політичної ізоляції Росії, міг би допомогти покласти край війні. «Це економічний тиск, яким ми можемо вплинути на російську економіку, щоб прискорити перелом у цій війні», - сказала глава естонського уряду.

Минулого року ЄС створив реєстр збитків для фіксації доказів та претензій щодо збитків, завданих українським приватним особам, компаніям та державі через російське вторгнення. Каллас сказала, що заморожені

російські кошти можуть бути використані для покриття цих збитків: «Якщо (щось - ред.) залишиться, ми зможемо повернути це Росії», - сказала вона.

([Українська правда](#))

Голова Військового комітету НАТО адмірал Роб Бауер заявив, що Захід був «занадто оптимістично налаштований» щодо перебігу війни Росії проти України у 2023 році.

За словами адмірала, на Заході вважали, що «якщо ми дамо українцям необхідні боєприпаси і підготовку, вони переможуть».

Він додав, що тепер в Альянсі «повинні бути обережними, щоб не бути надмірно песимістичними в 2024 році».

«Сам факт, що Україна все ще є суверенною державою, і що українці повернули собі 50% того, що росіяни забрали у 2022 році, є дивом», – зазначив Бауер.

([РБК-Україна](#))

Переможець виборів у Нідерландах Герт Вілдерс:

Українці стікаються до Нідерландів з усього ЄС - не через війну, а через безкоштовне житло, безкоштовну охорону здоров'я та наші робочі місця.

Вілдерс також додав, що через це «Нідерланди знову стали сільським дурником Європи».

([Українформ](#))

У Брюсселі відбудеться засідання Ради міністрів ЄС із закордонних справ.

Керівник зовнішньополітичного відомства Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Ми матимемо сьогодні регулярну Раду міністрів, але нічого регулярного немає в ситуації, в якій опинилася Європа, і ця ситуація може бути навіть гіршою. Я, очевидно, кажу про Україну. Ми витратили два роки, обговорюючи, яким чином ми можемо, крок за кроком, допомагати Україні. На жаль, ми не сформулювали стратегічну мету - чого ми хочемо досягти, визначити, що ми тут для досягнення перемоги. Ситуація не покращується. Якщо ми не прокинемося до цієї нової реальності та не поєднаємо зусилля для пошуку рішення, яке буде новим, креативним та змінить ситуацію на полі бою, на жаль, ми не будемо чути добрих новин у майбутньому.

Він наголосив, що дуже важливо при цьому для ЄС дотримуватися принципу єдності, оскільки заходи підтримки України на двосторонньому рівні не можуть бути настільки ефективними, як допомога на рівні всіх 27 країн. Євросоюз сформував механізм військової допомоги Україні в рамках Європейського фонду миру, і нині мова йде про формування фонду допомоги Україні в обсязі 5 мільярдів євро.

«Якщо одна Німеччина зараз зважає на рішення надіслати 7 мільярдів євро (для допомоги Україні - ред.), то для 27 країн ЄС виділення 5 мільярдів євро має бути справою одного дня, або роботи протягом кількох годин. У цій війні вже не залишилося нічого, що залежить від технічних рішень. Нам необхідно прийняти великі політичні рішення, визначити, як ми про це думаємо», - зазначив литовський урядовець.

Він зауважив, що не має жодного сумніву в тому, що українці здатні досягти перемоги у цій війні проти російської агресії. Вони продемонстрували мужність, волю, спроможність, знання, компетенцію - так багато речей, в які, ймовірно, не могли повірити багато з європейців, які ніколи не мали такого досвіду війни, через яку проходить Україна. Тож проблема наразі не у здатності українців досягти перемоги, а в поставках військового обладнання й боєприпасів - з цим проблема існує вже тривалий час. В результаті співвідношення у вогневих спроможностях наразі є шість до одного - коли на запуск шести російських ракет українці можуть відповідати лише однією. І вони якимось дивом продовжують тримати позиції, акцентував Ландсбергіс.

«Росіяни ведуть цю війну не лише для того, щоб знищити Україну. Країни, що є поблизу Росії, краще можуть розуміти, що відбувається. Ми не можемо не приймати цих рішень (щодо допомоги Україні – ред.). Це є зрозумілим для більшості балтійських та північних країн, для всіх, хто відчуває загрозу для себе. Якщо Україна впаде, ми будемо наступними. Путін не має жодного наміру зупинитися. Він не буде здатним зупинитися. Ті, хто сподіваються на Мінськ-3 або щось на кшталт цього, виявляють наївність, яка, якщо говорити м'яко, є дивною», - додав керівник зовнішньополітичного відомства Литви.

([Українформ](#))

Глава МЗС ФРН Анналена Бербок:

Зараз ми перебуваємо в процесі ухвалення тринадцятого пакету санкцій, зокрема, щодо питання безпілотників. Ми знаходимося на останніх метрах.

Глава німецького МЗС наголосила на важливості подальшого посилення санкцій проти Росії.

Бербок заявила, що «жорстока агресивна війна Росії два роки тому пробудила Європу від глибокого сну з точки зору політики безпеки».

«Два роки тому ми прокинулися в іншому світі. У світі, де російський президент хотів за допомогою грубої сили перетворити Україну, суверенну, вільну країну, на російську провінцію. Він домігся протилежного. Два роки тому Україна не лише продовжує відстоювати свободу та демократію, але й більш ніж будь-коли просунулася на шляху до вступу в Європейський Союз», - сказала вона.

(РБК-Україна)

Прем'єр-міністр Вірменії Нікол Пашинян:

Я вже говорив, що Вірменія в питанні України не є союзником Росії, і це наша чесна позиція. Я про це вперше сказав два роки тому, і ми шкодуємо, що не можемо вплинути на цю ситуацію. Народ України - дружній нам народ.

Як зазначив вірменський політик, Алма-Атинська декларація є основою для визнання незалежності та територіальної цілісності республік, які здобули незалежність після розпаду Радянського Союзу.

Прем'єр нагадав, що Біловезькою угодою Росія, Україна і Білорусь вирішили, що Радянського Союзу більше не існує і вони стають незалежними державами, визнаючи кордони одна одної.

(РБК-Україна)

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан закликав припинити імпорт української агропродукції до країн Європейського Союзу.

За його словами, Брюссель встановлює для європейських фермерів правила, які роблять виробництво дешевшим. Але до Європи дозволяється імпортувати сільськогосподарську продукцію із країн, де ці правила не діють.

«Це означає, що українська сільськогосподарська продукція не повинна бути допущена до європейського ринку», - додав Орбан.

Він заявив, що ніхто не прислухається до думки фермерів, а відстань між ними та тими, хто ухвалює рішення у Брюсселі, - «як небо і земля».

(Укрінформ)

Федеральний президент Австрії Александер Ван дер Беллен звинуватив президента РФ та його «вбивчий режим» у смерті опозиціонера Олексія Навального.

Глава австрійського МЗС Александер Шалленберг у відповідь на питання, чи підтримує він формулювання президента щодо режиму Путіна, сказав, що взагалі вважає дискусію з цього приводу «дивною» та нагадав про жорсткий напад Росії на Україну і вчинення нею численних воєнних злочинів.

«Яка країна - а ми наближаємося до другої річниці - напала на сусідню державу 24 лютого з такою жорстокістю і цілеспрямовано атакувала цивільне населення? Де загинуло 100 тис. людей, в тому числі 10 тис. цивільних? Так, в Україні в результаті російської атаки. Хто скоїв воєнні злочини, і це задокументовано ООН, комісією з розслідування? Згадайте хоча б Бучу. Звичайно, це - злочинний і вбивчий режим», - зазначив Шалленберг.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Індії Субрахманьям Джайшанкар виступив на захист економічної співпраці з РФ та закупівлі російської нафти, пояснивши це тим, що Росія не порушувала інтереси його країни.

«Росія ніколи не порушувала наші інтереси», - пояснив Джайшанкар розширення економічних відносин з РФ.

Міністр також заявив, що не бачить альтернативи купівлі російської нафти та газу. При цьому він сказав, що закупівлі Індією російської нафти нібито навіть стабілізували ціни на світовому ринку: «Якби ніхто не купував сиру нафту з Росії, а всі купували б її в інших країнах, ціни на енергетичному ринку підскочили б ще більше», - сказав Джайшанкар.

За його словами, сьогоднішні відносини з Москвою базуються на «стабільних і завжди дуже дружніх відносинах з Росією». Він також заявив, що теоретично Нью-Делі міг би взяти на себе посередницьку роль у війні РФ проти України.

([Українська правда](#))

Міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто заявив, що всі елементи 13-го пакета санкцій ЄС проти Росії, які «шкодять угорським інтересам», були вилучені, тому Угорщина не виступатиме проти його схвалення. Але він не оминув звичної критики політики ЄС.

«Основоположні економічні інтереси Угорщини не зачіпаються конкретними заходами в списку санкцій, але проблема набагато більша: ЄС продовжує стратегію, яка повністю провалилася, яка не наближає нас до миру, а віддаляє від нього», – вважає Сійярто.

На його думку, попередні пакети санкцій лише завдали шкоди економіці Євросоюзу, де «все ще панує військовий психоз», хоча «вже зараз зрозуміло», що війна в Україні не завершиться військовим шляхом.

([Укрінформ](#))

У Брюсселі відбулася Рада міністрів ЄС із закордонних справ.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Наближаємося до сумної позначки у два роки з моменту, як Путін розпочав цю війну. Перекоаний, що він не очікував, що його армія через два роки все ще буде у війні. Але Путін продовжує вражати цивільні об'єкти та цивільну інфраструктуру, щоб завдати страждань населенню, випробувати його на стійкість. Ми продовжуватимемо підтримувати Україну... Ми обговорили 13-й пакет санкцій. Сподіваюся, він буде ухвалений до 24 лютого.

Він зауважив, що країни-члени продовжують обговорювати можливість використання надзвичайного прибутку від утримання російських активів, заблокованих на території ЄС. Ці надходження мають бути спрямовані на внески у відновлення та відбудову України, однак країни ЄС все ще не досягли повної згоди щодо імплементації такого рішення.

«Ми знаємо, де знаходимося зараз. Ми ідентифікували ці активи та заблокували їх. Але одна річ – заблокувати, а інша – як перевести їх до бюджету Європейського Союзу. Це буде обговорено на наступних зустрічах,

зокрема на зустрічі G-20, до якої я приєднаюся завтра у Ріо-де-Жанейро», - зазначив високий представник ЄС.

Ще однією темою зустрічі міністрів, за його словами, були шляхи для збільшення виробництва боєприпасів для їх постачання в Україну як на загальноєвропейському, так і на двосторонньому рівнях. Боррель нагадав, що Європейське оборонне агентство вже уклало 60 рамкових контрактів з промисловістю для виробництва таких боєприпасів, тож ці спроможності можуть бути використані для замовлень тими країнами, які хотіли б поставляти боєприпаси для України. Це стосується як спільного замовлення у європейської оборонної промисловості, так і закупівлі боєприпасів за межами ЄС.

«Ви можете робити замовлення у європейської промисловості. Під час Мюнхенської конференції деякі європейські політики заявили, що знають інші джерела, за межами Європейського Союзу, які доступні. Я зробив це дуже зрозумілим для країн-членів: якщо ви хочете розмістити замовлення у постачальника, який знаходиться за межами ЄС, тому що вважаєте його кращим, дешевшим та більш швидким, можете це зробити і ви не будете виключені з програми компенсацій через Європейський фонд миру. Ці закупівлі також будуть компенсовані», - підкреслив Боррель.

20.02

[\(РБК-Україна\)](#)

Президент України Володимир Зеленський заявив, що під Куп'янськом, де не стихає ворожа артилерія, новини про блокаду кордону польськими фермерами виглядають просто знущально.

Міністр розвитку Польщі Кшиштоф Гетьман:

Це не є нормальною і звичною ситуацією, адже фермери повинні мати можливість нормально працювати, а не перекривати дороги і стояти на прикордонних переходах.

Щодо другої частини заяви Зеленського, міністр сказав, що розуміє емоції президента країни, яка перебуває у стані війни.

Гетьман підкреслив, що протест фермерів не має нічого спільного з політикою.

«Я не думаю, що це перший раз, коли президент Зеленський висловлюється досить різко. Я намагаюся зрозуміти людину, яка перебуває під величезним тиском, хоча і не згоден з тим, що він сказав», - заявив він.

При цьому він підкреслив, що ніхто не в змозі поставити себе на місце президента, в якому він сьогодні перебуває, але «з огляду на всю сукупність наших відносин, на те, що ми підтримуємо Україну, що ми підтримували її з першого дня, я був би обережним».

«Я був би обережним у таких заявах, тому що це дійсно не про політику. Я б порадив нашим партнерам і друзям з України бути трохи більш чутливими до проблем не тільки польських фермерів», - заявив міністр розвитку.

([Укрінформ](#))

Угода про співпрацю у сфері безпеки між Сполученими Штатами та Україною наразі опрацьовується.

Посол США в Україні Бріджит Брінк:

Так, ми працюємо над таким документом. Я очікую, що в якийсь момент у найближчому майбутньому ми зможемо більше говорити про це публічно.

За її словами, ідея такої угоди полягає в тому, щоб «надати українцям запевнення та впевненість» щодо їх безпеки у період до приєднання до НАТО. Посол додала, що вона наразі не знає, як саме виглядатиме документ і чи буде він схожий на угоди з іншими країнами.

«Це буде щось, що дасть вам запевнення та впевненість у тому, що Сполучені Штати підтримуватимуть вашу оборону в цей проміжний період», - заявила посол США.

Вона нагадала, що кілька днів тому Україна вже уклала такі угоди з Францією та Німеччиною.

Водночас, Брінк зазначила, що поки не може говорити про якісь конкретні часові рамки укладання такої угоди із США.

«Можу сказати, що ми будемо рухатися вперед так швидко, як тільки зможемо», - додала посол.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Литви Інґріда Шимоніте в День Героїв Небесної сотні закликала надати Україні зброю і довести, що Росія не має впливу на рішення ЄС і НАТО.

За словами Шимоніте, Герої Небесної сотні віддали своє життя за демократичну Україну та право нації обирати власне майбутнє.

«Вони протистояли спробі затягнути свою країну в морок "сфери впливу" Росії, що в методичці Кремля означає ліцензію на підкорення, вбивства і тортури», - наголосила прем'єр-міністр Литви.

За її словами, через 10 років після Майдану залишається незмінним те, що «Росія не має права вето на рішення українського народу».

«Росія також не має права голосу в рішеннях ЄС і НАТО. Озброймо українську армію зараз, щоб нарешті донести це повідомлення», - закликала глава литовського уряду.

([РБК-Україна](#))

Міністр закордонних справ Чехії Ян Липавський:

20 лютого 2014 року. 10 років. Вони вкрали Крим, вкрали Донбас, а тепер вони хочуть вкрасти всю країну. Ми не повинні цього допустити.

([Економічна правда](#))

Міністр сільського господарства Польщі Чеслав Сєкерський у відкритому листі до протестувальників застеріг:

Повне закриття кордону може призвести до призупинення польського сільськогосподарського експорту в Україну, що може спричинити втрату багатьох робочих місць.

21.02

([Укрінформ](#))

Генеральний консул Польщі у Львові Еліза Дзвонкевич зазначила, що вона більше не може мовчати і вдавати, що не бачить дій, «які ганьблять Польщу на польсько-українському кордоні».

«Вибачте, дорогі українські друзі. Те, що відбувається, не може бути справою рук моїх співвітчизників...», - підкреслила Дзвонкевич.

Вона порівняла нинішню ситуацію з блокадою кордону воюючої країни з подіями Другої світової війни, коли під час Варшавського повстання 1944 року росіяни, які стояли на правому березі Вісли, не погодилися на посадку (для дозаправки) літаків західних союзників, які допомагали оточеним повстанцям у Варшаві. Відтак, призначена для них допомога скидалася з повітря на околицях Варшави, але опинялася в руках німців.

«Тоді, будучи підлітком, я була переконана, що тільки росіяни можуть спокійно дивитися, як стікає кров'ю інший народ... що ми, поляки, ніколи б не зробили подібного. А що сьогодні роблять «польські» фермери та перевізники? Я не вірю, що вони поляки... Справжній поляк ніколи не встромив би ножа в спину своїм сусідам, які борються за свободу. Йдеться не про їхні вимоги, а про форму протесту. Ганьба і сором. Перепрошую воюючу Україну, перепрошую...», - написала Дзвонкевич, ставлячи риторичне запитання.

([LIGA.net](#))

Заступник міністра сільського господарства Польщі Міхал Колодзейчак розкритикував президента Володимира Зеленського та закликав його «займатися проблемами України» у контексті блокування кордону з Україною.

За його словами, масштаб протестів польських фермерів «не лякає, а показує масштабність проблем».

«Якби все йшло добре протягом багатьох років, цього не існувало б, я теж розчарований тим, що відбувається», – сказав Колодзейчак.

Він наголосив, що уряд Польщі може запровадити додаткові обмеження на сільськогосподарську продукцію з України.

«Це теж акція, яка наочно показує, що сьогодні робить Україна. Я говорю ясно, я адресував слова президенту Зеленському: Зосередьтеся на своїй політиці, у вас також є проблеми у вашій країні», – заявив заступник міністра.

Чинивник наголосив, що у стосунках Польщі та України «починається дивний шантаж».

«Зеленський погрожує нам ембарго на продукцію з Польщі? У ситуації, в якій перебуває Україна, чи хоче він це зробити? Це про політику чи що? Тому що мені здається, що йдеться про якусь дивну політику щодо України», — резюмував він.

(Укрінформ)

Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн переконана, що рамкові умови для переговорів з Україною про вступ будуть готові на початку літа:

У нас чудовий прогрес щодо процесу скринінгу. Це дуже добре. Ми також усе ще працюємо над переговорною рамкою. Припускаю, що вона не буде готова до європейських виборів - вже після, тому що я бачу розвиток різних переговорних позицій. Це займе час, але я думаю, що десь на початку літа ми будемо готові.

(РБК-Україна)

Українські війська змушені були вийти з Авдіївки.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми не віримо, що той факт, що українські війська відступили з Авдіївки, сам по собі істотно змінить стратегічну ситуацію. Водночас це нагадує нам про те, що Росія готова пожертвувати багатьма солдатами лише задля незначних територіальних здобутків.

Генсек НАТО вважає, що перші помітні військові успіхи Росії за останні місяці є наслідком співпраці з Іраном та КНДР, а також нарощенням виробництва і мобілізації додаткових сил.

«Це робить важливим, щоб союзники по НАТО надавали військову підтримку, боєприпаси та інші види допомоги (Україні, - ред.). Але, звісно, також, щоб Україна була здатна отримати необхідні сили й мобілізувати особовий склад, необхідний для продовження боротьби з російськими загарбниками», - додав Столтенберг.

22.02

(Цензор.НЕТ)

Держсекретар канцелярії президента Польщі Анджей Дера:

Президент Дуда виступає за те, щоб цей діалог (переговори з фермерами та українською стороною – ред.) відбувся. Це єдиний спосіб розв'язати цю величезну проблему. Проблема двостороння і дуже потужна. (...) Наші фермери борються за засоби до існування. Український народ борється за засоби до існування. Ситуація є фатальною з обох сторін, з цього погляду, тому що рішучість з обох сторін величезна, і цю проблему просто необхідно вирішити.

Немає іншого шляху, ніж переговори, діалог і рішення, пов'язані з Європейським Союзом. Я хотів би нагадати, що фермери по всій Європі сьогодні протестують проти того, що відбувається з сільським господарством в Європейському Союзі.

Дера зазначив, що Дуда підтримує зустріч між двома урядами.

«Президент робить все в цьому дусі, щоб підтримати й допомогти Україні. Не забуваймо, що все, що зараз відбувається на кордоні – цей конфлікт із зерном, із сільськогосподарською продукцією, є наслідком війни», - сказав він.

([Цензор.НЕТ](#))

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

Поразка України не може бути варіантом, тому що ми всі розуміємо, що було б і які б були наслідки, якби це було. Ніхто не може передбачити, якою буде внутрішня ситуація в Росії, але очевидно, що якщо Україна програє цю війну, це буде величезний ризик для наших цінностей.

Він зазначив, що Євросоюз має намір продовжувати підтримувати Київ, але поставки артилерійських боєприпасів сповільнилися, і існує невизначеність щодо наступного пакета військової допомоги з Брюсселя.

«Є один план А – і тільки план А – і це підтримка України», – сказав Мішель.

Після рішень про політичну та фінансову підтримку, ухвалених на двох попередніх самітах ЄС, очікується, що в березні лідери Євросоюзу домовляться про більш довгострокову військову допомогу Україні в рамках Європейського фонду миру (ЄФМ), який використовується для поставок зброї в Україну.

Однак країни-члени ЄС поки що не дійшли згоди щодо реформування та поповнення фонду.

Відповідаючи на запитання, коли він очікує досягнення угоди, Мішель сказав, що це питання має бути вирішене «протягом наступних кількох тижнів», але не пізніше, ніж за столом лідерів ЄС на березневому саміті.

«Ми бачимо, що в США також є певні труднощі, і я щиро сподіваюся, що вони наслідуватимуть наш приклад, тому що ці гроші для України – це інвестиція в мир і стабільність», – сказав Мішель.

([Цензор.НЕТ](#))

В Україні у березні спливає термін повноважень президента держави.

Речник Федерального уряду Німеччини Штеффен Гебештрайт:

Це ситуація, в якій проведення демократичних виборів, які повинні проходити по усій країні, дуже важко собі уявити. Така можливість була б дуже обмеженою.

Речник підкреслив, що Німеччина підтримує Україну на шляху до ЄС. Майбутнє членство в Європейському Союзі та підготовка до нього передбачає абсолютно чіткі демократичні процеси, і Україна готова їх дотримуватися.

«Але з огляду на ситуацію в даний момент в державі, проведення там виборів не можна, чесно кажучи, вважати за можливе», - повторив

Гебештрайт. За його словами, в Берліні з повним розумінням ставляться до рішення відкласти вибори.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Італії Антоніо Таяні:

Я вважаю важливим і терміновим доповісти вам про переговори з українською владою щодо двосторонньої угоди про співпрацю у сфері безпеки, яку прем'єр-міністр планує підписати. Я вважаю своїм обов'язком заздалегідь повідомити парламент про зміст і ключові аспекти поточних дискусій, які, як ми сподіваємося, вдасться успішно завершити найближчими днями.

За його словами, значення цієї угоди з Києвом є «політичним та символічним, оскільки вона дає чіткий сигнал на користь міжнародного права».

Таяні зазначив, що Італія також підтримує відновлення України, це відбуватиметься у два етапи: поки війна ще триває і після неї.

(Укрінформ)

Президент Національної ради Австрії Вольфганг Соботка:

Два роки тому, 24 лютого 2022 року, почалася нічим невинуватана агресивна війна РФ проти України. Війна повернулася на європейський континент, що ми думали буде вже неможливим. Це – жорсткий напад на наші цінності та грубе порушення нашої системи безпеки. І це – серйозний виклик для ОБСЄ, а також у глобальному вимірі.

Ми рішуче засуджуємо це перше порушення табу з моменту Другої світової війни та повністю підтримуємо український народ, українських парламентаріїв та український уряд. Ця війна та її глобальні наслідки показала, що зараз настав час для солідарності, рішучості та зміцнення наших зусиль для того, щоб захистити наші життя, цінності та спільну безпеку. Це фундаментальний виклик, з яким ми можемо справитися лише спільно.

(Цензор.НЕТ)

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск відхилив запрошення президента України Володимира Зеленського про урядову зустріч на кордоні для розв'язання ситуації, що склалася через протести польських фермерів.

«28 лютого у Варшаві відбудеться зустріч з українським урядом», - зазначив він.

За його словами, польський уряд «шукатиме захисні рішення для польських фермерів», при цьому, як внутрішніми методами, так і шляхом використання національних фондів, а також шляхом подальших переговорів з Україною та ЄС.

«Тут на мене можуть розраховувати польські фермери», - наголосив глава польського уряду.

Туск зазначив, що уряд Польщі хоче встановити лінію компромісу і домовленості з фермерами, які вийшли на протест, яка б їх влаштувала і дозволила б їм припинити протести.

«Ми не можемо дозволити тим, хто відкрито й активно служить путінській пропаганді, скористатися протестом фермерів на кордоні з Україною, будь-яка така підтримка нарративу Путіна є державною зрадою, ми цього не потерпимо», - наголосив прем'єр Польщі.

Туск також закликав розділити обидва питання у внутрішньому та міжнародному обговоренні, тобто беззаперечну підтримку України та захист польських фермерів і польського ринку від негативних наслідків лібералізації торгівлі з Україною.

(УНІАН)

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск:

Для того, щоб військова, гуманітарна та медична допомога надходила українській стороні без затримок, ми включимо до переліку критичної інфраструктури пункти пропуску з Україною та зазначені ділянки доріг і залізничних колій. Це питання найближчих годин.

Прем'єр зауважив, що це рішення означатиме інший тип організаційного режиму на дорогах і трасах. Польща зробить з цього «практичні наслідки» Також Туск наголосив, що наразі значних проблем із транспортуванням допомоги в Україну не було.

(Укрінформ)

Президент Латвії Едгарс Рінкевичс:

Латвія очолює коаліцію безпілотників. У той час, коли Україні не вистачає артилерійських снарядів, безпілотники допомагають українським захисникам знищувати війська та техніку РФ. Нарешті нам також потрібно ухвалити довгострокову програму військової підтримки України», – сказав Рінкевичс.

За його словами, Латвія, яка нескінченно пояснює світові, чому потрібно підтримувати Україну та перемогти імперію зла, продовжуватиме залишатися «міцним плечем і союзником України в усіх міжнародних організаціях».

Також Латвія надалі підтримуватиме зусилля України щодо досягнення справедливого миру. Важливі напрямки цієї діяльності – зусилля зі створення міжнародного трибуналу під егідою ООН для забезпечення відповідальності російського керівництва, а також співпраця з міжнародними організаціями для повернення викрадених українських дітей.

«Підтримуючи Україну, ми захищаємо нашу свободу. І ми повинні це робити, наскільки можемо і ще більше. Ми підтримували Україну з першого дня. Але для перемоги Україні потрібна наша підтримка в майбутньому. І на ділі, і на словах», - наголосив Рінкевичс.

Він закликав заради захисту свободи відкинути думки про можливість почувати себе втомленими, зібратися і робити все необхідне для збереження свободи просто зараз.

«Економічні зв'язки з Росією повинні бути припинені. Гроші, які сподіваються заробити наші компанії, не принесуть нам процвітання. Кожен цент – це підтримка військових зусиль Росії. Треба припинити фінансування російської військової машини імпортом російського зерна. Обхід санкцій – це підтримка егоїзму та агресії Росії», - сказав Президент Латвії.

([Цензор.НЕТ](#))

Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус з трибуни Бундестагу навів слова українських солдатів, з якими спілкувався, про те, що вони воюють за те, щоб їх діти не змушені були потім продовжувати цю війну.

«Для України в цій війні про все... Йдеться про свободу та безпеку понад 40 млн українців, про суверенітет держави. (...). Війна точиться лише тому, що так захотів один “імперець” у Москві», - наголосив міністр оборони Німеччини.

«Путінська Росія залишатиметься в осяжному майбутньому найбільшою безпековою загрозою для Європи», - наголосив міністр.

За його словами, плани Путіна полягають не лише в тому, щоб стерти Україну з мапи Європи, російський диктатор націлений на всі демократичні суспільства.

У Німеччині та інших країнах Заходу Росія намагається дестабілізувати демократичні суспільства своєю пропагандою, кібератаками та дезінформаційними кампаніями, зазначив Пісторіус.

«Для Путіна йдеться більше, ніж лише про Україну. Він боїться не загрози з боку НАТО або боездатності України, він боїться того, що вільний демократичний світ загрожуватиме його владі», - наголосив глава Міноборони Німеччини.

Він наголошує, що те, як вільний світ відповість на війну Росії проти України, вплине на наступні покоління, в тому числі й в Німеччині, тому необхідно зробити все можливе, щоб протистояти цій загрозі.

Пісторіус зауважив, що Німеччина передає Україні велику кількість озброєнь, але за два останні роки зробила також для власної безпеки більше, ніж за попередні 50.

«Йдеться не лише про підтримку України, але й про нашу безпеку. Це коштує грошей», - резюмував глава Міноборони Німеччини.

([Цензор.НЕТ](#))

Прем'єр Словаччини Роберт Фіцо:

Європейська Комісія демонструє відсутність зацікавленості в захисті і словацьких, і європейських фермерів. Вона сліпа і глуха. Ми маємо відповісти на це суверенною зовнішньою політикою Словаччини та заборонаю на імпортування низки сільгосптоварів з України.

На ринок ЄС без будь-яких мит і квот можна імпортувати з України сільськогосподарську продукцію - від зерна до м'яса птиці, яєць і меду. Звісно, це завдає шкоди словацьким фермерам.

([Цензор.НЕТ](#))

Президент Польщі Анджей Дуда вважає, що з фермерами, які блокують кордон, немає про що домовлятися, оскільки ті мають рацію щодо свого протесту.

Президент додав, що просив Туска переконати чиновників Євросоюзу, що проблема кордону не тільки польська, а й європейська.

Крім того, вони обговорювали питання закриття кордону з повним пропуском гуманітарної та військової допомоги.

За словами Дуди, «цим поставкам нічого не загрожує».

«Це в нас влучають російські ракети, як побічний ефект, тому що ми є прикордонною країною. Але це ми також веземо допомогу Україні. Військову, транспортну... Ми в авангарді», - зазначив він.

У відповідь на питання журналіста чи «українці невдячні» Анджей Дуда відповів: «Не можна так про них говорити. Вони перебувають у відчайдушній ситуації. Володимир Зеленський може вимагати все, але ми не можемо все дати. Я можу пробачити ці слова, тому що ці люди перебувають під величезним тиском».

([Укрінформ](#))

Заступник керівника радбезу РФ Дмитро Медведєв заявив, що Росія окупує Київ і Одесу.

Офіційний речник ЄС Пітер Стано:

Зазвичай ми не коментуємо дивні заяви тих, хто прагнуть привернути до себе увагу, коли знаходяться на других позиціях. Добрим є те, що ця особа не приховує свій ментальний діагноз та відкрито поширює цю інформацію. Ми можемо лише рекомендувати звернутися за консультацією щодо ментального здоров'я. Але я не певний, що російська держава, яка витратила мільярди на цю злочинну війну проти України, здатна достатньо інвестувати у соціальний захист та в охорону здоров'я для власного народу.

Коментуючи позицію ЄС щодо України, він нагадав, що міністри закордонних справ країн-членів, які провели зустріч минулого понеділка в Брюсселі, підтвердили готовність надалі підтримувати Україну у її праві оборонитися від російської агресії, особливо зараз, коли наближається сумна друга річниця з початку повномасштабного військового вторгнення Росії в Україну.

«Як сказав високий представник ЄС, він та країни-члени роблять все можливе, щоб надати Україні більше допомоги та зробити це якнайшвидше... включаючи (поставки) боєприпасів, військового обладнання, засобів протиповітряної оборони і всього іншого - щоб Україна могла перемогти у цій війні проти агресора», - наголосив Стано.

([Цензор.НЕТ](#))

Міністерка закордонних справ ФРН Анналена Бербок на зустрічі міністрів закордонних справ країн Великої двадцятки (G20) в Ріо-де-Жанейро звернулася до глави МЗС РФ Сергія Лаврова:

Якщо вам дороги людські життя, якщо вам дорогий ваш власний народ, російські діти й молодь, ви повинні негайно припинити цю війну", - заявила глава МЗС Німеччини, звертаючись безпосередньо до свого російського колеги Сергія Лаврова, який сидів через два місяці зліва від неї, уточнює агентство. "Якби Росія припинила цю війну зараз, то завтра шлях до миру і справедливості був би широко відкритий.

Вона зазначила, що Бразилія, що розташована за 10 000 кілометрів від України, може сприймати загрозу безпеці інакше, ніж країни Європи, а проте війна РФ «спонукає всіх нас рішуче захищати основні засади, які захищають всіх нас: Статут ООН, міжнародне право і права людини». Оскільки ці принципи захищають всі нації, в незалежності від їх чисельності та місця проживання, «російська агресія - це більше, ніж просто регіональний конфлікт».

«Якщо ми хочемо побудувати "справедливий світ", ми повинні боротися з війнами й кризами разом. Рішуче, шанобливо і з готовністю до самоаналізу», - додала Бербок.

23.02

([Українформ](#))

Міністр юстиції Польщі Адам Боднар:

Україна бореться не лише за свою свободу, а й за свободу всієї Європи. І я хотів би це особливо підкреслити, тому що іноді мені здається, що ми упускаємо суть, що ми втрачаємо суть - про що ця війна. Що йдеться не лише про території України, а про майбутнє всієї Європи та майбутнє Євросоюзу. І я вважаю, що єдність має бути нашим пріоритетом. Нашим пріоритетом має бути серйозний розгляд питання відповідальності, а також ми маємо бути єдиними у питаннях щодо військової підтримки.

Боднар також зауважив, що вже два роки ведуться обговорення щодо Міжнародного кримінального суду (МКС) та відповідальності за воєнні злочини.

«Ми говоримо про МКС та відповідальність за воєнні злочини. І ми знаємо, що суд може переслідувати за воєнні злочини, скоєні на території України. Але ми також говоримо про створення Міжнародного трибуналу щодо злочину агресії, тому що знаємо, що не все охоплюється юрисдикцією МКС. І моя думка, ви знаєте, нам слід рухатися далі, бо зараз ми все ще знаходимося на етапі обговорення того, що цей міжнародний трибунал щодо злочину агресії має бути створений», - зазначив він.

Міністр також поінформував, що польські прокурори беруть участь у спільній слідчій групі Євроюсту.

«Вони співпрацюють із прокурорами Литви та України, а також із МКС. (...) я думаю, що важливо, щоб польські прокурори також збирали докази на місцях у Польщі, тому що досить багато біженців у Польщі можуть бути важливими щодо питання збору доказів. І ми знаємо, що в контексті процесу переслідування воєнних злочинів важливо зібрати ці докази належним чином. Тож, таким чином, польські прокурори залучені до цього, і моя роль полягає в тому, щоб підтримати їх, наскільки я можу», - сказав він.

([Укрінформ](#))

Глава польського уряду Дональд Туск підкреслив, що перебуває у постійному контакті з українськими колегами.

«І я не приховую, що якщо буде потрібно, то найближчими днями ми також ухвалимо подальші рішення щодо ефективного контролю на нашому кордоні, що стосується продукції, яка надходить до ЄС та Польщі», - заявив Туск.

За його словами, польські фермери, які протестують на кордоні, не мають антиукраїнських поглядів. Він зауважив, часом трапляються провокатори, з якими польська влада дасть собі раду.

Польський прем'єр підкреслив, що Варшава зробить все можливе, щоб мобілізувати світ для військової допомоги Україні. Водночас він зауважив, що ЄС має захищати європейський ринок.

([Цензор.НЕТ](#))

Міністр закордонних справ Великої Британії Девід Кемерон:

Путін заявив, що миру не буде, поки Росія не досягне своїх цілей. У своєму нещодавньому інтерв'ю він старанно уникав підтвердження того, що задоволений уже захопленими в Україні територіями. Це не людина, яка прагне компромісу. Радше він - неоімперіалістичний забіяка, переконаний у правоті сили. Несправедливий мир зараз лише спонукатиме до відновлення боїв в Україні, коли йому буде зручно.

Політик закликав світ залишатися сильним у підтримці України на тлі російської агресії. «Я розумію, що через два роки дехто хоче переосмислення. Є стан втоми, існують інші проблеми, компроміс може видаватися привабливим. Утім це не правильно. Ми повинні визнати ціну здачі», - наголосив він.

Кемерон нагадав, що від вторгнення до Грузії у 2008-му, до анексії Криму в 2014-му й повномасштабного вторгнення до України в 2022-му Росія не наражалася на рішучий спротив міжнародної спільноти, тому «постійно поверталася за більшим». «Якщо Путіну вдасться здобути бодай якусь перемогу в Україні, решта світу теж постраждає. Що почалося в Україні, у ній не завершиться. Путін може застосувати своє викривлене розуміння історії будь-де, приміром, у Молдові чи державах Балтії. Інших це також спонукатиме воювати, коли їм зручно. Жодна держава із великим агресивним сусідом не буде в безпеці», - підсумував глава МЗС Британії.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок назвала більш ніж цинічним те, що 2 дні тому в Ріо-де-Жанейро російський міністр Сергій Лавров запитав, чому у світі так переймаються російською війною в Україні.

«Містер Лавров, ми стурбовані вашою війною, тому що ваша війна спричиняє смерті, біль і руйнування. І не лише в Україні – в Бучі, Ірпені та на сході країни, - а по всьому світу», - заявила міністр.

Вона підкреслила, що Росія навмисно бомбардувала і бомбардує порти в Одесі, щоб перешкодити українському експорту збіжжя, використовуючи їжу як зброю.

«Все це могло б зупинитися завтра, якби російський президент захотів завершити її зараз. Якщо нам не байдужий світ, у якому кожне життя має значення, від нас залежить встати разом проти російської війни», - сказала Бербок і нагадала, що саме для цього була створена ООН.

Вона зауважила, що президент Путін продовжує знову й знову доводити, що для нього людське життя не вартує нічого – ні за кордоном, ні вдома.

«Ми не вибрали бути такими зайнятими агресивною війною Росії, нас змушують до цього дії російського президента», - сказала глава МЗС ФРН.

Бербок підкреслила, що цивілізовані країни стоять на боці України тому, що не хочуть жити в безпорадному світі.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Нідерландів Ганке Брюїнс Слот наголосила, що «війна Росії проти України - це замах на весь світ, на принципи суверенітету, які ми всі підтримуємо, замах на Статут ООН, який ми всі підписали, на порядок, на норми, що так цінно для нас усіх. В наших інтересах, щоб Україна вистояла перед агресією Росії, щоб вона взяла гору над цією агресією. І саме тому ми повинні підтримати її».

Міністр підкреслила, що не може бути стійкого миру без справедливості. «У наших спільних інтересах притягнути винних у цій війні до відповідальності, оскільки ніколи не буде миру без правосуддя», - додала вона.

(Укрінформ)

Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд:

Є така фраза, яку я недавно почула: «Втома від України». Йдеться про те, що після років цієї війни наша підтримка та увага слабшають. І все ж я не можу уявити, як пояснити людям, яких я зустріла в Україні, що ми втомлені.

Вона підкреслила, що цього не можна пояснити жінці, яку згвалтували в Україні російські солдати, медпрацівникові, якого катували росіяни, 10-річній дівчинці, яка понад усе просто хотіла повернутися до школи.

«Ті українці, ті родини, які не можуть дозволити собі бути втомленими, розраховують на нас», - наголосила Томас-Грінфілд.

У цьому зв'язку вона закликала інші країни захищати Статут ООН й притягувати до відповідальності тих, хто його порушує, об'єднатися та просувати справедливий і міцний мир, захищати життя, свободу й демократію.

Представниця США також підкреслила, що Путін сподівається дочекатися, коли рішучість України та світу згасне.

«Отже, завдання, яке стоїть перед нами, зрозуміле: через десять років від початку кампанії РФ та через два роки після її повномасштабного вторгнення ми повинні продовжувати підтримувати Україну та відстоювати міжнародний порядок», - наголосила представниця США.

Для того, щоб досягти цього, міжнародна спільнота має протистояти спробам Росії одурманити світ пропагандою. Насамперед необхідно не давати Кремлю поширювати фейкові уявлення про те, що Україна начебто несе таку саму відповідальність за початок війни та за її завершення. Адже всім відомо, що «конфлікт почався і продовжується через одну маленьку людину».

По-друге, необхідно усвідомлювати, що події в іншій частині Землі, як то терор ХАМАСу проти Ізраїлю не повинні заперечувати прагнення цивілізованого світу допомоги Україні.

«Ми повинні говорити єдиним голосом й вимагати від Росії припинити цю війну», - підкреслила Томас-Грінфілд.

Це, за її словами, означає заклик до РФ відвести свої війська від міжнародно визнаних кордонів України та підтримувати основні принципи суверенітету й територіальної цілісності. Це також означає заклик до Ірану, КНДР та інших припинити військову підтримку незаконної агресії.

([Українформ](#))

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський:

Ми зобов'язалися підтримати жертву і маємо дотриматися цього зобов'язання. Ми повинні відновити світ, заснований на принципах суверенітету народів, непорушності кордонів і поваги до громадянських свобод. Ми повинні притягнути злочинців та їхніх поплічників до відповідальності за їхні злочини.

Він додав, що світ має триматися цього курсу, «доки Путін не зрозуміє, що часи європейського імперіалізму назавжди минули».

Сікорський підкреслив, що попри засудження дій РФ з боку всього цивілізованого світу Кремль не демонструє намірів припинити агресію, а зовсім навпаки. Він наголосив, що Росія намагається знищити суверенну державу і її культурну самобутність, а також використовує продовольство як зброю у ситуації загрози виникнення голоду у світі.

Сікорський запевнив, що світ ніколи не забуде злочинів Росії в Бучі, Маріуполі чи Краматорську.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Україна має отримати військову, дипломатичну, економічну підтримку. Росія та Білорусь мають бути ізольовані через те, що вони нехтують ключовими принципами, які покладені в саме існування ООН. Це (повномасштабна агресія проти України, - ред.) – найбільша загроза глобальному світові і цілісності всієї системи ООН.

За його словами, якщо дозволити Росії продовжити порушення міжнародного права, включаючи відсутність відповідальності за злочин агресії, то незрозуміло, як можна бути в залі Генасамблеї ООН та обговорювати інші питання.

Глава литовського МЗС зазначив, що агресія, яка триває, виходить далеко за кордони України, вона становить собою загрозу європейській безпеці та міжнародному порядку, впливає на енергетичну сферу, міграційні процеси, порушення сталого українського експорту Чорним морем, що є важливим для всього світу. Якщо не покласти край цій агресії, то з часом ця війна прийде в кожену країну. При цьому треба зважати на те, що «Росія не зупиниться, якщо її не зупинити».

Ландсбергіс назвав російську агресію «геноцидною війною», головною метою якої є зникнення України як «суверенної, гордої країни». Він підкреслив, що не можна закривати очі на геноцидні злочини Москви проти українських дітей – незаконні депортації після насильницького відриву від сімей.

Литовський дипломат нагадав, що з'являються все нові дані про те, як російські окупаційні сили розправляються з українськими полоненими. Він засудив і намагання Москви провести «президентські вибори» на ТОТ України.

На його думку, в основі всіх подібних дій – реваншизм, неоколоніальні інстинкти, експансіонізм. Наприкінці свого виступу Ландсбергіс закликав всіх підтримати висунуту Україною Формулу миру та ігнорувати так звані «мирні плани» Москви, мета яких лише підпорядкувати Україну агресору. «Реальний шлях до сталого миру, це – перемога України та поразка Росії», - резюмував литовський дипломат.

(Укрінформ)

Державний секретар з іноземної політики у Міністерстві закордонних справ Данії Лізбет Зільмер-Джонс:

Підтримка країнами Скандинавії Формули миру Президента Зеленського та Глобального форуму миру ґрунтується на суверенитеті, незалежності та територіальній цілісності України у відповідності до Статуту ООН. Ми поділяємо думку, що Україна сама має визначати передумови для миру. Утім Україна не може самотійно досягти миру, на який заслуговує. Тому вкрай важливо досягти якомога ширшої міжнародної підтримки української Формули миру.

(Європейська правда)

Голова оборонного комітету Бундестагу Марі-Агнес Штрак-Ціммерман вважає, що президент РФ Володимир Путін цілком може атакувати Німеччину.

«Було б фатально сказати, що він цього не зробить. Потрібно вірити в те, що він здатний на це», – сказала Штрак-Ціммерманн.

За її словами, від Німеччини залежить, «щоб він не наважився це зробити». Німеччина повинна зміцнювати НАТО і готуватися до війни, «щоб вона ніколи не сталася».

Щодо звинувачення в тому, що кожен, хто постачає зброю в Україну, є «розпалювачем війни», топ-кандидатка від Вільної демократичної партії на європейських виборах сказала, що якщо подивитися на історію великих воєн, вони завжди вирішувалися військовим шляхом, а не шляхом переговорів.

«Так сталося, що ніхто не сидів за одним столом з Адольфом Гітлером. Для злочинців це ставало безнадійним у військовому плані», – зазначила депутатка.

24.02

(Укрінформ)

Наступний командувач армії Естонії Андрус Меріло, який вступить на посаду 1 липня, назвав помилкою рішення Заходу обмежити використання Україною одержаної зброї виключно її тимчасово окупованою територією.

«У військовому плані це була явна дурість. Введення такого обмеження (на використання зброї - ред.) обійшлося дуже дорого і є однією з причин, чому Україна повернулася в оборонну позицію і намагається відбивати російський контрнаступ», - сказав Меріло.

Він також аналізує, чому подібне рішення було прийняте. «Якщо страх був лише в тому, щоб не відбулося ескалації, то, як ми бачимо, це теж не виправдалося. Тому я вважаю, що це політичне обмеження було абсолютно неправильним», - додав генерал.

(Укрінформ)

Президент Європарламенту Роберта Мецла:

Два роки спротиву під вогнем. Два роки надзвичайної мужності звичайних людей. Два роки, як Україна надихає світ.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Україна виживе, тому що вона сильна і мужня, і тому, що має друзів у Європі та світі. Ми пишаємося тим, що зараховуємо себе до їхніх друзів – сьогодні та в нашому спільному європейському майбутньому.

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок у тій же соцмережі розмістила допис українською:

731 день повітряних тривог, шкільні уроки в підземних станціях метро, руйнування & смерть. Ми не допустимо, щоби Путін позбавив Україну рідної землі & свободи, та стоїмо на вашому боці доти, доки ми вам потрібні. Доти, доки ви знову зможете будувати своє майбутнє в мирі.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Королівства Бельгія Александер Де Кроо під час виступу у Верховній Раді, зокрема, сказав:

Я впевнений, що ми можемо подолати ті темні часи, щоб Україна повернулася до мирних часів. І я переконую вас, що Бельгія не лише на словах залишається з вами, але й на ділі. Ми зібрали значні ресурси для військової та гуманітарної допомоги, для відбудови.

(...). Рішення Ради Європи розпочати переговори про членство України означає, що ми дуже серйозно дивимося на майбутнє України у спільній Європі. І насамперед Україна продемонструвала, як вона серйозно дивиться на своє майбутнє у складі Європи.

За його словами, Росія має заплатити за те, що вона скоїла - за всю ту руйнацію, яку вона спричинила сьогодні.

«Якщо сьогодні вам потрібні боеприпаси, вам потрібні винищувачі, це означає, що ми повинні робити більше, це означає, що ми повинні робити краще, тому що разом ми можемо досягти перемоги. І перемоги, дорогі друзі, не лише для України, перемоги для свободи й для демократії в усьому світі для всіх, хто за це бореться», - наголосив Де Кроо.

(Укрінформ)

Король Великої Британії Чарльз III:

Рішучість і сила українського народу надихають, у той час, як неспровокований напад на їхню землю, їхні життя ... триває третій, трагічний, рік. Українці попри величезні труднощі та завдані їм біль демонструють героїзм, з яким їх так тісно асоціює світ. Це справжня звитяга перед лицем невимовної агресії.

Король також відзначив зусилля Великої Британії та союзників у питанні підтримки України «в цей час великих страждань і потреб». Чарльз III додав, що «його серце з усіма постраждалими» від війни, і він згадає їх «у своїх думках і молитвах».

Реакція представників української громадськості

Громада з Рівненщини передала авто на ЗСУ ([Рівняни](#)).

Радивилівська громада передала військовим ще один автомобіль для фронту. Машину отримують артилеристи, що виконують завдання на східному напрямку. Серед них служить і їхній земляк.

Вартість автівки – 135 тисяч гривень. Майже 50 тис. зібрали працівники міської ради: ці кошти перерахували з профспілкових внесків. Ще 45 тис. грн виручили завдяки благодійному ярмарку. Решту задонатили небайдужі мешканці громади.

У пікап волонтери також завантажили необхідні продукти тривалого зберігання, домашню консервацію та готову випічку.

Мамаївська сільрада виділила понад 22 мільйони гривень на підтримку ЗСУ ([Чернівецький промінь](#)).

Мамаївська сільська рада ухвалила виділити 22,2 мільйона гривень на підтримку Збройних Сил України.

Ця сума складає 23% від власних доходів громади.

Впродовж 2023 року на підтримку Збройних Сил України виділено 5,3 млн. грн.

Загалом, кошти виділено на закупівлю fpv-дронів; ноутбуків; планшетів; плитоносок, флісок, термобілизни; паливно-мастильних матеріалів; шин для авто; субвенції на військові частини; субвенції на територіальну оборону; кошти на поховання військових; матеріальну допомогу військовослужбовцям; облаштування соціально побутових умов поранених військовослужбовців.

Також громада направила відповідні листи та долучилась до петиції, яка спрямована на надання органам місцевого самоврядування прямого права здійснювати виплати з місцевих бюджетів для допомоги Збройним Силам України.

На Шепетівщині розписують артилерійські гільзи, які допомагають збирати кошти на ЗСУ ([Шепетівка](#)).

На Шепетівщині декорують артилерійські гільзи, після чого волонтери їх розігрують або продають на благодійних аукціонах. Одна з таких гільз 14 лютого принесла 8635 грн до збору на ремонт 2-х медеваків.

«Перетворюють» гільзи від снарядів на мистецькі артефакти у Вищому художньому професійному училищі № 19, що у селищі Грицеві Шепетівського району (...).

Декоровані пейзажами, квітами, вигадливими орнаментами, патріотичною символікою гільзи передають шепетівським волонтерам. На такі мистецькі предмети є попит. Наприклад, під час інтернет-аукціону 14 лютого одну з гільз, розписаних грицівчанами, мешканка Київської області Віта Книшовська оцінила у кілька тисяч гривень.

Виручені кошти, як зазначила волонтер Руслана Ребекевша у фейсбуці, підуть на ремонт броньованих медичних автівок. Ці засоби пересування вкрай необхідні для підрозділів, у яких служать наші земляки.

Понад 165 тисяч гривень на ЗСУ зібрані на концерті у Рівному ([Горинь](#)).

165 841 гривню вдалося зібрати рівненським колективам на благодійному концерті «В єднанні сила!». Кошти передадуть на потреби захисників.

Концерт створили за участі зразкового ансамблю танцю «ЛАДА», народного ансамблю танцю «Барви Лади» (Aleksa Sport Dance), зразкового естрадного хору «DAR&B» м.Рівне (...).

Турелі, дрони та автомобілі для ЗСУ ([Голос України](#)).

Студенти та викладачі Київського професійного коледжу автотранспортних технологій ремонтують машини для ЗСУ та збирають кошти на черговий дрон (...).

Коли ми завітали до коледжу, студенти під керівництвом майстра виробничого навчання Сергія Рогальчука чаклували над старезним «Москвичем» — після ремонту пікап поїде в один з підрозділів на Запорізькому напрямку. Є в цьому щось символічне: щоб остаточно не згнити десь у гаражі, «Москвичу» доведеться працювати на нашу Перемогу (...).

Під час війни уроки виробничого навчання поєднують з волонтерством. До слова, у коледжі часто запрошують студентів на патріотичні концерти та зустрічі з нашими вояками, які разом з керівником закладу влаштовують заступник директора з виховної роботи Андрій Волошин та викладач предмета «Захист України», учасник бойових дій у 2014—2022 роках Вадим Чижевський (...).

Міський голова Луцька отримує одну з найбільших зарплат в Україні, але жертвує на ЗСУ значну її частину ([ВолиньПост](#)).

З-поміж міських голів обласних центрів в Україні мер Луцька Ігор Поліщук опинився у лідерах за отриманою заробітною платою.

У рейтингу зарплат за 2022 рік міський голова Луцька Ігор Поліщук посів третє місце з-поміж міських голів обласних центрів в Україні. Очільник міста отримав за рік 1 млн 054,5 тисячі гривень, тобто середньомісячна зарплата Ігоря Поліщука становила майже 88 тисяч гривень (...).

Разом з тим, як пояснив Ігор Поліщук на сторінці у Фейсбуку, він за рік на потреби ЗСУ переказав понад 350 тисяч гривень і додав відповідні довідки.

Луцька громада передала для бійців ЗСУ ще один мікроавтобус ([Волинська служба новин](#)).

У понеділок, 19 лютого, Луцька громада купила та передала черговий транспортний засіб, а саме «Фольксваген Транспортер Т4» на потреби бійцям ЗСУ.

Авто було придбане відповідно до запиту в/ч А 4100. Із Луцька він поїде на Херсонщину, де посилить пересувні вогневі групи (...).

Як зазначив керівник громади, бус – монопривідний, на дизельному ходу, пройшов технічний огляд, фарбування і готовий до виконання бойових завдань.

За словами представників військової частини, на полі бою мікроавтобус буде використовуватися для підвезення боєкомплекту.

Авто придбано за рахунок одноденного заробітку працівників Луцької міської ради. Нагадаємо, що з перших місяців повномасштабного вторгнення трудовий колектив міськради жертвує частину свого заробітку на підтримку Збройних сил України.

Працівники Дубовецької громади щомісяця перераховують суму одноденного заробітку на ЗСУ ([Фіртка](#)).

Павло Андрусак, голова Дубовецької громади:

Їхні сім'ї живуть у нас. Зрозуміло, що суспільство перш за все спрямовує свою увагу на підтримку ЗСУ. А коли ми говоримо про те, в який спосіб органи місцевого самоврядування повинні підтримувати військових - виникає маса дискусій.

Як правило, використовують такий механізм: перерахунок одноденного заробітку на підтримку ЗСУ. Дубовецька громада була однією з перших. Ми від березня 2022 року перераховуємо суму одноденного заробітку на ЗСУ.

Тоді, напочатку, ми звернулися до усіх наших працівників, зокрема освітян, медиків, соціальних працівників і так далі. Сказали: «Друзі, ви сьогодні отримуєте зарплату тут тому, що хтось воює там». До честі наших людей ніхто не відмовився.

У Вінниці ГО «МИ-ВІННИЧАНИ» оголосили великий збір на дрони для ЗСУ ([Вінниця](#)).

До річниці повномасштабного вторгнення російських окупантів, громадське об'єднання «Ми-Вінничани» та Благодійний Фонд Миколи Філонова «Український Альянс» разом з партнерами оголошують збір на FPV-дрони для ЗСУ!

Акція проходить в рамках постійно діючого благодійного марафону «Вінничани для ЗСУ», – повідомили організатори благодійного марафону (...).

«Плачу і не знаю, що сказати»: маленькі онуки добровольця з Хмельницького, який загинув на фронті, віддали 10 тис. грн на ЗСУ ([OBOZ.UA](https://www.oboz.ua)).

Онуки загиблого українського воїна з Хмельницького зібрали й віддали 10 тис. грн на авто для Збройних сил України. Діти дізнались від дорослих про збір на машину для 86-го батальйону тероборони і самі прийшли до громадської організації «Мистецька сотня «Гайдамаки» з грошима в руках.

Цю історію розповіла відома співачка, волонтерка Марина Українець. Побачивши дітей, активісти так розгубились, що навіть не встигли запитати їхні імена – хлопці віддали гроші й швидко зникли. А вже наступного дня стало відомо, що це онуки полеглого на війні добровольця (...).

На баскетбольному турнірі в Луцьку відомі волиняни збирали кошти на ЗСУ ([Волинські новини](#)).

У Луцьку в залі ОДЮСШ відбувся благодійний баскетбольний турнір «Разом до перемоги», на якому збирали кошти на потреби Збройних сил України. За кубок змагалися чотири колективи: «Обласна влада», «Збірна Луцька», «Міська влада», «Бізнес».

Ініціатором змагань виступив баскетбольний клуб «Старий Луцьк-Університет», а допомогу в проведенні надали влада міста й області, Волинський національний університет та партнери клубу.

На майданчику в поєдинках зійшлися відомі на Волині чиновники, спортсмени, представники бізнесу та громадські діячі. Підсилили команди професійні баскетболісти «Старого Луцька» (...).

Крім того, під час вечора клуб влаштував аукціон, де головними лотами стали форми баскетболістів луцького клубу. Також у холі спортшколи продавали солодощі ручної роботи.

Луцькі депутати виділили на ЗСУ ще майже 200 мільйонів ([ВолиньПост](#)).

Луцька міськрада під час сесії сьогодні, 21 лютого, виділила на потреби Збройних сил України 194 мільйони гривень.

Про це у телеграмі повідомив мер Луцька Ігор Поліщук (...).

Також депутати міськради виділили субвенцію 10 мільйонів гривень для 3-ї Окремої штурмової бригади ЗСУ (...).

Виручені кошти передадуть на ЗСУ: у Чернівцях збирають російськомовні книги на макулатуру ([Молодий буковинець](#)).

У Чернівцях у центрі Гончаренка 16 лютого розпочався збір російськомовних книг на макулатуру. На виручені кошти закуплять дрон для ЗСУ. Збір триватиме до 24 березня.

Про це повідомляється в телеграм-каналі центру (...).

Порошенко розповів, скільки грошей спрямував на ЗСУ: виходимо на 4,5 мільярда гривень ([Прямий](#)).

Петро Порошенко в ефірі телеканалу «Прямий» розповів про пріоритети допомоги для Збройних Сил України, яку він фінансує власним коштом від початку російської агресії з 2014 року. Зараз це засоби РЕБ, FPV-дрони, вантажівки й навіть зброя. Також є термінова потреба у будівництві захисних укріплень, тому Фонд Порошенка терміново купує екскаватори (...).

Перемога України: 60% українців безумовно переконані, майже 90% загалом вірять – КМІС ([Ліга](#)).

Станом на початок лютого 2024 року майже 90% українців вірять в перемогу України. Водночас 24% респондентів опитування Київського міжнародного інституту соціології вважають, що зараз ситуація на фронті на користь України, 15% – на користь Росії.

Замовник дослідження – громадська організація Центр стратегічних комунікацій «Форум». Текст запитання формулював КМІС.

За даними опитування, 89% респондентів загалом вірять в перемогу України, зокрема, з них 60% безумовно переконані в цьому. Для порівняння: у травні 2022 року 95% вірили в перемогу і з них 80% були безумовно переконані в цьому.

Наразі лише 4% ймовірніше або безумовно переконані, що переможе Росія, тоді як у травні 2022 року таких було 1%.

Водночас майже половина українців (47%) вважають, що ситуація не на користь жодній зі сторін (...).

Майже 70% українців проти президентських виборів під час війни ([РБК-Україна](#)).

У лютому 2024 року переважна більшість українців (69%) вважають, що Володимир Зеленський має працювати на посаді президента до кінця воєнного стану.

Вважають, що варто провести вибори 15% опитаних, з яких 4% говорять про призупинення воєнного стану і 11% - за внесення змін до відповідних законів і проведення виборів під час воєнного стану.

Крім того, 10% респондентів підтримують варіант, згідно з яким у травні 2024 року Зеленський складає свої повноваження і до обрання нового президента його повноваження буде виконувати голова Верховної ради.

Водночас у грудні 2023 року 84% українців вважали, що проводити вибори не на часі і необхідно відкласти це питання.

Незалежно від поглядів на потребу у виборах, більше половини українців (53%) вважають, що Зеленський має брати участь у наступних виборах. У грудні 2023 року таких було 59%.

Натомість з 34% у грудні 2023 року до 43% у лютому 2024 року зросла частка тих, хто вважає, що Зеленський має обмежитися одним нинішнім терміном.

Як зазначив заступник директора КМІС Антон Грушецький, просування наративу, що в травні 2024 року президент втрачає легітимність, насамперед грає на руку ворогам України - це буде розхитуванням ситуації та єдності всередині країни та підривом підтримки України з боку західних союзників.

За його словами, організувати проведення виборів надзвичайно складно - мільйони людей перебувають за кордоном, мільйони перебувають у небезпечних умовах або в окупації, сотні тисяч проходять військову службу. Відсутність можливості громадянам взяти участь у голосуванні як виборці і кандидати підриватиме легітимність результатів (при цьому 65% українців негативно ставляться до голосування онлайн (...)).

Платформа United24 за добу зібрала вже 200 з необхідних 297,5 млн грн на дрони Sea Baby для СБУ ([Укрінформ](#)).

Про це в Телеграмі повідомив віцепрем'єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – міністр цифрової трансформації Михайло Федоров (...).

Надводні безпілотні ударні човни Sea Baby — розробка Служби безпеки України. Вони здатні нести 850 кг вибухівки, розганятися до 90 км/год та долати відстань у 1000 км.

Українці розділились у питанні, що вважати перемогою над Росією – опитування ([Українська правда](#)).

85% українців вірять, що Україна переможе у війні, але розділились у поглядах, що вважати перемогою над Росією, свідчить опитування соціологічної служби Центру Разумкова.

За результатами опитування, серед тих, хто вірить у перемогу, 38% респондентів вважають, що це вигнання російських військ з усієї території України та відновлення кордонів станом на січень 2014 року.

Ще 27% вважатимуть перемогою знищення російської армії та сприяння повстанню/розпаду всередині Росії.

Крім того, 13% з числа опитаних вважатимуть перемогою відновлення статус-кво станом на 23 лютого 2022 року, 7% — вигнання російських військ з усієї території України, окрім окупованого Криму, а 4% — припинення війни, навіть якщо російська армія залишиться на територіях, які були

захоплені внаслідок повномасштабного вторгнення (після 24 лютого 2022 року) (...).

Китай та Угорщина стали недружніми для українців – соціопитування ([Українська правда](#)).

Китай та Угорщина перейшли в категорію скоріше недружніх країн для громадян України.

Раніше ці дві держави сприймалися більш нейтрально: Китай у червні 2023 вважали ворожою країною 34% опитаних, а 52% – нейтральною, а Угорщину вважали раніше ворожою країною 42% опитаних, ще 26% – нейтральною.

Нейтрально-дружнім вважають Ізраїль: 44% респондентів оцінили країну як нейтральну, 38% – дружню. Туреччину українці розглядають більше як нейтральну країну (51%). Водночас, порівняно з червнем 2023 з 40% до 30% знизилася поширеність думки, що Туреччина є дружньою країною.

Соціопитування проводилось 10-11 лютого 2024 р. Методом телефонних інтерв'ю з використанням комп'ютера соціологи опитали 1000 респондентів віком від 18 років і старших в усіх областях, крім тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу, а також територій, де на момент опитування відсутній український мобільний зв'язок (...).

Українці вважають США та Польщу дружніми країнами, але відсоток падає – опитування ([Українська правда](#)).

Польща залишається дружньою країною для більшості українців, однак позитивна оцінка зменшилася з 94% до 79% порівняно з 2023 роком.

Як свідчить дослідження думки українців, з 79% до 33% знизилася частка тих, хто вважає Польщу однозначно дружньою.

Хоча для більшості українців Сполучені Штати продовжують сприйматися дружньою країною, однак також з 61% у червні до 35% наразі знизилася частка тих, хто говорить про однозначну дружність США, й натомість обирає варіант «скоріше дружня».

Загалом більшість вважає дружніми до України США і Великобританію (по 81%), Німеччину (80%), Польщу і Литву (по 79%), Канаду (78%), Францію (70%), Японію (55%).

Абсолютна більшість українців вважає ворожими країнами Росію (97%), Білорусь (90%) та Іран (75%) (...).

Станом на початок лютого 2024 року телемарафону «Єдині новини» довіряють 36% українців, не довіряють – 47% ([Укрінформ](#)).

Про це свідчать результати опитування, яке провів Київський міжнародний інститут соціології (КМІС).

(...) Так, за даними опитування, у грудні 2023 року 43% довіряли телемарафону «Єдині новини», не довіряли – 38%. Станом на початок лютого 2024 року частка тих, хто довіряє, знизилася до 36%. Натомість до 47% зросла частка тих, хто не довіряє.

Соціологи також зазначають, що хоча ті, хто не довіряє Президенту Володимирі Зеленському, значно більш критичні до телемарафону, але і серед тих, хто довіряє Зеленському, телемарафону довіряють 48%, не довіряють – 33%.

Деяко більш критичні до телемарафону «Єдині новини» мешканці заходу і центру. Разом з цим фактично у всіх регіонах не більше 40% довіряють йому, зазначили у КМІС.

Упродовж 5-10 лютого 2024 року Київський міжнародний інститут соціології провів всеукраїнське опитування громадської думки «Омнібус», до якого було додане запитання щодо довіри телемарафону «Єдині новини». Методом телефонних інтерв'ю з використанням комп'ютера (САТІ) на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів опитано 1202 респондентів, які мешкають у всіх регіонах України (крім АР Крим). Опитування проводилося з дорослими (18 років і старше) громадянами України, які на момент опитування проживали на території України (у межах, які контролювалися владою України до 24 лютого 2022 року). До вибірки не включалися жителі територій, які тимчасово не контролювалися владою України, а також опитування не проводилося з громадянами за кордоном (...).

Загалом у КМІС вважають, що отримані результати все одно зберігають високу репрезентативність для населення України, яке проживає на підконтрольній уряду території, та дозволяють досить надійно аналізувати суспільні настрої населення.

Дев'ятирічний українець у Нідерландах зібрав понад дві тисячі євро на дрон для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Дев'ятирічний Артем Наконечний, який через повномасштабне вторгнення Росії в Україну разом з мамою опинився в Нідерландах, разом із друзями, зібрав понад дві тисячі євро на Mavic 3 для ЗСУ.

Як повідомляє кореспондент Укрінформу в Гаазі, зараз хлопчик збирає гроші на другий дрон для українських захисників.

Хлопчик плете патріотичні та різнокольорові браслети, які потім продає біля місцевого супермаркету та на ярмарках (...).

Каже, щоб зібрати понад дві тисячі євро вони з друзями зробили та продали близько трьох тисяч браслетів.

Мама маленького волонтера Наталія Наконечна повідомила, що батько Артема служить в ЗСУ. Тож син захисника також дуже хотів допомогти (...).

За словами Наконечної, доставити дрон до військових допоміг благодійний фонд «Гуркіт», що з початку повномасштабної війни допомагає військовим, шпиталіям і цивільним.

Зараз дев'ятирічний Артем Наконечний знову плете браслети та збирає на допомогу військовим.

Опитування: українці стали менше відчувати гордість, натомість більше - сум і страх ([Українська правда](#)).

За даними опитування соціологічної групи «Рейтинг», у лютому серед громадян при думці про Україну зросли відчуття суму і страху, водночас зменшилась кількість тих, хто відчуває гордість, у порівнянні з 2022 роком.

За даними опитування, при думці про Україну відчувало 56% респондентів, тоді як у серпні 2022 року – 75%.

Також з серпня 2022 до лютого 2024 зросло відчуття суму (з 29% до 39%) і страху (з 11% до 21%).

При цьому серед тих, хто переконаний у перемозі, вища частка гордості (64% проти 21%) та радості (12% проти 2%) за країну.

У той же час серед невпевнених у перемозі навпаки переважає сум (56% порівняно 36%), та більшим є страх (25% проти 21%), гнів (18% проти 7%), сором (19% проти 5%).

Молодші покоління віком частіше відчувають сум (по 41%) і гнів (10%), ніж старші (36% і 7% відповідно). З іншого боку, молодь віком 18 - 35 років частіше відчуває зацікавленість (15%) щодо майбутнього України.

Страх – емоція, яка помітно коливається між різними категоріями респондентів. Наприклад, це відчуття більш поширене серед ВПО (31% проти 20%), серед респондентів, чії родичі зараз в ЗСУ (25% проти 19%), і серед молоді (26% проти 20% серед старших респондентів).

Опитування проведено методом телефонного інтерв'ю з використанням комп'ютера на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів. Аудиторія: населення України віком від 18 років в усіх областях, крім тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу, а також територій, де на момент опитування відсутній український мобільний зв'язок (...).

Донати на ЗСУ: збільшилась регулярність донатів від громадян ([Дзеркало тижня](#)).

До річниці повномасштабного вторгнення дослідницька компанія Gradus Research провела спеціальне опитування відносно того, що відбувається з донатами українців.

Опитування свідчать, що збільшується регулярності донатів від громадян. А частка тих, хто долучається до благодійних чи волонтерських зборів час від часу, не змінилась з лютого 2023 року і залишається на рівні 44% (...).

«Дрони, а не плитка»: у Миколаєві пройшла акція «Гроші на ЗСУ»
([Новини N](#)).

У Миколаєві близько 30 пікетників взяли участь в акції «Гроші на ЗСУ», яка вже кілька місяців проходить по суботах.

Протестувальники зібралися біля будівлі мерії, де почали з того, що прослухали гімн. У руках у них були плакати «Дрони, а не плитка», «Наші податки на дрони», «Гроші на ЗСУ».

Після цього учасники акції пройшли вул. Соборній до перетину з Центральним проспектом, скандуючи ті ж слогани.

«Не знаю, скільки волонтери зберуть у цьому році. Але знаю, скільки може дати моє місто» - під КМДА відбулась 19-та акція «Гроші на ЗСУ» ([Рубрика](#)).

24.02.2024, в день другої річниці повномасштабного вторгнення, у Києві відбулась щосуботня акція «Гроші на ЗСУ» (...).

Акція почалась о 10-й ранку під КМДА (...).

У Львові біля Ратуші відбулася акція «Гроші на ЗСУ»
([Новини.LIVE](#)).

У Львові під Ратушею у суботу, 24 лютого, зібралися активісти. Вони проводять акцію «Гроші на ЗСУ».

Учасники протесту вимагають збільшення видатків на армію (...).

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Жителі Чехії за два роки зібрали для України понад €235 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну жителі Чехії пожертвували на користь нашої країни більш як 235 мільйонів євро.

Майже 5 млрд крон (€196,5 млн) було зібрано на гуманітарну допомогу та більш як 1 мільярд (€39 млн) – на зброю та військову техніку.

«У 2023 р. готовність жертвувати кошти Україні значно впала, і деякі організації отримали лише частину того, що зібрали у перші місяці війни. При цьому організації, які збирають гроші на зброю, продовжують успішно діяти, як і ті, хто збирає гроші на невеликі проєкти», - зазначається в повідомленні.

За даними Чеського радіо, найбільшу суму для України збрала гуманітарна організація «Людина у біді» – 2,45 млрд крон (€96,2 млн). 2 млрд крон (€78,6 млн євро) жителі Чехії відправили безпосередньо на рахунок посольства України. Чеський Червоний Хрест зібрав 327 млн крон (€9,3 млн євро).

У Парижі відбудеться концерт солідарності на підтримку українських артистів ([Укрінформ](#)).

У Музеї декоративно-прикладного мистецтва у старовинній церкві Сен-Мартен-де-Шан у Парижі 24 лютого відбудеться концерт солідарності на підтримку українських артистів, у якому візьмуть участь два хори: жіночий хор «Music Chain for Ukraine» та чоловічий хор La Villette.

«Музичний ланцюг для України» – це жіночий хор, що складається з близько тридцяти українських біженців у Франції, та працює під керівництвом Аліси Литвак.

Chœur d'Hommes de la Villette – це чоловічий акапельний хор, який з моменту свого створення у березні 2014 року прикріплений до Національної вищої архітектурної школи Парижа La Villette. Складається з професіоналів і аматорів просторових та архітектурних професій, диригує ним Лоїк Бланвіллен.

Опитування: лише 10% європейців вірять, що Україна переможе Росію у війні ([Українська правда](#)).

Підтримка України серед європейців залишається широкою, але майже через два роки після повномасштабного вторгнення лише 10% вірять, що вона може перемогти Росію, свідчать результати опитування YouGov.

Січневе опитування в 12 країнах-членах ЄС, включаючи Францію, Німеччину, Угорщину, Італію, Нідерланди, Польщу, Іспанію та Швецію,

показало, що зупинка контрнаступу України, зростаючі побоювання щодо зміни політики США та перспектива другого президентського терміну Дональда Трампа підживлюють песимістичні настрої щодо результату війни.

Опитування виявило, що лише один з 10 європейців у 12 опитаних країнах вірив у перемогу України на полі бою, тоді як вдвічі більше (20%) прогнозували перемогу Росії. Навіть у найбільш оптимістично налаштованих країнах-членах ЄС – Польщі, Швеції та Португалії – менше ніж кожен п'ятий (17%) вірив у перемогу Києва.

У всіх країнах, як показало опитування, найпоширенішою думкою, яку поділяли в середньому 37% респондентів, було те, що війна закінчиться компромісним врегулюванням – хоча деякі країни були більш схильні до такого результату, ніж інші.

У Швеції (50%), Португалії (48%) та Польщі (47%) респонденти були більш схильні вважати, що Європа повинна допомогти Україні дати відсіч, тоді як в Угорщині (64%), Греції (59%), Італії (52%) та Австрії (49%) вони віддавали перевагу тиску на Київ, щоб він погодився на врегулювання. У Франції, Німеччині, Нідерландах та Іспанії думки розділилися більш рівномірно.

Опитування показало, що багато європейців все частіше вважають, що війна Росії проти України безпосередньо стосується їх самих. 33% заявили, що вона має більший вплив на їхню країну – і на Європу (29%) – ніж війна на Близькому Сході (порівняно з 5%, які сказали протилежне).

Чеський мільйонер за добу зібрав \$2 млн на FPV-дрони для України за ретвіти ([LIGA.net](https://liga.net)).

Чеському інвестору Яну Барта вдалося зібрати за добу \$2 млн FPV-дрони для України за ретвіти свого поста, в якому він оголосив про початок збору.

Чеський інвестор Ян Барта 18 лютого у мережі X написав:

Ми живемо в час, що дедалі більше нагадує другу половину 1930-х років. Я не можу жити з самим собою, знаючи, що не зробив більше, щоб зупинити ще одного Гітлера. У світлі вагань республіканців і в пам'ять про Навального за кожен ретвіт віддаватиму по \$100 на FPV-дрони для України.

Вже наступного дня Барта опублікував пост, оголосивши, що потрібну суму зібрано.

"Це було безумство! Для досягнення мети знадобилося менш як 24 години. Пост переглянули 1,2 мільйона людей, і ми сподіваємося, що це допоможе стимулювати більше людей підтримати Україну".

На ранок 20 лютого Барта оголосив збір закритим.

Барта передав гроші фандрейзинговій організації Nemesis, яка збирає кошти на FPV-дрони для України. На сайті організації зазначено, що їй вдалося зібрати \$3,07 млн, що достатньо для закупівлі 7800 FPV-дронів. Мета організації зібрати гроші на 10 000 дронів.

У Відні пройшов благодійний концерт солідарності з Україною (Укрінформ).

У столиці Австрії у середу ввечері пройшов великий благодійний концерт «Об'єднані заради України» за участі популярних австрійських та українських виконавців.

Участь в українському музичному вечорі взяли близько 10 тисяч осіб.

Концерт у спортивно-концертному комплексі Wiener Stadthalle був організований у співпраці між суспільним телерадіомовником ORF та організацією "Все для України" для потреб благодійної ініціативи "Nachbar in Not" ("Сусід у біді"), яка з початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну допомагає українцям. Вхід був вільний, але з можливістю здійснити пожертви на підтримку українців.

На сцені виступили австрійські виконавці та гурти Торштейн Ейнарсон, King & Potter, Іна Реген, Alle Achtung та Анна-Софі. Україну представляли переможниця Євробачення Джамала, а також Злата Огневич та Тіна Кароль.

Віцеканцлер Австрії, лідер партії «Зелені» Вернер Коглер виступив на відкритті та назвав благодійний концерт «потужним знаком солідарності з Україною».

Головний телеканал Австрії проводив зйомки концерту та покаже його основні моменти у п'ятницю ввечері, 23 лютого. Під час показу також будуть вставки із закликом здійснити пожертви.

Керівник розважальних програм ORF Мартін Гастінгер:

Ми раді, що можемо допомогти людям, які потребують допомоги, за допомогою цього благодійного концерту. Поєднання зірок з України та австрійських зірок демонструє солідарність заради доброї справи.

Австрійська ініціатива Nachbar in Not була започаткована 32 роки тому суспільним мовником ORF разом із благодійною організацією "Карітас" та Червоним Хрестом з метою допомоги нужденним людям у колишній Югославії. На сьогодні в рамках "Сусід у біді" для підтримки українського народу було зібрано понад 101 млн євро - 59,4 млн від громадян та майже 42 млн євро від державного фонду.

У Варшаві під тиском громадськості скасували концерт російського піаніста (Укрінформ).

Організація Євромайдан-Варшава подякувала усім небайдужим, які підтримали петицію і публічні заклики до представників польської влади та Національної філармонії у Варшаві не допустити проведення концерту у польській столиці російського піаніста Ніколая Хозяїнова.

Концерт мав відбутися 22 лютого ввечері у варшавській Національній філармонії, але під тиском громадськості його було скасовано.

«З великою радістю хочемо повідомити, що наші спільні дії принесли бажаний результат – концерт скасовано! Це дивовижний приклад того, як багато ми можемо зробити, коли діємо разом. Лист від 23-х польських

неурядових організацій до керівництва філармонії з цього приводу, інтерв'ю у ЗМІ з поясненням, чому ми не можемо цього допустити, а також ваші підписи під петицією та підтримка нашої ініціативи призвели до скасування концерту! А також показали, що як громада ми можемо впливати на зміни, які вважаємо важливими для нашої спільноти», – підкреслили у варшавському Євромайдані.

Російський піаніст Хозяїнов тривалий час проживає за кордоном, але він жодним чином публічно не засудив російську збройну агресію проти України.

Арбітраж у Лозанні підтвердив рішення МОК про призупинення членства Росії ([Укрінформ](#)).

Спортивний арбітражний суд (CAS) у Лозанні відхилив апеляцію Олімпійського комітету Росії (ОКР) на рішення Міжнародного олімпійського комітету (МОК) про призупинення членства.

«Комісія CAS, яка відповідає за цю справу, відхилила апеляцію і підтвердила оскаржуване рішення, встановивши, що виконавчий комітет МОК не порушив принципів законності, рівності, передбачуваності чи пропорційності.

Рішення комісії CAS є остаточним та обов'язковим, за винятком права сторін подати апеляцію до Федерального суду Швейцарії протягом 30 днів на обмежених підставах», - йдеться у повідомленні Спортивного арбітражного суду.

Експертні оцінки

(Українське Радіо)

16-18 лютого відбулася чергова Мюнхенська безпекова конференція.

Експерт Ради зовнішньої політики «Українська Призма»

Олександр Краєв:

Варто почати з того, що нам готували під час Мюнхенської конференції. Тобто згадаємо перші декілька промов директора Мюнхенської конференції, які звучали за декілька днів до початку, де він казав достатньо крамольні речі, що, мовляв, «Мінськ» був працюючим форматом, що, можливо, Україні варто подумати про щось схоже, що ми маємо рухатися в сторону припинення вогню, а далі розбиратися, що і як буде. Тобто початок конференції для нас був достатньо загрозливим. Звісно, Мюнхен – це не місце, де приймаються рішення, і це не місце остаточного вирішення тих чи інших питань, але загалом він відображає певні наративи. І тому було небезпечно, коли намагався встановити саме такий наратив. Але в результаті ми отримали два нових безпекових договори, нові обіцянки щодо поставок озброєння, нові пакети військової допомоги. І хоча не було якогось рішучого меседжу про те, що Україна максимально швидко буде в НАТО, що Україна максимально швидко має перемогти Росію, в цілому ми змогли зберегти меседж про те, що підтримка зберігається, зброя залишається, домовленості про певні тимчасові завірення в безпеці продовжують підписуватися. Тобто для нас результат є скоріше позитивним, бо були сигнали про те, що він може бути дуже негативним.

Я не хочу вдаватися в певну конспірологію, але для Путіна Мюнхенська безпекова конференція є особливою. Тому що саме під час Мюнхена в 2007 році Путін, по суті, оголосив нову зовнішню політику Росії. Зовнішню політику, яка повністю базується на конфронтації, яка повністю базується на тезі, що Росія є антизаходом, і Захід ніколи не зможе домовитися з Росією. Це ми бачили, до речі, усі минулі Мюнхенські конференції, починаючи з 2014 року. Путін завжди старається під цю зустріч підлаштувати або свій новий наступ, або свій хоча б невеликий успіх, або якісь нові провокації. Тому те, що відбувалося довкола Авдіївки і в Авдіївці – це чітко вказує на те, що росіяни в своїй історичній манері намагалися підтягнути все під дату. Тобто всі їхні звірства, жорстокі атаки вказували на те, що вони намагалися переконати світове співтовариство, що нібито російська армія йде вперед.

У Мюнхені пролунало повідомлення від Чехії, що знайдено 800 тисяч артснарядів поза межами ЄС. Незважаючи на те, що наша артилерія зараз наповнена західними системами, все-таки переважну частину наших артсистем складають старі радянські моделі або оновлені вже за часів

Незалежності. Відповідно є два варіанти – це снаряди або натівського зразка, які були продані ще декілька років тому, або це старі радянського зразка снаряди, вироблені в третій країнах і продані для країн Африки, Латинської Америки, Південно-Східної чи Центральної Азії. Насправді, ринок величезний. І давайте не забувати, що до початку повномасштабного вторгнення Україна, в принципі, достатньо впевнено трималася в десятці найбільш активних продавців зброї в світі. І, зокрема, снаряди входили до нашого пакету. Тому цілком ймовірно, що якась частина тих снарядів, які чехи змогли «розкопати», навіть українського виробництва.

Коли вони можуть в нас з'явитися? Є формат «Рамштайна», є 50 країн, які готові вкладатися в українську безпеку, і є певні домовленості з виробниками. А найважливіше – це те, що формат «Рамштайн» виходить далеко за межі так званого колективного заходу. Мені здається, це те питання, яке можна вирішити достатньо швидко. Тому що навіть, незважаючи на те, що американці досі відстають у фінансуванні, досі не можуть прийти до якогось консенсусу, є дуже багато інших партнерів, які зараз набагато вільніше себе почувають в плані грошей і дійсно готові в це інвестувати. Тому можливо, що протягом місяця чи декількох тижнів це можливо вирішити.

(...). Якщо ми кажемо про датчан і загалом про нордичні країни, то вони достатньо практичні. Для прикладу, минулого разу, коли було турне президента Зеленського по нордичних країнах і там було заявлено, що буде більше грошей і більше зброї, то ця допомога надійшла до українських військових протягом трьох тижнів після цієї заяви. Тому, насправді, такі заяви свідчать про те, що вже все готово, і залишилася частина просто за технічною передачею оснащення. Тому це швидко може вплинути на поле бою.

Rheinmetall – це вже скоріше стратегічна штука. Тому що самі уявіть, як це – розгортати під час війни в Україні масштабне складне виробництво, з дуже складною інфраструктурою. Тому вони самі кажуть, що протягом цього року вони зможуть вийти на показник 200 тисяч снарядів в рік. Наступного року – вже близько 600-700 тисяч. Тому тут ми міряємо скоріше місяцями.

(...). Безпекові угоди – це те, чим завершився Вільнюський саміт НАТО минулого року. Це саме ті документи, які ми планували підписати із Групою Семи, які мали б для нас стати проміжними документами про безпеку. Ми їх продовжуємо називати безпековими гарантіями. Хоча якраз те, що слово "гарантії" було виключено з фінальних документів, дозволило взагалі розпочати ці переговори. Але це те, що має нам дати більшу безпеку до моменту, поки ми не вступимо в НАТО. Відповідно, перші три домовленості з британцями, німцями і французами показують загальний наратив того, про що ці документи можуть бути. Це про те, що вони закріплюють членство України в НАТО, по-перше. Тобто це вже абсолютно чітке визнання, що ці країни не відступлять від цієї підтримки і що Україна буде в НАТО в певній

перспективі. По-друге, ці документи про надання озброєння тут і зараз. Тобто одразу після підписання, паралельно з ним, пішов процес передачі нам нового пакету озброєння на кілька мільярдів. А по-третє, це про перспективу відновлення українського ОПК. Тобто всі ці країни зазначили, що після цієї фази російсько-української війни, вони будуть вкладатися в те-то і те-то, розвивати технологічно той сектор, за який вони можуть відповідати і так далі. Найбільша проблема цих документів – по-перше, це не гарантії. Нам не потрібно себе обманювати, там про гарантії ніхто не каже. А по-друге, більшість дій в межах цих документів прописані після кінця цієї фази російсько-української війни. Безпекові консультації, підтримка ОПК, інвестиції і залучення приватних донорів – це все прописано після кінця цієї фази. А відповідно, наскільки ми можемо розраховувати на постійність підтримки до того, тут більше питань, ніж відповідей.

(...). Китай (на Мюнхенській конференції, – ред.) звучав класично нейтрально. Китай звучав так, що до нього з будь-якого боку неможливо підкопатися. І ніхто не може сказати чітко, яка ж зрештою його позиція. Ніхто не може чітко сказати, що Китай проросійський. Ван Ї (міністр закордонних справ КНР – ред.) під час зустрічі з Дмитром Кулебою (міністр закордонних справ України – ред.) чітко сказав, що не передавати Росії озброєння – це принципове позиція Китаю. Проте, чи може хтось сказати, Китай показав готовність до діалогу і співпраці? Також ні. Китай був в позиції спостерігача. Він приїхав подивитися про що говорять, сказати свою позицію з певних ключових питань, але в цілому він не приїхав щось вирішувати. Китай досі медитує на березі річки і чекає, поки труп одного з його ворогів пропливе в цій воді. І так виглядає, що Китаю абсолютно все рівно, чий це труп буде – російський чи західний. Китаю вигідно те, що робить РФ, бо це послаблює Захід, відволікає Захід на Росію, дозволяє Китаю завершити власну модернізацію Збройних Сил і так далі. Але чи готовий Китай вступатися за Росію і її рятувати? Не факт. Бо слабка Росія теж вигідна Китаю. Слабка Росія не буде пручатися і не буде заважати Китаю використовувати її ресурси.

(...). Мюнхен нам показав, що поки що жоден із західних лідерів, жоден з лідерів наших союзників не готовий відкрито говорити про переговори. Тобто ми поки що залишаємось на тій же нарративній інформаційній точці, на якій були. Тому що і американці, і європейці кажуть одне і те саме – Україна сама має вибирати, коли, за яких умов і на яких умовах почнуться переговори з росіянами. Тому вони наразі знімають із себе відповідальність за те, як саме ми будемо вирішувати питання деокупації наших територій. Вони кажуть про підтримку, з достатньо великою обережністю кажуть про продовження надання зброї. Але поки що ніхто не готовий відкрито штовхати нас до переговорів. Але при цьому, очевидно, ніхто не знімає це питання з порядку денного. Бо все таки Мюнхенська безпекова конференція готувалася в дусі того, що, можливо, Україні варто

почати думати про якийсь формат, схожий на «Мінськ». Але, як бачимо, цю тезу особливо ніхто і не підтримав.

([LIGA.net](https://liga.net))

Американський сенатор Ліндсі Грем чіткіше окреслив ідею Трампа, заявивши, що Україні потрібно давати гроші в кредит під заставу її корисних копалин.

Економіст, фінансовий аналітик Аналітичного центру «Об'єднана Україна» Олексій Куц:

Що можуть взяти в Україні у заставу. Думаю, американцям цікаві насамперед запаси апатито-ільменітових, титано-магнієвмісних руд. Титан – найважливіший елемент авіа- і ракетобудування. Цих запасів у нас на 600-700 млрд дол.

Тут усе просто. Частину родовищ ще не розвідано, тобто держава може видати на них ліцензії. Основна частина титанового комплексу належала Фірташу – Об'єднана гірничо-хімічна компанія, яка зараз є під управлінням Фонду держмайна (і тамтешніх чиновників періодично накривають силовики у "титанових справах"). Тобто з титаном буде найпростіше: передали ліцензії + продали ОГХК.

Далі – літій, графіт та германій. Сумарні запаси – до 200 млрд дол.

Тут теж усе у власності держави або у «прокладок», які ще нічого не почали добувати, тобто їх можна легко посунути.

Дозвіл на видобуток графіту нещодавно отримала турецька компанія «Онур», але вона ще нічого не встигла інвестувати. А значить, «держава дала – держава забрала».

Літій та графіт потрібен для виробництва електромобілів, які будуть у мегатренді у найближчі 20 років. До цих запасів придивляється Ілон Маск.

Германій взагалі є унікальним елементом для виробництва напівпровідників. Його запаси в Україні оцінюються в 100 млрд дол., його можна видобувати і з вугленосних пластів.

Нагадаю, що зараз США та ЄС переносять виробництво напівпровідників та чипів з Азії на свої території. У Європі створено «чипову коаліцію» країн з обсягом інвестування до 200 млрд євро. Найбільші заводи з виробництва чипів та напівпровідників будуть збудовані в Німеччині та Польщі.

Для США зараз завдання №1 – це позбутися залежності від Китаю в частині видобутку рідкісноземельних металів (виробників напівпровідників, базових станцій 5G, сонячних батарей і т.д.).

Зараз Китай контролює 90% ринку рідкоземелю і вміло користується цим, шантажуючи США та вводячи обмеження на експорт цього виду сировини (квоти, мита тощо). У разі наростання протистояння між Пекіном і Вашингтоном, включно з торговими війнами та конфліктом навколо Тайваню, КНР може взагалі заблокувати експорт рідкоземелю на світові ринки.

За даними ООН: «На території України зосереджено родовища 21 рідкісноземельного елемента з переліку 30 речовин, які визначені Європейським Союзом як «критична сировина» у виробництві пристроїв для розвитку «зеленої» енергетики. Серед них – літій, кобальт, скандій, графіт, тантал, ніобій та інші».

«Приблизно п'ять відсотків усіх світових запасів критичної сировини знаходяться в Україні, яка займає всього 0,4 відсотка поверхні Землі», – про це заявила заступниця міністра захисту навколишнього середовища та природних ресурсів України Світлана Грінчук, виступаючи на засіданні Європейської економічної комісії ООН (ЄЕК).

ООН наводить і такі цифри: «Очікується, що протягом наступних двох десятиліть попит на мідь та рідкісноземельні елементи зросте більш ніж на 40 відсотків, на нікель та кобальт – на 60-70 відсотків, а на літій – майже на 90 відсотків. Для досягнення цілей за глобальними чистими викидами вуглецю до 2030 року буде необхідно ввести в дію додатково 50 літєвих, 60 нікелевих та 17 кобальтових копалень».

Сумарні запаси рідкоземельних металів в Україні можна оцінити у 100 млрд дол.

Проблема полягає в тому, що видобуток цієї сировини вкрай шкідливий для екології та здоров'я людей. Це забруднення ґрунту і ґрунтових вод.

Крім того, для видобутку літію потрібна величезна кількість води: до 2,27 мільйона літрів на тонну літію. Водночас слід розуміти, що Україна, всупереч стереотипу, що склався, є вододефіцитною країною. За рівнем забезпеченості населення якісною водою ми вже на рівні деяких азійських та африканських країн.

Ще один важливий ресурс – це уран. Атомних блоків у світі більше, а запасів урану менше. США зараз залежать від постачання урану з Казахстану та РФ. В Україні запаси урану становлять до 30-50 млрд дол. Начебто небагато, а стратегічно дуже цінно. Для порівняння, найбільший продавець урану Казахстан експортує його на 3,4 млрд дол. на рік. Тобто наших запасів вистачить на компенсацію казахстанського експорту протягом кількох десятиліть років.

Якщо підсумувати, виходить, що до одного трильйона доларів природних запасів в Україні мають стратегічну цінність для Заходу. Якщо застосувати коефіцієнт оцінки запасів 0,1 – виходить оцінна вартість приблизно 100 млрд дол. Тобто, виділяючи нам 100 млрд дол, у нас заберуть літій та інші рідкоземельні метали, графіт, германій, титан, уран.

У такому разі доведеться «помахати ручкою» всім ідеям побудови в Україні кластерної моделі економіки, коли додана вартість залишається всередині країни і ми переходимо від сировинної моделі до складнішого економічного профілю.

Коли замість літію експортуємо акумулятори та електромобілі, замість германію та рідкоземельних металів – напівпровідники та чіпи, замість титану – готові пластини або надруковані 3D-деталі з титанового порошку.

Якщо після війни ми не зможемо перейти до економіки доданої вартості, то наша сировинна модель набуде абсолютно збоченого вигляду:

- лендлорди в секторі землекористування;
- олігархічні ФПГ у сфері видобутку ресурсів, не цікавих Заходу;
- міжнародні ТНК у сфері видобутку критично важливої для Заходу мінеральної сировини.

А здавалося б, так просто було 2022 року налагодити чітку комунікацію із західними партнерами щодо списання державного боргу України та отримання нових траншів фінансової допомоги.

([LIGA.net](https://liga.net))

Співзасновник Українського інституту майбутнього Анатолій Амелін:

Що буде, якщо Україна програє?

Описувати негативні сценарії, як мінімум, необхідно, щоб розуміти, що саме лежить на чаші терезів бездіяльності і які будуть наслідки. А вони будуть критичні для всього світу

Цей текст не для нас, а для заокеанських друзів. Нам що? Ми робимо все, що можемо, але не все залежить від нас.

Отже, початок 2025 року.

Закінчився трагічний і дуже складний 2024 рік. Україна, не зупинивши російські війська, після взяття Авдіївки продовжила відступати. Снарядний голод, дефіцит людей та техніки не давали шансу українській армії закріпитися. Після виборів президента Росії там була оголошена масова мобілізація.

Наприкінці весни російські війська з півночі вторглися до Сумської та Чернігівської областей. А влітку до Рівненської з Білорусі. Україна так і не отримала обіцяних F16, далекобійних ракет, що не дало перехопити ініціативу ні в повітрі, ні на суші. Обласні центри, аеропорти регулярно обстрілювали ракети. Потoki біженців знову попрямували до Європи. Настали чорні часи.

Внаслідок мовчазної згоди Росія отримала контроль над більшою частиною території України. Країни, які підписали гарантії безпеки, голосніше за інших висловлювали стурбованість.

Що отримав світ від програшу України?

Судить самі насамперед з вигод Росії:

1. Вона залишилася найбільшою країною на планеті та збільшила підконтрольну територію ще на 600 тис. кв. км.

2. Отримала контроль над природними ресурсами України вартістю понад \$15 трлн на додаток до своїх захоплених раніше. У надрах України 117 видів корисних копалин зі 120, які споживає людство.

3. Росія посіла перше місце у світі (!) з виробництва зернових культур – понад 200 млн тонн та критичний вплив на світову продовольчу безпеку.

4. Отримала повний цикл виробництва титану із титанової сировини, захопленої в Україні. В Україні, нагадаю, є 20% світових запасів титанових руд. А Росія імпортує 100% сировини для виробництва металевого титану. А титан це не тільки корпуси "Іскандерів" та "Кинджалів", це корпуси підводних човнів, гармати і все, з чим ми зіткнулися на цій війні.

Крім зброї, контроль титану це обмеження постачань титанової сировини у США і колапс американського ВПК.

5. Отримала Росія і контроль ще над 15 атомними енергоблоками, збільшивши ризики ядерного терору Європи.

6. Додатково – найбільші у Світі запаси залізної руди (110 млрд Росія + 68 млрд Україна).

7. Великі запаси уранових руд 560 тис. тонн і зростання залежності західних країн, зокрема США.

8. Найбільші в Європі запаси газу (1,2 трлн м³, за даними ДКЗ + 3,6 трлн м³, потенційні запаси Юзівського майданчика, Донецької області).

9. Другу за величиною в Європі та одну з найбільших ГТС у світі.

10. 10% світових запасів літію.

11. 140 млн тонн запасів марганцевих руд (2-ге місце у світі).

12. Майже повний список критичних матеріалів, необхідних США та ЄС для виробництва напівпровідників та високотехнологічної продукції. В Україні зосереджено приблизно п'ять відсотків усіх світових запасів "критичної сировини". Є родовища 22 із 34 мінералів, визначених ЄС як критичні. Україна входить до десятки країн-виробників титану, цирконію, графіту та марганцю.

Пам'ятаєте, що Китай заборонив постачання галію у США та Німеччину? Так ось, Україна посідає друге місце у світі з видобутку галію після Китаю. І 5 місце у світі з видобутку германію після Китаю, Росії, США та Японії.

Тепер це все буде в руках Росії та її союзника Китаю.

13. Розвинута залізнична мережа, що дозволяє швидко перекидати озброєння до кордонів Європи.

14. Військово-промисловий комплекс України. Сотні заводів, включаючи таких гігантів, як Південмаш, Антонов, Завод Малишева, КБ Промінь. Усі вони тепер працюють на повну потужність для забезпечення окупаційної армії та підготовки для вторгнення до Європи та війни з НАТО.

15. Десятки тисяч захоплених одиниць військової техніки української армії – танки, гармати, бронемашини, РСЗВ, сотні тисяч унікальних сучасних дронів. Все це буде використано Росією для вторгнення у Європу.

16. Мільйони українців у трудових таборах. Працюють у рабських умовах для нового ординського рейху.

17. Мільйони насильно мобілізованих українців, які під дулами загороджувальних загонів готуватимуться до вторгнення в Європу найближчими роками.

(РБК-Україна)

Українські військові від 17 лютого збили шість літаків російської тактичної авіації.

Військовий експерт Олексій Гетьман:

Сказати важко з чим це (різке зростання кількості збитих літаків, - ред.) пов'язано. Причин може бути кілька. Наприклад, їхні літаки знахабніли і перестали боятися залітати в зону, де можуть працювати наші зенітно-ракетні комплекси. ЗРК постійно переміщаються, вони не знають, де вони знаходяться. Хоча всім нам хотілося б, щоб по них відпрацювали F-16.

За його словами, росіяни усвідомили, що тактика ударів керованими авіаційними бомбами ефективніша за наземні атаки з танковими групами. Тому на тлі відчутних втрат можуть бути ухвалені нові рішення.

Військово-політичний оглядач групи "Інформаційний опір" Олександр Коваленко:

Вони можуть трохи знизити активність своєї тактичної авіації, але все одно повернуться до польотів. Тому що для них життєво важливо використовувати КАБи на лінії бойового зіткнення, це саме те, що допомагає розкривати наші оборонні рубежі. Якщо вони не використовуватимуть їх, вони не матимуть жодної переваги.

(Українське Радіо)

За тиждень російські Повітряні сили втратили 7 літаків.

Авіаційний експерт Костянтин Криволап:

У росіян зараз основна зброя – це КАБи (керована авіабомба - ред.), які вони скидають у неймовірних кількостях з цих Су-34. А літають вони таким чином: йде один-два Су-34, несе бомби, в середньому по дві, а зверху їх прикриває від нашого ППО Су-35. Це в росіян зараз найсучасніший винищувач. Є ще Су-57, але ним вони не ризикують. І, якщо починаються атаки на наші позиції, то не долітаючи приблизно 20-30 кілометрів, вони скидають ці КАБи, які потім планують і вражають наші позиції. Це звичайні старі ФАБи (фугасна авіабомба - ред.), яких було безліч зроблено ще за радянських часів. До них приєднується так званий модуль керування і планування, і вони летять за допомогою наведення по GPS. Збивати їх, в принципі, можна, але це дуже витратно і в таких кількостях неможливо. Тому що, наприклад, на Авдіївку в останні дні прилітало по 60-70 цих КАБів. Це неймовірно багато. Але ці літаки заходили досить нахабно, близько до лінії розмежування, і наш добрий товариш «блукуючий Patriot» періодично їх там відстрілював. Росіяни зараз добре розуміють, і події сьогоднішнього ранку це підтвердили, що якщо ти береш точку скиду і проводиш від неї циркулем відстань 160 кілометрів, то ти повинен розуміти, що ти можеш бути уражений.

(...). Літати літаками Аерофлоту – це самогубство. Літати на літаках Су-34 чи Су-35 – це теж самогубство. Су-35 більш маневровий, більш

швидкий з точки зору набору висоти. І йому вже два рази вдавалося уникнути ураження. Сьогодні він теж зміг. Але за останні дні росіяни втратили 7 літаків, яких вони можуть максимально виробляти 20 на рік. Щодо пілотів. Зараз у них у всіх питання, а що ми робимо? Чи повернемося ми додому після цих завдань? Для прикладу, пілот в Енгельсі. Він відлітав, повернувся і був просто розстріляний. Тому для всіх російських пілотів зараз дуже серйозне питання, а що ми робимо для того, щоб себе зберегти? Ми «за Путіна, за родіну, за Сталіна», чи що ми робимо? Це, я думаю, досить серйозне питання.

(...). Су-34 коштує приблизно 50 мільйонів доларів. Су-35 дорожчий приблизно вдвічі – близько 100 мільйонів доларів. Принаймні такі суми росіяни заявляють в контрактах з індусами, які вони ніяк не можуть виконати. Там була обіцянка, що вони 50 літаків їм продадуть, але дали 3 і зупинилися. Чиста схема «розводу».

(...) нам потрібна досить серйозна кількість засобів ППО, тих самих Patriot, SAMP/T. БУКи вже, мабуть, всі переобладнали і вони вже досить серйозно можуть діяти в радіусі до 35 км. Але нам потрібні Patriot для того, щоб захищатися від балістики. Вони продовжують стріляти по нас з Ту-22М3 ракетами Х-22. Це старі радянські ракети, монстри, 12 метрів завдовжки, які летять з надзвуковою швидкістю. Але вони неточні. Вони були задумані взагалі як ядерні ракети для ураження кораблів. Вони повинні були топити флотилії. А росіяни використовують їх по цивільних об'єктах. У них точність 400-500 метрів, це в кращому випадку. І вони несуть дуже велику бойову частину. Це, на мою думку, треба віднести до категорії озброєння масового знищення. Тому що це дуже велика вибухівка і не точна. Вона немає ніякого відношення до військових задач.

(Укрінформ)

Директор Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Олександр Рувін:

Майже вся компонентна база в усій російській зброї на сьогодні - іноземна. Це означає, що всі ракети та дрони, їхній основний високотехнологічний складник, без якого вони б не могли існувати, вироблений не в Росії, а в інших країнах. Йдеться про компоненти систем навігації, керування, наведення, мікросхеми, різноманітні чипи, датчики, плати тощо. Серед виробників таких деталей - компанії зі США, Німеччини, Австрії, Ірландії, Канади, Нідерландів, Тайваню, Китаю, і цей список можна продовжувати. Власних високих технологій у контексті оборонно-промислового комплексу Росія не має. Дотепер вся мікроелектроніка, більш важливі деталі - це все реалізовано на базі компонентів іноземного виробництва.

Без них вони б не змогли продовжувати свого терору. По суті, російський оборонно-промисловий комплекс нині існує на базі іноземних складників.

Він додав, що більшість електронних компонентів не мають виключно воєнного призначення, тобто фактично росіяни у своїй військовій техніці можуть використовувати навіть чипи із сучасної побутової техніки.

«Це справді складні компоненти, які можуть бути використані в комп'ютерних технологіях, мережевому зв'язку, автопромисловості та інших галузях. Залежно від того, яку місію для них вибере користувач, як вони будуть запрограмовані та використані, вони стають або вбивчими в російських ракетах, або ж частиною якихось сучасних приладів. Тобто ми не можемо виключати, що певні товари завозять для одного використання, а зрештою роблять складниками зброї.

Звичайно, українська сторона, ми як експерти, намагаємось усе це відстежувати, визначати тенденції, наскільки це можливо, та протидіяти цьому максимально ефективно», – запевнив директор Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

За його словами, наразі цілеспрямованого відкритого постачання компонентів до Росії немає.

«Усе, що надходить, - це нелегальні методи, посередництво третіх країн, використання товарів подвійного призначення тощо. Власне, за комплектацією самих ракет ми бачимо, що одного заводського типу немає. У низці однакових об'єктів досліджень, у ракетах одного типу немає однакового набору компонентів у конкретних системах. Щоразу вони виходять із наявного. На певних критичних елементах ми тепер бачимо, що відбувається затирання маркування різними способами. Імовірно, для того, щоб зберегти виробників у таємниці та завадити перекриттю наявних шляхів постачань», - розповів Рувін.

[\(Українське Радіо\)](#)

Начальник ГУР МО Кирило Буданов сказав, що проти України станом на сьогодні воюють 510 тисяч російських окупантів. Крім цієї кількості, армія РФ може за місяць набрати приблизно 30 тисяч осіб.

Військовий оглядач Денис Попович:

Це не мобілізація, як така. Її можна назвати прихованою, але офіційно для них це не є мобілізацією. Це рекрутингова кампанія, яка передбачає залучення людей на певні фінансові умови, які для них є привабливими, особливо для тих, хто живе в глибинці. Тобто це виплати від держави та від місцевої влади, які можуть сягати кількох тисяч доларів відразу, як тільки підписав контракт. І потім по 200 тисяч за один місяць участі у так званій «спеціальній воєнній операції», а відповідно у війні в Україні. І на цих умовах люди йдуть, оскільки у них кредити, борги та відсутність роботи. І тим паче їм можуть сказати, що воювати вони не будуть, а перебуватимуть

на другій лінії чи на складах перекладатимуть їжу чи майно. Але реальність виявляється інакша. І таким чином вони можуть за добу набрати приблизно тисячу людей, що відповідає показнику 30 тисяч на місяць.

(...). Якщо вони беруть зеків в "Шторм-Z", то особливо не заморочуються підготовкою, чи облаштуванням, чи їхнім спорядженням і озброєнням. Вони зеків особливо не рахують і кидають їх вперед. Але цей ресурс кінцевий, оскільки зеків не може бути багато навіть в Російській Федерації. Все одно і ці люди можуть закінчуватися. Водночас мобілізованих таким чином росіяни останнім часом намагаються більш-менш навчати. Чому таке вдається? Тому що у нас є брак боєприпасів. Останні кілька місяців ми не маємо того рівня допомоги від Заходу, який був раніше. І таким чином утилізація оцієї людської маси сповільнюється. В певні дні, коли була оборона Авдіївки, вона дорівнювала темпу набору. Тисячу людей могли щодобово знищувати, ліквідувати. І тисячу людей росіяни набирали. Але загалом через брак озброєння ворог має час для того, щоб більш-менш підготувати своїх людей. Це теж тривожна історія. Тобто ми їх знищуємо повільніше, ніж вони їх набирають.

В цій масі вояків є достатньо навчені люди. Якщо ми згадаємо тактику, яку вони використовували під час авдіївських подій, то завдяки вогневій потужності, яка переважала нас через те, що ми не мали достатньої кількості боєприпасів, вони вибивали, змушували нас відходити, туди заводили штурмові групи і таким чином просувалися. Це перше. По-друге, вони там і хитрістю відпрацьовували. Тобто, якщо ми згадаємо ситуацію, коли на півдні Авдіївки їм вдалося просунути завдяки підземним комунікаціям вглиб наших позицій, то це було переважно відволікаючим маневром, а головний удар вони завдали якраз на півночі. КАБи — це велика проблема. Це кориговані авіабомби, які можна було кидати на відстані до 70 кілометрів. І це було поза межами дії нашої фронтової ППО. І таким чином це мало значний вплив на те, що нам врешті-решт довелося відійти з Авдіївки.

(...). Росіяни не виробляють достатньо снарядів для того, щоб задовольнити потребу фронту. Але є Північна Корея та Іран. Тобто є коаліція стан країн-вигнанців, які зараз виступають проти України. І Російська Федерація зараз залучила їхню підтримку. Восени Північна Корея могла передати до мільйона боєприпасів в розпорядження Російської Федерації. Очевидно, може передати ще мільйон, якщо вже не передала. І через те наші бійці на фронті не відчують браку боєприпасів від росіян. Зате брак боєприпасів є в нас, що зумовлюється тим, що Захід нам почав гірше допомагати через ситуацію в США. Але, на жаль, через те, що Північна Корея та Іран допомагають Російській Федерації, брак боєприпасів вона не відчуває попри те, що сама не може їх повною мірою виготовляти. На превеликий жаль, оскільки Російська Федерація зараз підвищує свої можливості, то можна очікувати, що з часом і вона буде більше виробляти боєприпасів.

(...). Поки що немає доказів того, що це (надання Іраном Росії 400 балістичних ракет «земля-земля», - ред.) відбулося, але таке може бути. Якщо це станеться, це буде значною проблемою, оскільки 400 ракет вимагають величезних запасів протиракет для комплексів Patriot, які здатні їх збивати. Щоб надійно збити, потрібно до 800 таких ракет, тобто дві ракети на одну балістику.

(...). Ми не можемо прямо впливати на допомогу Заходу, оскільки ми бачимо, що Сполучені Штати Америки зараз відвалюються, їхня допомога зараз не надходить, через те, що в них є політичні події, які пов'язані з виборчою кампанією. Але без допомоги США ми маємо певні проблеми.

Зараз Європа прокидається, європейці потроху усвідомлюють те, що нам необхідно допомагати, але щоб вони розкрутили свою військову машину, потрібен час. І за цей час ми повинні протриматися, оскільки з такою нестачею боєприпасів, насамперед з точки зору артилерії, нам наступати кудись зараз було б дуже важко. От про це саме і каже Кирило Буданов. Протриматися, накопичити ресурси, накопичити можливості, а далі у 2025 році розраховувати на якісь наступальні рухи вперед.

Заяви європейських партнерів свідчать про те, що зовсім без допомоги ми не залишимося. Зокрема, останні дані від закордонної преси про те, що начебто Канада готова профінансувати ті боєприпаси, які нам знайшла Чехія. 800 тисяч одиниць — це доволі значний обсяг. Він допомагає розтягнути ту кількість боєприпасів на певний проміжок часу для того, щоб мати подушку безпеки для накопичення ресурсів.

Додатки

Додаток 1

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №81/2024](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити відзнакою Президента України “Хрест бойових заслуг”

ЛУЦЕНКА Олександра Дмитровича – полковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

КРАВЧУКА Олексія Сергійовича – капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ВАСЬКІВСЬКОГО Віктора Юрійовича – капітана

ДЕНЬГОВСЬКОГО Дениса Євгеновича – молодшого лейтенанта

ЗАЙКУ Андрія Вікторовича – капітана

ЗЕМЛЯКОВА Олександра Васильовича – старшого лейтенанта

КАПІТОНА Володимира Михайловича – молодшого лейтенанта

МОГИЛЬНОГО Дмитра Миколайовича – старшого лейтенанта

НЕГРЕЯ Олександра Васильовича – старшого лейтенанта

НЕМЧЕНКА Едуарда Дмитровича – майора

ФЕДОНЮКА Олександра Миколайовича – лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ОЛЕНІЧА Назара Васильовича – солдата

ПРОКОПЧУКА Романа Анатолійовича – сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛДОШКІНА Віктора Руслановича – старшого солдата

АНДРУЩЕНКА Олександра Олексійовича – солдата

АРТЕМУКА Романа Миколайовича – старшого солдата

БАЙРАКА Василя Борисовича – солдата

БРЕЧКА Івана Федоровича – солдата

ВІЗІТІУ Михайла Михайловича – старшого солдата

ГОНЧАРУКА Ігоря Ігоровича – солдата

ДЯЧЕНКА Вадима Володимировича – солдата

ЄЛІЗАРОВА Олександра Віталійовича – старшого солдата

ЗАСОБУ Івана Івановича – солдата

КЛИМЮКА Віктора Володимировича – солдата

ЛАДЧЕНКА Артура Олеговича – старшого солдата

ЛОШАКА Володимира Вікторовича – молодшого лейтенанта

МАЗУЛЕНКА Олександра Васильовича – штаб-сержанта

МАЛИШКА Андрія Олександровича – сержанта
МАХНА Сергія Сергійовича – молодшого сержанта
МЕЛЬНИКА Ігоря Юрійовича – старшого солдата
НЕЗДЮРА Дмитра Анатолійовича – солдата
НЕЧЕПУРЕНКА Дениса Юрійовича – старшого лейтенанта
ОЛІЙНИКА Сергія Володимировича – солдата
УДОВЕНКА Олега Олеговича – солдата
ШМАТКА Дениса Анатолійовича – солдата
ШУМСЬКОГО Володимира Миколайовича – молодшого сержанта
Нагородити орденом Данила Галицького
БІБЧЕНКА Сергія Івановича – підполковника медичної служби
ДАРІЯ Івана Володимировича – старшого лейтенанта медичної служби
ПОЛТАВЦЯ Ярослава Сергійовича – майора медичної служби.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
18 лютого 2024 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №95/2024](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити відзнакою Президента України “Хрест бойових заслуг”

БИНЮКА Богдана Петровича — старшого лейтенанта
БОРЩУКА Владислава Сергійовича — сержанта
ГАБІНЕТА Руслана Олександровича — майора
ДМИТРИШИНА Олега Володимировича — підполковника
ДОБКА Сергія Валерійовича — молодшого сержанта
КИРПИЧА Віталія Володимировича — майора
КОВАЛЬСЬКОГО Дмитра Олеговича — солдата
КОСОВАНА Сергія Сергійовича — полковника
ЛОБОВА Валерія Вадимовича — майора
МИХАЙЛІВА Богдана Богдановича — підполковника
РОШКУ Едуарда Олексійовича — молодшого сержанта
СЄРАПІОНОВА Ігоря Валерійовича — капітана
СЛОМІНСЬКОГО Владислава Романовича — капітана
СОСНІНА Володимира Миколайовича — підполковника
СУБОТУ Владислава Олександровича — майора
ЦИБУ Владислава Владиславовича — підполковника
Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня
БАШТОВОГО Сергія Івановича — полковника
МИРОНЕНКА Артема Володимировича — підполковника

РЯСИКА Василя Івановича — підполковника
Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня
АРНАУТА Ігоря Олександровича — капітана
ГДУЛЬСЬКОГО Євгенія Володимировича — підполковника
ГОРЛАЧУКА Андрія Адамовича — полковника
ЗАЙЦЕВА Сергія Георгійовича — підполковника
КОРСУНА Сергія Петровича — полковника
ПАЗЮКА Сергія Васильовича — полковника
Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня
АНДРЕЄВА Павла Володимировича — майора
АССІДУЛАЄВА Сергія Сергійовича — майора
БАЛЮКА Миколу Васильовича — майора
БЕСЕДОВСЬКОГО Сергія Миколайовича — майора
БЄЛОКОНЯ Максима Михайловича — полковника
БІЛИКА Євгенія Леонідовича — старшого лейтенанта
БОЧОРІШВІЛІ Вахтанга Георгійовича — капітана
БУГУ Євгена Юрійовича — старшого лейтенанта
ВАСИЛЕНКА Віктора Івановича — капітана
ВОЛОШКА Олександра Віталійовича — майора
ГУСАЧЕНКА Сергія Миколайовича — підполковника
ЖДАНОВА Валентина Володимировича — полковника
ІВАНЕНКА Костянтина Анатолійовича — майора
ІГНАТИШИНА Михайла Павловича — полковника
КОВАЛЬЧУКА Юрія Івановича — підполковника
КОЛЕСНИКОВА Євгенія Олександровича — старшого лейтенанта
КОЛОДНОГО Юрія Юрійовича — підполковника
КОМОЛОВА В'ячеслава Івановича — майора
КОСЕНКА Владислава Васильовича — полковника
КРЮЧКОВА Дмитра Вадимовича — старшого лейтенанта
КУРИЛА Олександра Сергійовича — підполковника
КУХАРЧИКА Володимира Олександровича — старшого лейтенанта
ЛЕСНІКА Юрія Миколайовича — старшого лейтенанта
ЛИСКА Володимира Юрійовича — майора
ЛОПАЧУКА Михайла Валерійовича — молодшого лейтенанта
ЛУЧАНОВА Станіслава Миколайовича — капітана
МАЗУРА Романа Валентиновича — майора
МАЛАМЄНА Анатолія Степановича — капітана
МЕЛЬНИКА Сергія Анатолійовича — полковника
МИСЮКА Володимира Івановича — лейтенанта
МОЗУЛЯКУ Руслана Володимировича — молодшого лейтенанта
МОЦАРЯ Володимира Олександровича — лейтенанта
НАДОПТУ Ярослава Васильовича — старшого лейтенанта
НОВАКА Владислава Васильовича — капітана

НОВОЖИЛОВА Андрія Вікторовича — полковника
ПРОКОП'ЮКА Юрія Юрійовича — лейтенанта
РУЩАКА Володимира Романовича — лейтенанта
САРАНЧУ Олексія Федоровича — старшого лейтенанта
СЕМКУ Ігоря Юрійовича — молодшого лейтенанта
СЄ Тимура Шигановича — молодшого лейтенанта
СКЛЯРУКА Івана Васильовича — лейтенанта
СЛОБОДЯНА Тараса Васильовича — старшого лейтенанта медичної служби
СУВОРКОВА Ярослава Євгеновича — підполковника
УЛЬЯНОВА Олександра Володимировича — капітана
ХРИСТАНА Василя Васильовича — старшого лейтенанта
ЦВЯХА Василя Андрійовича — майора
ЦИХМЕЙСТРУКА Євгенія Васильовича — капітана
ЧАЙКОВСЬКОГО Олександра Вікторовича — старшого лейтенанта
ЧАПЛІНСЬКОГО Вячеслава Володимировича — підполковника
ШЕВЧУКА Петра Петровича — полковника
ШКІНДЮКА Дмитра Івановича — підполковника
ШУЛІКУ Владислава Вікторовича — капітана
ЮРОВЦЯ Ігоря Юрійовича — полковника
ЯСЬКА Олександра Миколайовича — лейтенанта
Нагородити орденом “За мужність” II ступеня
БЕВЗА Олега Юрійовича — майора
БОЧАРОВА Івана Ігоровича — капітана
БУЛГАКОВА Сергія Юрійовича — молодшого сержанта
ВЕРЕМІЄНКА Владислава Олександровича — молодшого сержанта
ВІШАРЯ Олександра Сергійовича — старшого лейтенанта
ВОСТРИКОВА Олександра Олексійовича — капітана
ДЬЯЧЕНКА Сергія Юрійовича — молодшого лейтенанта
ЗІНОВ'ЄВА Антона Павловича — молодшого сержанта
КАРПЦЯ Миколу Романовича — старшого лейтенанта
КЛІМІНА Володимира Олеговича — майора
КУЧМЕНКА Дмитра Сергійовича — капітана
МІЩЕНКА Миколу Сергійовича — старшого солдата
МОВЧАНА Максима Андрійовича — капітана
ПІДКАУРУ Ярослава Миколайовича — майстер-сержанта
САЄНКА Михайла Миколайовича — молодшого лейтенанта
ТОМІЛЬЦЯ Владислава Сергійовича — капітана
УГЛАЧА Олександра Анатолійовича — молодшого сержанта
ХРУСЛОВА Івана Валерійовича — старшого лейтенанта
ШЕСТАКОВА Володимира Миколайовича — старшого солдата
Нагородити орденом “За мужність” III ступеня
АГАСІЄВА Єгора Сергійовича — капітана
АКІЛОВА Кирила Дмитровича — молодшого сержанта

АКРАБАЯ Дениса Сергійовича — солдата
АНДРІЙЧУКА Віктора Вікторовича — молодшого сержанта
АНДРУСЕВИЧА Віталія Михайловича — старшого солдата
АНДРУХА Якова Сергійовича — молодшого сержанта
АРСЕНЮКА Олександра Сергійовича — молодшого сержанта
АРТЕМ'ЄВА Дмитра Володимировича — солдата
БАЛАНДЮХА Романа Ярославовича — старшого сержанта
БАШТОВОГО Максима Васильовича — старшого лейтенанта
БЕЛІНСЬКОГО Руслана Анатолійовича — сержанта
БОБРОВИЧА Остапа Несторовича — молодшого сержанта
БОЖИКА Миколу Юрійовича — старшого солдата
БРУСЕНСЬКОГО Дмитра Сергійовича — солдата
БУЧАКА Андрія Володимировича — старшого солдата
ВАСИЛЬЧЕНКА Олександра Сергійовича — солдата
ВЕРХОВЕНКА Володимира Васильовича — солдата
ВИННИКА Івана Євстахійовича — молодшого сержанта
ВІРЧЕНКА Максима Олександровича — майора
ВІТЕКА Микиту Юрійовича — підполковника
ВОЛЬСЬКОГО Олександра Олександровича — молодшого сержанта
ВОРОНЯКА Степана Михайловича — штаб-сержанта
ГАВДЮКА Олександра Геннадійовича — солдата
ГАРАЙДУ Степана Євгенійовича — солдата
ГАРЕНСЬКИХ Віктора Геннадійовича — старшого лейтенанта
ГОНЧАРОВА Юрія Володимировича — солдата
ГОРОБЦЯ Дмитра Дмитровича — солдата
ГОРОДИСЬКОГО Степана Львовича — сержанта
ГОРЯЧКОВСЬКОГО Артема Святославовича — капітана
ГРЕВЦОВА Олександра Володимировича — сержанта
ГРИЦАКА Андрія Леонідовича — солдата
ГУДИМУ Андрія Михайловича — молодшого сержанта
ГУРАЛЯ Олександра Анатолійовича — солдата
ГУРСЬКОГО Анатолія Вікторовича — сержанта
ДВОРНІКА Віталія Олександровича — старшого сержанта
ДЕРКАЧА Дениса Вікторовича — старшого солдата
ДІДЕНКА Олександра Вікторовича — старшого матроса
ДІДЕНКА Романа Едуардовича — старшого солдата
ДІОРДІЄВА Михайла Михайловича — старшого солдата
ДОВЖЕНКА Максима Олесьовича — солдата
ДОЛГОПОЛОВА Вадима Олександровича — старшого солдата
ДУДНІКА Романа Івановича — штаб-сержанта
ЖАЛДАКА Олександра Сергійовича — старшого солдата
ЖМУРКА Сергія Володимировича — капітана
ЗАБОЛОТНОГО Вячеслава Михайловича — солдата

ЗАДОРОЖНЬОГО Сергія Сергійовича — солдата
ЗАПОЛЬСЬКОГО Сергія Павловича — молодшого сержанта
ЗАРІЦЬКОГО Михайла Володимировича — майора
ЗАХАРЧЕНКА Дмитра Володимировича — старшого лейтенанта
ЗАЯЦЯ Юрія Михайловича — сержанта
ЗИКІНА Костянтина Вікторовича — молодшого сержанта
ЗІНЧУКА Андрія Петровича — солдата
ЗОЗУЛЮ Віктора Володимировича — солдата
ЗОЛОЧЕВСЬКОГО Євгена Григоровича — солдата
ІВАНЮКА Олександра Павловича — старшого лейтенанта медичної служби
ІРНІДЕНКА Юрія Андрійовича — молодшого сержанта
ІХІЛЬСОНА Дениса Олеговича — солдата
КАЗАКОВА Євгена Сергійовича — сержанта
КАЛЬКА Анатолія Васильовича — старшого солдата
КАПІТУЛУ Дмитра Вікторовича — підполковника
КАТАСОНОВА Віктора Миколайовича — солдата
КАФТАНОВА Юрія Олександровича — старшого солдата
КВАШУКА Юрія Олександровича — старшого солдата
КИРИЧЕНКА Олега Володимировича — солдата
КЛИМЕНОКА Василя Валерійовича — старшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА Івана Юрійовича — старшого лейтенанта
КОВІТУ Віталія Васильовича — солдата
КОЗУБОВА Кирила Вікторовича — старшого солдата
КОЛІСНИЧЕНКА Олександра Васильовича — молодшого лейтенанта
КОЛОМІЙЦЯ Максима Вікторовича — старшого солдата
КОНОВАЛОВА Владислава Сергійовича — солдата
КОРОДІ Івана Івановича — старшого солдата
КОСМАЦЬКОГО Леоніда Володимировича — головного сержанта
КОССЕ Євгена Олександровича — молодшого лейтенанта
КОСТЕЦЬКОГО Юрія Сергійовича — солдата
КОЧМАРА Івана Івановича — старшого солдата
КОШИКА Віталія Петровича — старшого солдата
КРАВЦЯ Василя Леонідовича — старшого лейтенанта
КУЗНЕЦОВА Миколу Олександровича — солдата
КУЛІША Руслана Васильовича — сержанта
КУПЧИНСЬКОГО Сергія Олександровича — молодшого сержанта
КУЧАРСЬКОГО Павла Сергійовича — старшого солдата
ЛАВРЕНЮКА Івана Олександровича — молодшого сержанта
ЛАЗОРІНА Антона Едуардовича — солдата
ЛЕВКА Володимира Ярославовича — сержанта
ЛИСЮКА Михайла Сергійовича — солдата
ЛИТВІНЕНКА Антона Сергійовича — солдата
ЛІЩИНСЬКОГО Василя Романовича — солдата

ЛОБАНОВА Івана Миколайовича — старшого солдата
ЛОГІНОВА Сергія Івановича — підполковника
ЛОЗАНА Романа Івановича — сержанта
ЛУКАСЕВИЧА Олександра Вікторовича — сержанта
МАРКІВА Владислава Петровича — старшого лейтенанта
МАРЧУКА Володимира Миколайовича — старший солдат
МЕЛЬНИКА Руслана Олександровича — солдата
МЕЛЬНИЧУКА Миколу Володимировича — солдата
МЕЛЬНИЧКА Ігоря Володимировича — солдата
МІРОШНІЧЕНКА Станіслава Олексійовича — солдата
МІЦІКА Нікіту Андрійовича — молодшого сержанта
МОСІЯ Миколу Миколайовича — солдата
МУРМИЛА Василя Павловича — солдата
НАКОНЕЧНОГО Ярослава Івановича — молодшого сержанта
НЕЛЕПА Віталія Івановича — старшого солдата
НЕСТЕРУКА Юрія Миколайовича — капітана
ОДІНЦОВА Руслана Романовича — лейтенанта
ОЛІЙНИКА Олександра Петровича — старшого солдата
ОЛІЯРНИКА Івана Михайловича — старшого солдата
ОНИЦУКА Бориса Степановича — солдата
ПАВЛІКА Тараса Володимировича — старшого солдата
ПАЛЯНИЧУКА Михайла Степановича — солдата
ПАНИЦІНА Олега Олександровича — майора
ПАРАЦУКА Олександра Володимировича — старшого лейтенанта
ПАТЛАТЮКА Руслана Анатолійовича — старшого матроса
ПИЛИПЕНКА Олега Степановича — молодшого сержанта
ПІВТОРАКА Дениса Сергійовича — молодшого сержанта
ПІДКОПАЯ Віктора Миколайовича — солдата
ПЛОСКОНОСА Костянтина Сергійовича — сержанта
ПОЛІШКА Юрія Вячеславовича — старшого солдата
ПОЛЮЯНА Андрія Миколайовича — солдата
ПОПОВИЧА Віталія Івановича — солдата
ПОПОВИЧА Володимира Тарасовича — головного сержанта
ПОПОВСЬКОГО Михайла Богдановича — солдата
ПОСТЕМСЬКОГО Артура Валерійовича — молодшого лейтенанта
ПРЕЦУЛЕНКА Сергія Сергійовича — солдата
ПРИСТИНСЬКОГО Василя Євгенійовича — старшого лейтенанта
ПРИЩЕПУ Максима Вікторовича — солдата
ПРОКОПОВИЧА Сергія Михайловича — капітана
ПРОХОРЧУКА Вадима Віталійовича — солдата
ПУГОВКУ Володимира Геннадійовича — солдата
РЕНЧКІВСЬКОГО Андрія Володимировича — старшого солдата
РЕШЕТИЦЬКОГО Сергія Вікторовича — старшого солдата

РИБАЛОВА Володимира Анатолійовича — солдата
РУДЕНКА Ярослава Вікторовича — молодшого лейтенанта
РУЖИЛА Ярослава Руслановича — молодшого сержанта
САМОЙЛЕНКА Руслана Сергійовича — штаб-сержанта
САПЕЛКІНА Володимира Володимировича — молодшого сержанта
САЧАНА Дмитра Олександровича — солдата
СЕМЧУКА Віктора Васильовича — капітана
СЕРДЮКА Сергія Володимировича — старшого солдата
СИДОРА Євгена Віталійовича — солдата
СИДОРЕНКА Дмитра Михайловича — солдата
СКЛАДАНА Ігоря Леонідовича — сержанта
СКОРОХОДА Олександра Павловича — молодшого сержанта
СЛОБОДЧИКОВА Кирила Сергійовича — старшого солдата
СНЄГУРА Віталія Володимировича — старшого сержанта
СОКОЛОВА Олександра Андрійовича — молодшого лейтенанта
СОЛТИСА Андрія Івановича — солдата
СТЕПАНЧУКА Анатолія Анатолійовича — старшого солдата
СТЕЦЬКІВА Ігоря Мироновича — сержанта
СТОМАЧЕНКА Олексія Олександровича — солдата
СТРАТІЄНКА Олега Івановича — молодшого сержанта
СТРЕЛЬБЦЬКОГО Юрія Юрійовича — старшого солдата
СТРІЛКА Ігоря Петровича — сержанта
СУСЛОВА Олександра Сергійовича — молодшого сержанта
ТАБОРОВЦЯ Василя Олександровича — солдата
ТИШИНСЬКОГО Володимира Олеговича — сержанта
ТРУШИКА Максима Юрійовича — молодшого сержанта
УСАЧОВА Сергія Миколайовича — солдата
ФЕДЕНКА Антона Миколайовича — солдата
ФЕТИСОВА Вадима Миколайовича — солдата
ФРОЛОВА Олексія Олеговича — солдата
ФУТРАКА Дениса Григоровича — солдата
ХОДАНЯ Любомира Андрійовича — старшого лейтенанта
ХОЛЯВКУ Романа Богдановича — солдата
ХОМЕНКА Дмитра Анатолійовича — солдата
ХОХЛОВА Антона Олександровича — молодшого сержанта
ЦАРЮКА Андрія Миколайовича — сержанта
ЧЕВЖИКА Валерія Степановича — солдата
ЧЕВІЧЕЛОВА Георгія Володимировича — старшого лейтенанта
ЧЕРНИШЕВА Кирила Олеговича — солдата
ШИБЕЦЬКОГО Євгенія Ігоровича — солдата
ШИШЛЄВСЬКОГО Юрія Володимировича — старшого сержанта
ШТУКУ Артема Андрійовича — молодшого сержанта
ШУНЕВИЧА Назара Віталійовича — солдата

ШУПАРСЬКОГО Анатолія Михайловича — молодшого сержанта
ЩЕПАНОВСЬКОГО Юрія Миколайовича — сержанта
ЮЩЕНКА Олега Михайловича — головного сержанта
ЯНКЕВИЧА Володимира Олеговича — головного сержанта
ЯНЧИНСЬКОГО Павла Віталійовича — старшого солдата
ЯРЕМУ Олега Петровича — старшого солдата
ЯРИЦЬКОГО Василя Євгеновича — молодшого сержанта

Нагородити орденом Данила Галицького

БАБЧЕНКА Олега Володимировича — капітана
БЕШУЛЮ Сергія Олексійовича — майора
БОСАКА Сергія Григоровича — капітана
БРАТУСЯ Олексія Миколайовича — полковника
ГЕРУСА Ігоря Павловича — полковника
КІТКА Євгена Степановича — підполковника
КЛЕЦЬКА Сергія Олексійовича — майора
КЛІМЕНКА Дмитра Володимировича — підполковника
МАКСИМОВА Вадима Євгеновича — старшого лейтенанта
МАНУХІНА Валентина Володимировича — полковника
МАТВЄЄНKOVA Олега Володимировича — підполковника
МУЗЮКІНА Вадима Дмитровича — полковника
НЕДЯЛА Дмитра Дмитровича — полковника
СОЛДАТЕНКА Сергія Валентиновича — майора
ШЕЛУДЬКА Геннадія Леонідовича — полковника
ЯНКОВСЬКОГО Ігоря Володимировича — підполковника

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БІЛЯКОВСЬКОГО Петра Володимировича — молодшого сержанта
БРАГУ Андрія Федоровича — лейтенанта
БРАЖНЕНКА Олександра Володимировича — старшого солдата
ВОЛОВОГО Романа Івановича — сержанта
ГЕРМАНА Володимира Івановича — молодшого лейтенанта
ГОЛОВАТЮКА Ігоря Олександровича — старшого сержанта
ГРІШИНА Юрія Анатолійовича — солдата
ДІДКІВСЬКОГО Олександра Васильовича — молодшого сержанта
ДРАЧЕКА Кирила Вікторовича — солдата
ДРОЗДА Володимира Анатолійовича — старшого солдата
ЗАРВАНСЬКОГО Михайла Олександровича — молодшого лейтенанта
КАВУНЦЯ Руслана Миколайовича — молодшого сержанта
КАРАЦУНА Олексія Ігоровича — старшого лейтенанта
КОЛІСЕЦЬКОГО Ігоря Олександровича — старшого солдата
КОНЮКА Віталія Вікторовича — старшого солдата
КУКУРУЗУ Романа Володимировича — сержанта
КУЧЕРЕНКА Максима Олександровича — головного сержанта
ЛАВРУКА Олександра Петровича — солдата

МАЗУРКЕВИЧА Олега Ігоровича — старшого лейтенанта
МАЛІНОВСЬКОГО Сергія Володимировича — молодшого сержанта
МЕРЗЛЮКА Дмитра Петровича — солдата
МІЛЯ Едуарда Петровича — солдата
МОЛЧАНОВА Павла Ігоровича — старшого матроса
НАМОНЮКА Сергія Сергійовича — молодшого сержанта
НЕКРАШЕВИЧА Юрія Петровича — старшого лейтенанта
НІКОЛЮКА Івана Васильовича — солдата
НУРАЛІЄВА Руслана Алішеровича — молодшого лейтенанта
ОРЛОВСЬКОГО Сергія Петровича — матроса
ПЕРЕХРЕСТЕНКА Анатолія Олександровича — молодшого сержанта
ПОНУ Романа Олеговича — молодшого сержанта
РАТУШНЯКА Олександра Олександровича — солдата
РЕКУНА Миколу Миколайовича — штаб-сержанта
САКВУ Дмитра Владиславовича — старшого лейтенанта
САМБОРА Дмитра Анатолійовича — старшого солдата
СЕМЕНЮКА Віктора Петровича — сержанта
СИМОНЕНКА Степана Валентиновича — старшого лейтенанта
СТОЯНА Максима Олександровича — підполковника
СУСА Олексія Святославовича — капітана 3 рангу
ФЕДОРЕНКА Максима Олександровича — солдата
ШАНДРУ Дмитра Сергійовича — солдата
ШАТЕЛЮКА Олега Анатолійовича — сержанта
ШЕВЧЕНКА Ігоря Олександровича — солдата
ШУЛЯКА Сергія Борисовича — солдата
ЯВОРА Віталія Вікторовича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
АДАБІРА Віталія Сергійовича — майора
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АКІМОВА Павла Анатолійовича — майора
БАРТНОВСЬКОГО Володимира Леонідовича — майора
БОШТАНА Олександра Валерійовича — молодшого сержанта
ДМИТРІЄВА Михайла Васильовича — матроса
ЄВТУШЕНКА Олександра Руслановича — матроса
МАРТИНЕНКА Стефана Михайловича — майора
ПАВЛОВА Віталія Олександровича — майора
ПАРХОМЧУКА Юрія Григоровича — старшого лейтенанта
РУССУ Григорія Івановича — матроса
САЄНКА Сергія Олександровича — капітана
САЛЯЄВА Максима Костянтинівича — старшину 1 статті
ФАЙЧУКА Юрія Миколайовича — капітана
ФОМЕНКА Микиту Євгеновича — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “За врятоване життя”

ЛАДЧЕНКА Миколу Артемовича — сержанта

МОЗУЛЕНКА Олексія Володимировича — старшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

23 лютого 2024 року

Додаток 3**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №98/2024**

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю:****Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня**

ПОТУРЕМЦЯ Віталія Вікторовича — капітана

РОМАНОВА Олега Олександровича — молодшого лейтенанта

ТРЕПАКА Єгора Олександровича — капітана

ЯРОШЕНКА Вадима Володимировича — капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БАШКАТОВА Максима Яковича — капітана

БУЛАТА Володимира Сергійовича — старшого лейтенанта

ГОЛОБОРОДЬКА Дмитра Івановича — капітана

КРАКОВЕЦЬКОГО Сергія Сергійовича — лейтенанта

ЛЯШЕНКА Олександра Сергійовича — капітана 2 рангу

МАМЕДОВА Дениса Алійовича — молодшого лейтенанта

МЕЛЬНИЧЕНКА Олександра Вікторовича — майора

РАТУШНОГО Назарія Олеговича — капітана

СМОЛЯРЧУКА Ярослава Едуардовича — молодшого лейтенанта

СТАСЮКА Василя Володимировича — лейтенанта

ХИЖНЯКА Леоніда Васильовича — підполковника

ХОМЕНКА Олексія Михайловича — молодшого лейтенанта

ШТАНЬКА Ігоря Олександровича — підполковника

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

МІСКІВА Володимира Володимировича — сержанта

ШАХБАНОВА Назрудіна Несредіновича — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

АКСЬОНОВА Ернеста Григоровича — молодшого сержанта

ДУБОВОГО Володимира Вікторовича — молодшого сержанта

ЗАРЕЧНЮКА Вячеслава Володимировича — солдата

КОЛЕСНИКА Олексія Віталійовича — старшого сержанта

КОРНІЄНКА Сергія Васильовича — сержанта

КОРОЛЯ В’ячеслава Анатолійовича — молодшого сержанта

НОФЕНКА Максима Олеговича — молодшого лейтенанта

ПАНЧЕНКА Сергія Івановича — штаб-сержанта
СТОЯНОВСЬКОГО Ігоря Антоновича — молодшого сержанта
ТЮЛЕНЄВА Владислава Сергійовича — сержанта
ШУРУПОВА Костянтина Олександровича — головного сержанта
ЩЕРБИНУ Миколу Віталійовича — старшого сержанта
Нагородити орденом “За мужність” III ступеня
АРТЕМЕНКА Андрія Станіславовича — старшого матроса
БАШТАНЮКА Артема Андрійовича — старшого солдата
ГАЙДАЯ Максима Дмитровича — лейтенанта
ГАТІЯТУЛЛІНА Еріка Едуардовича — старшого солдата
ГОЛОВАТЮКА Романа Юрійовича — молодшого сержанта
ДАВИДОВА Ігоря Миколайовича — підполковника
ДОНЦЯ Віктора Руслановича — молодшого сержанта
ДЯЧЕНКА Владислава Олександровича — старшого солдата
ЗАКЛІЩЬКОГО Антона Івановича — молодшого сержанта
ЗВОНІКА Вадима Денисовича — старшого солдата
ЙОВЕНКА Ігоря Юрійовича — старшого солдата
КАЛЮЖНОГО Костянтина Юрійовича — солдата
КАПАТІЛОВА Вадима Вікторовича — старшого сержанта
КОЗАКА Андрія Олеговича — старшого сержанта
КОРОБКІНА Павла Ігоровича — молодшого лейтенанта
КОСТІНА Руслана Анатолійовича — старшого солдата
КОТУХОВА Олександра Павловича — молодшого сержанта
ЛАВРОВИЧА Олександра Валерійовича — старшого солдата
ЛАДУРА Володимира Володимировича — солдата
ЛИСОГО Артёма Вікторовича — старшого солдата
ЛИТВІНЕНКА Дмитра Олександровича — старшого солдата
ЛОЙКА Віталія Володимировича — солдата
МАЗУРА Євгена Романовича — сержанта
МИКЕТИНА Сергія Романовича — молодшого сержанта
ОЛЕКСІЯ Василя Володимировича — солдата
ПАТРИКЕЯ Віктора Миколайовича — молодшого сержанта
ПАТРУНА Руслана Андрійовича — старшого солдата
ПАШКОВА Костянтина В’ячеславовича — солдата
ПІЩАНОГО Максима Вікторовича — старшого солдата
РОМАНА Віталія Віталійовича — старшого солдата
РУДЕНКА Віктора Андрійовича — матроса
СЕМЕНЮКА Дмитра Володимировича — молодшого лейтенанта
ТРЕПАКА Олексія Сергійовича — старшого сержанта
ХОМЕНКА Євгенія Миколайовича — старшого солдата
ЧЕРВЯКОВА Андрія Володимировича — солдата
ЯРЕМЕНКА Михайла Яковича — солдата

Нагородити орденом Данила Галицького

ВОЛОХА Дмитра Олександровича — майора

ТУРТУ Ростислава Анатолійовича — майора

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БОНДАРЧУКА Максима Олександровича — молодшого сержанта

ДОГУ Максима Валерійовича — молодшого сержанта

ОДАРЧЕНКА Євгена Едуардовича — старшого солдата

ПАЩЕНКА Андрія Віталійовича — старшого сержанта

Нагородити медаллю “За врятоване життя”

ДОЛЖЕНКА Дмитра Сергійовича — сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

23 лютого 2024 року

Додаток 4**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №127/2024**

Про відзначення державними нагородами України

За особисті заслуги у захисті інформаційного простору держави, зразкове виконання військового обов’язку та високий професіоналізм **постановляю:****Нагородити медаллю “За військову службу Україні”**

АДАРЮКОВА Олександра Вікторовича — старшого лейтенанта

БИЧКІВСЬКОГО Валерія Валерійовича — майора

БИЧКІВСЬКОГО Романа Валерійовича — капітана

БОРТЮКА Руслана Володимировича — майора

ВОВЧЕНКА Богдана Вадимовича — молодшого лейтенанта

ГВОЗДІНСЬКУ Валерію Олександрівну — капітана

ГРИГОРЧУКА Євгена Сергійовича — капітана

КАСЬЯНОВА Дмитра Володимировича — підполковника

КОНДРАШОВА Володимира Валерійовича — старшого лейтенанта

КОРЖОВСЬКОГО Володимира Борисовича — лейтенанта

КУЛШЦОВА Артура Юрійовича — молодшого лейтенанта

МИТНІКА Владислава Владиславовича — старшого лейтенанта

ПАНАСЮКА Олександра Миколайовича — старшого лейтенанта

ПИСАРЕНКА Дмитра Олександровича — лейтенанта

ПЛОТКО Ірину Михайлівну — майора

РУБАНОВИЧА Сергія Юрійовича — старшого лейтенанта

РУНОВА Андрія Олександровича — майора

САВЧУКА Михайла Вікторовича — лейтенанта

СЛОБОДЯНИКА Юрія Олександровича — старшого лейтенанта

СТИРАНА Володимира Сергійовича — старшого лейтенанта

СУБОТУ Ксенію Володимирівну — майора

УЛАНОВСЬКОГО Юрія Олександровича — молодшого лейтенанта

ФЕДОРІВСЬКОГО Павла Вадимовича — капітана

ШАРУДИЛА Дмитра Юрійовича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
СІВАКА Володимира Валерійовича — полковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БОЖУКА Олександра Миколайовича — молодшого сержанта
ГРИБА Володимира Михайловича — старшого сержанта
ЖОВТУНА Руслана Вікторовича — сержанта
КЛИМЕНКА Дмитра Андрійовича — старшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА Артура Миколайовича — молодшого сержанта
КРАВЦЯ Кліма Миколайовича — молодшого сержанта
КРИШТАЛЯ Владислава Анатолійовича — сержанта
КРИШТАЛЯ Миколу Вікторовича — старшого сержанта
ЛЕСЬКА Андрія Ігоревича — головного сержанта
ЛЕСЬКА Михайла Васильовича — сержанта
НАУМЧУКА Дмитра Миколайовича — старшого сержанта
НЕМОЛЮКА Івана Петровича — сержанта
ПОПЛАВСЬКОГО Вадима Олександровича — сержанта
СІОНЧУКА Артема Сергійовича — головного сержанта
ЧЕРКАВСЬКОГО Віталія Сергійовича — сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
24 лютого 2024 року

Додаток 5

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №128/2024

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ПОЛТАВСЬКОГО Ігоря Анатолійовича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БУНЯ Юрія Андрійовича (посмертно) — старшого лейтенанта

ІВАНОВА Валерія Миколайовича (посмертно) — старшого лейтенанта

ОГОРОДНИКА Юрія Михайловича (посмертно) — молодшого сержанта

ЮРЧЕНКА Андрія Вікторовича (посмертно) — лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

КАЛИТУ Григорія Івановича (посмертно) — солдата

КАМИШНОГО Олександра Михайловича (посмертно) — молодшого
сержанта

ПЕРМІТІНА Олександра Вікторовича (посмертно) — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АВРАМЕНКА Вадима Васильовича (посмертно) — молодшого сержанта

АНДРІЄВСЬКОГО Ігоря Михайловича (померло) — солдата
АНДРУЩЕНКА Сергія Миколайовича (померло) — сержанта
АФНАСЬЄВА Олександра Анатолійовича (померло) — солдата
БАБАКА Сергія Васильовича (померло) — штаб-сержанта
БАРЛАЯ Ігоря Юрійовича (померло) — солдата
БЕРЕГА Дмитра Дмитровича (померло) — солдата
БЕРНАШЕВСЬКОГО Костянтина Анатолійовича (померло) — солдата
БОГОЛУЦЬКОГО Максима Вікторовича (померло) — солдата
БОДОЛОВСЬКОГО Євгенія Геннадійовича (померло) — старшого солдата
БУДІМА Дмитра Анатолійовича (померло) — молодшого сержанта
БУТКЕВИЧА Антона Андрійовича (померло) — сержанта
ВАНІВСЬКОГО Миколу Романовича (померло) — солдата
ВІСТОШКІНА Івана Юрійовича (померло) — старшого солдата
ВОВКА Андрія Володимировича (померло) — солдата
ГЕРАСЬКА Андрія Володимировича — солдата
ГЕТЬМАНА Івана Васильовича (померло) — старшого сержанта
ГОЛОВАЧА Олексія Олександровича (померло) — старшого солдата
ГОНЧАРА Артема Ігоревича — солдата
ГОРАКА Івана Степановича (померло) — солдата
ГРИБНИЧЕНКА Віктора Миколайовича (померло) — солдата
ДЕМБІЦЬКОГО Віталія Миколайовича (померло) — солдата
ДЖУГОСТРАНСЬКОГО Віктора Михайловича (померло) — солдата
ДОБРИЧА Тараса Степановича (померло) — солдата
ДОВГАЛЮКА Сергія Степановича (померло) — старшого солдата
ДОВГОПОЛИКА Андрія Володимировича (померло) — солдата
ДОЛЖИКОВА Дениса Валерійовича — сержанта
ДОМАНОВА Романа Павловича (померло) — солдата
ДОРОШЕНКА Руслана Алієвича (померло) — сержанта
ДУКУ Володимира Васильовича (померло) — солдата
ДУЦЬКОГО Костянтина Степановича — солдата
ДЬЯЧУКА Юрія Євгеновича — солдата
ЗАЙЦЯ Миколу Вікторовича — солдата
ЗЕЛЕНОГО Дмитра Валерійовича (померло) — солдата
ІЛІНА Миколу Анатолійовича (померло) — солдата
КАМИШНОГО Дмитра Михайловича (померло) — солдата
КАПЕРКА Володимира Володимировича — молодшого сержанта
КАРПЕНКА Леоніда Михайловича — старшого солдата
КАРПЕНКА Миколу Вікторовича (померло) — старшого сержанта
КАСЮКА Івана Федоровича (померло) — солдата
КЕРІМОВА Алівера Решатовича — молодшого лейтенанта медичної служби
КОВАЛЕНКА Євгена Віталійовича (померло) — солдата
КОГУТА Володимира Богдановича (померло) — старшого солдата
КОЛЕСНІКОВА Олександра Анатолійовича — молодшого лейтенанта

КОЛІСНИКА Ігоря Михайловича (померло) — солдата
КОЛОДЄЗЄВА Єгора Геннадійовича (померло) — старшого солдата
КОТКА Сергія Володимировича (померло) — солдата
КОХАНЕВИЧА Василя Кириловича (померло) — солдата
КОЧЕРГУ Володимира Вікторовича (померло) — старшого сержанта
КРАВЧУКА Максима Борисовича (померло) — солдата
КУЛИНЯКА Михайла Даниловича (померло) — старшого сержанта
КУРБАТА Євгена Михайловича (померло) — солдата
КУРІНСЬКОГО Ярослава Сергійовича (померло) — старшого солдата
КУРТЯНИКА Івана Івановича (померло) — сержанта
ЛИТВИНА Сергія Олександровича (померло) — солдата
ЛИТВИНЕНКА Максима Юрійовича (померло) — солдата
ЛУКІЯНЧУКА Андрія Вікторовича (померло) — солдата
МАЗУРА Юрія Олександровича (померло) — солдата
МАЛАЯ Ігоря Івановича — молодшого сержанта
МІЛЬНИЧУКА Сергія Володимировича (померло) — солдата
МОГИЛУ Анатолія Олександровича (померло) — солдата
МОРОЗА Дениса Вікторовича — солдата
МОСКАЛЮКА Сергія Степановича (померло) — старшого сержанта
МУРАВЬОВА Ігоря Володимировича — молодшого сержанта
МУРАХОВСЬКОГО Ярослава Олексійовича (померло) — солдата
НИЖИКІОВСЬКОГО Дмитра Андрійовича — старшого солдата
НІКОЛАЕВИЧА Степана Васильовича (померло) — солдата
НІКОЛОВА Віталія Михайловича (померло) — солдата
ПАВЛЕНКА Олександра Миколайовича (померло) — молодшого сержанта
ПАВЛОВИЧА Ігоря Володимировича (померло) — молодшого сержанта
ПАЛИВОДУ Ігоря Вікторовича (померло) — старшого солдата
ПІДДУБНОГО Сергія Васильовича (померло) — солдата
ПОВАЖНОГО Віктора Євгеновича — молодшого сержанта
ПРИДІЯ Віктора Васильовича (померло) — старшого солдата
ПРИТУЛУ Олександра Володимировича — старшого лейтенанта
ПРОЦИКА Михайла Йосиповича (померло) — солдата
РЕНГАЧА Олександра Михайловича (померло) — сержанта
РИЛЬКОВА Вячеслава Анатолійовича (померло) — солдата
РОКОМАНА Олексія Валерійовича (померло) — старшого солдата
САВЕРСЬКОГО Ігоря Олександровича — солдата
САХАРОВА Олександра Вікторовича (померло) — солдата
СЕРГІЄНКА Олександра Сергійовича — солдата
СИДОРЕНКА Максима Сергійовича (померло) — старшого солдата
СКІША Петра Васильовича (померло) — старшого солдата
СКОРОБАГАЧА Анатолія Стефановича (померло) — солдата
СОСЮРКА Давіда Олександровича — молодшого сержанта
ТРОФІМОВА Сергія Володимировича (померло) — молодшого сержанта

ФЕДОРЕНКА Андрія Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
ЧЕРЕЧУКІНА Олексія Васильовича — старшого солдата
ЧИГИРИКА Івана Васильовича (помертньо) — солдата
ЧОРНОБИЛЯ Андрія Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
ЧУРІЛОВА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
ШАПОВАЛА Вадима Володимировича (помертньо) — солдата
ШУБОВИЧА Сергія Юрійовича (помертньо) — солдата
ЮЗЮКА Івана Єпіфановича (помертньо) — солдата
ЯКОВЕНКА Миколу Михайловича (помертньо) — сержанта

Нагородити орденом Данила Галицького

ВИГОВСЬКОГО Володимира Анатолійовича — підполковника медичної служби

ПИЛИПЕНКА Олександра Сергійовича (помертньо) — капітана медичної служби

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

КУЛАГІНА Святослава Олеговича — полковника

МАКАРЕВИЧА Олександра Платоновича — полковника

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

АЛІЄВА Рафіка Гаджибуллу огли (помертньо) — молодшого сержанта

БАЙКАРОВА Димитрія Олександровича (помертньо) — солдата

БОРЗИЛА Олександра Ігоровича (помертньо) — сержанта

БОСОГО Романа Валентиновича — капітана медичної служби

ВЕСЕЛОВА Євгенія Євгенійовича (помертньо) — старшого солдата

ВОЙЦЕХІВСЬКОГО Вячеслава Олександровича (помертньо) — старшого солдата

ГАРАЩЕНКА Мирослава Вікторовича (помертньо) — лейтенанта

ГОДИКА Олександра Миколайовича (помертньо) — старшого солдата

ДЕНИСЮКА Олександра Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта

ЄГОРОВА В’ячеслава Анатолійовича (помертньо) — солдата

ЖУЛАНОВА Олексія Олексійовича — молодшого сержанта

ЛАКИЗЮКА Андрія Леонідовича (помертньо) — молодшого лейтенанта

ЛІТВІНЕНКА Олексія Вікторовича — старшого солдата

МАЙСТРЕНКА Вячеслава Анатолійовича (помертньо) — старшого лейтенанта

МАКАРОВА Віталія Станіславовича (помертньо) — старшого сержанта

МАНЗАТА Артура Петровича (помертньо) — старшого лейтенанта

МЕЛЬНИКА Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата

НЕВЕДЮКА Юрія Панасовича (помертньо) — старшого солдата

НОВАКОВСЬКОГО Дениса Олександровича (помертньо) — солдата

ПАВЛИЧА Анатолія Володимировича (помертньо) — старшого солдата

ПАРАХОТІНА Євгена Михайловича (помертньо) — солдата

РОМАНЮКА Миколу Валерійовича (помертньо) — молодшого сержанта

РОЩУКА Олександра Ігорович (помертньо) — старшого солдата
РУБЕЛЯ Андрія Степановича (помертньо) — солдата
РЯБИКІНА Олександра Тимофійовича (помертньо) — сержанта
СМАРОВОЗА Леоніда Васильовича (помертньо) — солдата
СТЕЛЬМАХА Юрія Миколайовича (помертньо) — солдата
СТЕФАНОВИЧА Сергія Володимировича (помертньо) — старшого лейтенанта
СУКОВА Олександра Сергійовича — старшого лейтенанта
СУЧКОВА Володимира Сергійовича — солдата
ТАРАНА Валерія Васильовича (помертньо) — старшого солдата
ТАРАНЖИНА Олександра Олександровича (помертньо) — солдата
ТИМЧЕНКА Василя Петровича (помертньо) — старшого солдата
ФІЛІППОВА Миколу Юрійовича — старшого солдата
ЧАЙКУ Віталія Сергійовича — молодшого сержанта
ЧЕРНИЧЕНКА Олександра Олександровича — старшого солдата
ЩЕРБАНА Михайла Михайловича (помертньо) — молодшого сержанта
ЮРІЙЧУКА Романа Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ВАЩУКА Олександра Анатолійовича — старшого лейтенанта медичної служби
ДЕРЮГІНА Валерія Дмитровича — солдата
КУЗНЕЦОВА Володимира Миколайовича — солдата
МАРТИНЕНКА Павла Павловича — молодшого сержанта
ПИСАРЕНКА Олександра Ігоровича — старшого лейтенанта медичної служби
РОСЛИКА Микиту Олексійовича — сержанта
ЧУМАКА Вячеслава Олександровича — молодшого сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
24 лютого 2024 року

Додаток 6

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №129/2024](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

КОЦУПІЯ Сергія Владиславовича (помертньо) — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ДОНЕЦЬКОГО Ігоря Миколайовича (помертньо) — солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АГЕСВА Дмитра Сергійовича (помертньо) — молодшого лейтенанта

БАЗАНОВА Артема Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
БАКЛАГІНА Михайла Андрійовича (помертно) — солдата
БАРДАДИМА Павла Сергійовича (помертно) — солдата
БЕРДНИКА Олександра Павловича (помертно) — солдата
БІЛОГО Богдана Сергійовича (помертно) — молодшого сержанта
ВИНОГРАДОВА Геннадія Анатолійовича (помертно) — солдата
ВОРФОЛОМЄЄВА Володимира Тимофійовича (помертно) — старшого сержанта
ГОРБА Юрія Івановича (помертно) — солдата
ГУДКОВА Миколу Матвійовича (помертно) — молодшого сержанта
ДАНИЛЮКА Володимира Івановича (помертно) — солдата
ДМИТРІЄВА Юрія Владиславовича (помертно) — солдата
ЄГОРУШКОВА Михайла Михайловича (помертно) — солдата
ЖУКОВСЬКОГО Олександра Анатолійовича (помертно) — солдата
ЗАСЛОНОВА Артема Вікторовича (помертно) — солдата
ЗАХАРЧЕНКА Олексія Ігоровича (помертно) — солдата
ЗЕЛЕНСЬКОГО Павла Григоровича (помертно) — солдата
ІЛЬЄНКА Олександра Олександровича (помертно) — старшого солдата
ІНШАКОВА Віктора Миколайовича (помертно) — солдата
КАЛВАЙТІСА Артураса Альгімантовича (помертно) — молодшого сержанта
КАЧАНОВА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата
КИБАЛЬНОГО Олексія Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
КИР'ЯНОВА Микиту Олександровича (помертно) — солдата
КІЗІЛОВА Валерія Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
КНОРОЗА Ігоря Олександровича (помертно) — солдата
КОВТУНА Максима Петровича (помертно) — лейтенанта
КОЛБАСЕНКА Дмитра Ігоровича (помертно) — солдата
КОРЗУНА Сергія Вікторовича (помертно) — солдата
КОРНІЛОВИЧА Кирила Олександровича (помертно) — солдата
КОРОТИЧА Віталія Михайловича (помертно) — старшого солдата
КУРОПЯТНИКА Ігоря Миколайовича (помертно) — сержанта
ЛАЙКА Євгена Юрійовича (помертно) — солдата
МАЙБОРОДУ Романа Сергійовича (помертно) — солдата
МИХАЙЛЕНКА Сергія Олександровича (помертно) — старшого солдата
МОМОТА Євгена Анатолійовича (помертно) — солдата
НАЗАРЕНКА Олександра Васильовича (помертно) — солдата
НЕСТЕРЧУКА Миколу Володимировича (помертно) — солдата
НЕЧИПОРЕНКА Івана Юрійовича (помертно) — старшого солдата
ПОЗДНЯКОВА Артура Вадимовича (помертно) — солдата
ПОЛОВОГО Станіслава Сергійовича (помертно) — солдата
ПОЛЮХОВИЧА Івана Юрійовича (помертно) — солдата

ПРУСА Сергія Михайловича (померло) — солдата
ПЯНКОВСЬКОГО Максима Вікторовича (померло) — солдата
П'ЯТКОВА Ігоря Олеговича (померло) — солдата
СЕКАЛА Євгена Дмитровича (померло) — солдата
СТЕГНІЄНКА Анатолія Васильовича (померло) — солдата
ТОМЧЕНКА Сергія Сергійовича (померло) — старшого солдата
ФЕДОРОВА Володимира Григоровича (померло) — солдата
ФЕДОРЯКУ Володимира Олександровича (померло) — солдата
ЧЕРЕВКА Сергія Володимировича (померло) — солдата
ЧОРНОВОЛА Сергія Олександровича (померло) — солдата
ШАПОВАЛА Євгена Юрійовича (померло) — сержанта
ЩЕРБАКА Сергія Володимировича (померло) — солдата
ЯКУБЦЯ Олега Анатолійовича (померло) — солдата
Нагородити орденом Данила Галицького
ХВОСТЕНКА Григорія Миколайовича (померло) — полковника
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БАЄВА Олега Вікторовича — солдата
БЕРДНІКОВА Олексія Федоровича — старшого солдата
БЕСЕДУ Артема Ігоровича — солдата
БИЧКОВА В'ячеслава Ігоровича — солдата
БІЛИКА Сергія Володимировича — молодшого сержанта
БОНДАРЕНКА Валентина Володимировича — молодшого сержанта
БУРКОВА Костянтина Ігоровича — солдата
ВЕРЬОВКУ Анатолія Володимировича — старшого солдата
ВИСОЦЬКОГО Євгена Олександровича — старшого солдата
ГОЛУБА Андрія Сергійовича — солдата
ГУБЕНКА Віктора Миколайовича — солдата
ДРОФУ Анатолія Анатолійовича — солдата
ЄВДОКИМЕНКА В'ячеслава Віталійовича — старшого солдата
ЄГОРОВА Андрія Сергійовича — молодшого сержанта
ЖИЛІНА Дмитра Олеговича — солдата
ІЖУКА Володимира Івановича — молодшого сержанта
КАЙГОРОДОВА Станіслава Іногентовича — молодшого сержанта
КОВАЛЕНКА Віталія Олександровича — старшого солдата
КОВТУНА Артема Васильовича — солдата
КОЛКАТОВА Андрія Леонідовича — солдата
КРАСНОСЕЛЬСЬКОГО Романа Миколайовича — молодшого сержанта
КРИВКА Олексія Миколайовича — молодшого лейтенанта
КУР'ЯНА Сергія Володимировича — солдата
КУЧЕРА Дмитра Вячеславовича — солдата
ЛЕОНОВА Євгена Вікторовича — старшого солдата
ЛОЗІКА Миколу Миколайовича — солдата
ЛУКІНОВА Сергія Миколайовича — солдата

МИНЦЯ Романа Вікторовича — молодшого сержанта
МИХАЙЛЮКА Михайла Михайловича — старшого солдата
НЕМТИНА Антона Ілліча — молодшого сержанта
НІКІТІНА Олександра Олександровича — старшого солдата
НОСЕНКА Дениса Олександровича — старшого солдата
ОЛІЙНИКА Федора Федоровича — солдата
ОФІЯ Івана Сергійовича — солдата
ПАЩЕНКА Максима Анатолійовича — солдата
ПОЛЩУКА Євгена Анатолійовича — солдата
ПОЛЯКОВА Владислава Олександровича — солдата
ПРУДНІКОВА Павла Олександровича — солдата
РАБОТІНА Назара Олександровича — молодшого сержанта
САБАДУ Микиту Олексійовича — солдата
СЕРГУНА Сергія Юрійовича — солдата
СТЕПАНЮКА Євгена Олександровича — старшого солдата
СУХОРУКОВА Юрія Олександровича — солдата
СЮРЮРЮКОВА Олександра Анатолійовича — старшого солдата
ТЮНІНА Дениса Сергійовича — молодшого сержанта
ЧЕРЕПАХУ Івана Івановича — старшого солдата
ЧЕРКАСОВА Михайла Олексійовича — молодшого сержанта
ЧЕРНОВА Геннадія Сергійовича — солдата
ЧЕХОНАДСЬКИХ Іллю Сергійовича — молодшого сержанта
ЧИСТЯКОВА Євгена Сергійовича — солдата
ЯЦЬКОГО Дмитра Олеговича — солдата
ЯКОВЕНКА Дмитра Володимировича — солдата
ЯКОВЛЕВА Віталія Сергійовича — солдата
ЯНОВСЬКОГО Володимира Анатолійовича — солдата
ЯРОЩУКА Олександра Юрійовича — солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АЙБА Сергія Франтовича — старшого солдата
АЛДАБЕРГЕНОВА Мусліма Шокі — старшого солдата
АНІШКЕВИЧА Михайла Івановича — солдата
АРСЛАНОВА Олексія Ільдаровича — солдата
АХЧИ Ярослава Ігоровича — солдата
БОРИСЮКА Андрія Олександровича — солдата
ВАСИЛЕНКА Василя Анатолійовича — солдата
ВЕРХОТУРОВА Давида Ігоровича — старшого солдата
ВЛАСЕНКА Олександра Вікторовича — старшого солдата
ВОВЕНКА Олексія Леонідовича — солдата
ВОРОНОВИЧА Євгенія Володимировича — старшого солдата
ГОНЧАРЕНКА Едіка Григоровича — старшого солдата
ГОРЯНІНА Вадима Вадимовича — старшого солдата
ГУМЕНЮКА Івана Миколайовича — сержанта

ДЕМЧЕНКА Сергія Володимировича — старшого солдата
ДУБІНУ Сергія Сергійовича — солдата
ЄРАСКОВА Олександра Олександровича — солдата
ЖАДАНА Сергія Івановича — солдата
ЗАКАТІЛОВА Ігоря Володимировича — солдата
ЗЕЛЕНОГО Івана Олександровича — солдата
ЗОЛОТАРЬОВА Олександра Михайловича — солдата
ІВАНЧУКА Дмитра Володимировича — старшого солдата
КАЦА Станіслава Володимировича — молодшого сержанта
КОЗЛОВА Олександра Юрійовича — солдата
КОСИХ Юрія Вікторовича — солдата
КУЗНЕЦОВА Максима Миколайовича — солдата
КУЗНЕЦОВА Юрія Валерійовича — молодшого сержанта
КУРЛОВИЧА Володимира Костянтиновича — солдата
КУЦЕНКА Дмитра Олександровича — молодшого сержанта
ЛОБОДУ Андрія Вікторовича — солдата
МАЗУРЕНКА Владислава Петровича — солдата
МАКУШКІНА Олександра Костянтиновича — солдата
МЕДЮКОВА Івана Петровича — солдата
МИХАЛЬЧЕНКА Сергія Сергійовича — старшого солдата
МОЛЬКА Вячеслава Васильовича — солдата
НІКІТЮКА Андрія Івановича — старшого сержанта
ОСМАНОВА Ібрагіма Алімовича — молодшого сержанта
ПАНЧЕНКА Артема Володимировича — капітана
ПАСИЦЬКОГО Андрія Миколайовича — солдата
ПОДРЕЗА Олександра Євгенійовича — солдата
ПРИСЯЖНОГО Андрія Андрійовича — солдата
ПШЕНИЧНОГО Віталія Вікторовича — сержанта
САЗОНОВА Романа Михайловича — солдата
САКАЛЯ Павла Ілліча — старшого солдата
СВИЩУКА Олександра Васильовича — солдата
СЕМЕНОВА Ігоря Олександровича — капітана
СНИСАРЕНКА Ростислава Олеговича — солдата
СОЛОВЙОВА Андрія Андрійовича — солдата
СТЯЖКІНА Сергія Миколайовича — головного сержанта
ТРОПІНА Андрія Вікторовича — солдата
ФЕРЕНЦІ Руслана Ярославовича — солдата
ФОМІНА Андрія Олексійовича — солдата
ХЛИСТУНА Романа Анатолійовича — старшого солдата
ЦИБУЛЬНИКА Олександра Владиславовича — солдата
ЦИМБАЛА Дмитра Валерійовича — солдата
ЧЕБОТАРЯ Сергія Вікторовича — солдата
ЧЕПЛЯ Сергія Віталійовича — солдата

ЧХЕТІАНІ Валерія Джейрановича — солдата
ШАПКІНА Михайла Сергійовича — старшого солдата
ШАРКА Олексія Юрійовича — майора
ШАША Дмитра Руслановича — солдата
ШЕЛОФОСТА Павла Миколайовича — молодшого сержанта
ЮЩЕНКА Віталія Івановича — головного сержанта
ЯРГУТОВА Олександра Володимировича — старшого солдата
ЯЦИШИНА Миколу Васильовича — старшого солдата
ЯШНОГО Сергія Юрійовича — старшого сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
24 лютого 2024 року

Додаток 7

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №130/2024](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЗАЙЧЕНКА Максима Леонідовича — лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

ДОВБИЩА Олега Павловича — капітана

ЗАЙЧУКА Ігоря Олександровича — лейтенанта

КИЯШКА Владислава Андрійовича — молодшого сержанта

КУХАРЧУКА Дмитра Васильовича — капітана

ПОНОМАРЕНКА Андрія Олександровича — лейтенанта

СПІКА Андрія Васильовича — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БЕРЕЖНОГО Романа Ігоровича — молодшого сержанта

ГЛУШКА Олега Васильовича — старшого солдата

ГОНТУ Павла Григоровича — солдата

ДРЕВНЯКА Андрія Васильовича — молодшого лейтенанта

КАЛИНОВСЬКОГО Валентина Васильовича — молодшого сержанта

КАСИНЦЯ Ігоря Івановича — старшого сержанта

КЛОЧАНЮКА Сергія Васильовича — сержанта

КОВАЛІВСЬКОГО Юрія Анатолійовича — солдата

КОРНІЄНКА Андрія Петровича — капітана

КРАМАРА Олександра Миколайовича — солдата

КУРІЯ Романа Юрійовича — солдата

ЛЕВЧЕНКА Олександра Михайловича — капітана

МОРОЗА Ярослава Володимировича — молодшого сержанта

ОВЧАРОВА Романа Вікторовича — майора

ПАЛІЙЧУКА Назарія Анатолійовича — старшого лейтенанта
ПОСТОЄНКА Андрія Васильовича — молодшого сержанта
РАЗУМЕЯ Ігоря Вікторовича — старшого лейтенанта
СТАРУЩЕНКА Віктора Васильовича — солдата
ТОЛОК Зою Володимирівну — молодшого лейтенанта
ФІЛОНЕНКА Володимира Васильовича — молодшого сержанта
ФІЛЬЧЕНКА Юрія Володимировича — старшого солдата
ЧЕРКАСА Тараса Васильовича — капітана
ЧЕРКАШИНА Дениса Євгеновича — майстер-сержанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АКУЛОВА Володимира Вікторовича — солдата
АНДРУСЕНКА Миколу Миколайовича — старшого солдата
АРГУНОВА Юрія Володимировича — старшого солдата
АРДАЛЬЯНОВА Віталія Євгеновича — старшого солдата
АРТЕМ’ЄВА Сергія Леонідовича — молодшого сержанта
АТАМАНЮКА Івана Петровича — старшого солдата
АЮПОВА Олександра Сергійовича — солдата
БАБЕНКА Сергія Михайловича — солдата
БЕЛИКА Юрія Миколайовича — молодшого сержанта
БЄЛЄВА Олександра Володимировича — солдата
БЄЛІМОВА Володимира Ігоровича — старшого солдата
БОГДАНОВА Станіслава Валерійовича — солдата
БОНДАРЕНКА Юрія Олексійовича — солдата
БРЕНЧУКА Дмитра Віталійовича — солдата
БУРЛАКОВА Вадима Денисовича — солдата
ВОВЧЕНКА Віктора Юрійовича — старшого солдата
ВОЛОХІНА Івана Анатолійовича — солдата
ВОЛОШИНА Олександра Анатолійовича — солдата
ВОРОНІНА Олександра Андрійовича — солдата
ГАЙДУКОВА Дмитра Юрійовича — молодшого сержанта
ГАРАЄВА Івана Андрійовича — солдата
ГАФТУНЯКА Андрія Валерійовича — солдата
ГЕРНЄШІЯ Руслана Вячеславовича — молодшого сержанта
ГЛАДКОГО Антона Олександровича — молодшого сержанта
ГОЛОМУТЬКА Олега Олеговича — старшого солдата
ГОНЧАРЕНКА Віталія Олександровича — солдата
ГРАБОВСЬКОГО Дмитра Вікторовича — старшого солдата
ГРИШКА Максима Вікторовича — молодшого сержанта
ДАНИЛЬЧЕНКА Юрія Олександровича — солдата
ДЕМИДЕНКА Миколу Вікторовича — солдата
ДІДУКА Сергія Віталійовича — старшого лейтенанта
ДОВГОСПИНОГО Андрія Анатолійовича — старшого солдата
ДОРОХОВА Андрія Івановича — старшого солдата

ДЬЯЧЕНКА Антона Дмитровича — солдата
ЖЕВАГУ Віталія Леонідовича — солдата
ЖИРОВА Дмитра Ігоровича — капітана
ЗАДОРОЖНОГО Віталія Володимировича — солдата
ЗАХАРОВА Володимира Олексійовича — солдата
ІВАНЦОВА Олександра Олександровича — старшого сержанта
КАБАНЕНКА Дмитра Сергійовича — старшого солдата
КАДНЯЯ Володимира Івановича — сержанта
КАЛІЄВА Сергія Олександровича — солдата
КАРПЕНКА Віктора Олександровича — лейтенанта
КАЧАНА Віталія Олександровича — солдата
КАЧИНА Ігоря Володимировича — солдата
КАШЕВСЬКОГО Романа Владиславовича — старшого солдата
КЕРИМОВА Раміна Азера огли — солдата
КИРИЧЕНКА Володимира Миколайовича — солдата
КИШКЕВИЧА Андрія Петровича — молодшого сержанта
КОВАЛЕНКА Дмитра Костянтинівича — солдата
КОВАЛЬКОВСЬКОГО Ігоря Михайловича — солдата
КОВАЛЬЧИНА Миколу Миколайовича — молодшого сержанта
КОВНІРА Євгенія Сергійовича — солдата
КОВТУНА Валерія Олександровича — старшого солдата
КОЗАЧИНСЬКОГО Ярослава Івановича — капітана
КОЗИНА Руслана Олеговича — молодшого сержанта
КОЗЛОВА Євгенія Сергійовича — солдата
КОЗЮКА Віктора Андрійовича — старшого солдата
КОКЛОВСЬКОГО Олександра Олександровича — старшого солдата
КОРОБКУ Дмитра Миколайовича — солдата
КОРЧЕВА Сергія Григоровича — старшого сержанта
КОШЕТАРА Андрія Валерійовича — старшого солдата
КРАВЦОВА Олександра Миколайовича — сержанта
КРАВЧЕНКА Костянтина Олександровича — солдата
КРАВЧУКА Юрія Олександровича — старшого солдата
КРАСНІКОВА Дениса Павловича — молодшого лейтенанта
КРАСНОШАПКУ Владислава Юрійовича — молодшого лейтенанта
КРИВОШЕЯ Артура Дмитровича — солдата
КУДРЮ Сергія Олександровича — солдата
КУРБЕТА Миколу Миколайовича — старшого солдата
КУРЗАНОВА Євгена Вікторовича — солдата
КУРІННОГО Степана Володимировича — солдата
КУЧИНСЬКОГО Валентина Миколайовича — головного сержанта
ЛЄДОВСЬКИХ Владислава Ігоровича — старшого солдата
ЛИСЕНКА Дмитра Олександровича — молодшого лейтенанта
ЛІМА Євгена Терентійовича — молодшого лейтенанта

ЛОЦМАНА Олександра Анатолійовича — солдата
МАКОВЕЦЬКОГО Анатолія Миколайовича — солдата
МАЛЬЧИКА Ігоря Вікторовича — солдата
МАССАЯ Володимира Володимировича — солдата
МАТВІЄНКА Олексія Вікторовича — сержанта
МАТУЛІНА Костянтина Олексійовича — солдата
МЕЛЬНИКА Миколу Миколайовича — старшого солдата
МЕРІНКОВА Андрія Валерійовича — солдата
МИРОНОВА Ігоря Михайловича — молодшого сержанта
МІНЯЙЛА Віктора Валентиновича — солдата
МОІСЕЄВА Сергія Володимировича — солдата
МОСКАЛЕНКА Олега Валерійовича — солдата
НАЗАРЕНКА Андрія Миколайовича — головного сержанта
НЕРОДЮКА Віталія Володимировича — солдата
НИКИФОРЕНКА Ігоря Євгеновича — старшого солдата
ОВЧІННІКОВА Миколу Миколайовича — солдата
ОЛІЙНИКА Андрія Сергійовича — старшого солдата
ОПОКУ Володимира Івановича — солдата
ОРЛА Ігоря Олеговича — солдата
ОСТРОУШКА Сергія Олександровича — старшого солдата
ПАВЛЕНКА Олександра Вадимовича — солдата
ПИЛИПА Василя Михайловича — солдата
ПИЛИПЧУКА Олександра Миколайовича — старшого солдата
ПІВТОРАКА Віктора Миколайовича — старшого солдата
ПІДКОРИТОВА Дениса Володимировича — молодшого сержанта
ПІНАЄВА Ігоря Нугзаровича — молодшого лейтенанта
ПІНЧУКА Юрія Івановича — капітана
ПОЗІГУНА Олексія Сергійовича — молодшого сержанта
ПОПОВА Миколу Петровича — старшого солдата
САЛОВА В'ячеслава Сергійовича — старшого солдата
СЕМЕНКА Олександра Васильовича — солдата
СИЗОНА Михайла Петровича — штаб-сержанта
СІМЯНИКА Богдана Ігоровича — солдата
СІРОГО Олександра Васильовича — солдата
СКВОРЦОВА Сергія Володимировича — солдата
СМЕДЛЯЄВА Максима Енверовича — солдата
СНІЖКОВОГО Олександра Федоровича — молодшого сержанта
СОЛОВ'Я Сергія Юрійовича — молодшого сержанта
СОМОВА Олега Анатолійовича — старшого солдата
СОСЮКА Дмитра Івановича — старшого солдата
СТРЮКА Сергія Олександровича — старшого солдата
СУРМАЯ Олександра Михайловича — солдата
ТКАЧА Віктора Михайловича — старшого солдата

УРСУ Дениса Івановича — солдата
ФЕДОРЯКА Максима Олександровича — старшого солдата
ФЕДОРЯКА Михайла Івановича — старшого солдата
ФЕДЯІНОВА Руслана Валерійовича — солдата
ХОЛОДОВСЬКОГО Івана Сергійовича — солдата
ЦИБЕНКА Сергія Юрійовича — солдата
ЧЕРНУЩЕНКА Геннадія Геннадійовича — солдата
ЧЕСАКА Віктора Сергійовича — лейтенанта
ЧИЖАКОВСЬКОГО Олександра Олександровича — солдата
ЧУМАКА Максима Юрійовича — молодшого сержанта
ШЕВЧЕНКА Володимира Олексійовича — сержанта
ШКІТІНА В'ячеслава Юрійовича — солдата
ШМИГУ Артема Сергійовича — старшого солдата
ШОРНІКОВА Миколу Петровича — солдата
ШУЛЬГУ Романа Анатолійовича — молодшого сержанта
ШУМАКОВА Івана Валентиновича — старшого солдата
ЯВЕЦЬКОГО Руслана Олександровича — солдата
ЯЗИКОВА Сергія Олександровича — старшого солдата
ЯКОВЛЕВА Максима Олександровича — старшого солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
24 лютого 2024 року